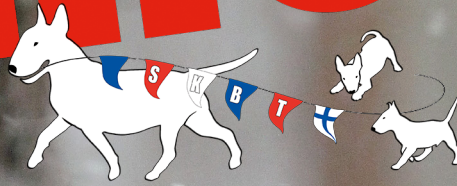

Mini Bulletin

1 • 2021

Suomen Kääpiöbullterrierit ry.

Oma kylä
siistiksi!

Näin otetaan
hyviä kääpiöbullikuvia

Vastuullinen kasvattaminen

Kennel Groovy Little Velvets

Mini
TERVEYS ja
HYVINVOINTI

Hallitus

Puheenjohtaja

Nina Paakkari
Kukkulanraitti 100
90910 Kontio
+358 405 157 542

Varapuheenjohtaja

Anu Ahlroos-Lehmus

Muut hallitusjäsenet

Anu Kalliola
Susanna Lappeteläinen
Lisa Sandsund

Varajäsenet

Jatta Pailinna
Kati Sironen

Sihteeri

Jatta Pailinna

Rahastonhoitaja

Kirsi Makkonen

Jäsen sihteeri

Anu Ahlroos-Lehmus
suomen.kaapiobullterrierit@gmail.com

Yhteystiedot

Yhdistyksen postiosoite

Suomen Kääpiöbullterrierit ry
c/o Nina Paakkari
Kukkulanraitti 100
90910 Kontio

Yhdistyksen sähköpostiosoite

kaapiobullterrieriyhdistys@gmail.com

Yhdistyksen y-tunnus

3136285-6

Pankkitili

IBAN FI08 4327 0010 3234 99
BIC ITELFIHH

Kotisivut

- www.suomenkaapiobullterrieriyhdistys.seura.info/
- www.facebook.com/groups-106897191058649
- https://www.instagram.com/skbt_mbt/?hl=fi

2.
toimintavuosi

Suomen Kääpiöbullterrierit ry.

Toimikunnat

Jalostustoimikunta

skbtjalostus@gmail.com

Susanna Lappeteläinen, vetäjä
Anu Ahlroos-Lehmus
Nina Paakkari
Heidi-Maria Nousiainen
Lisa Sandsund

Lehtitoimikunta

minibulletin@gmail.com

Päätoimittaja Nina Paakkari
Toimitus Jatta Pailinna
Susanna Lappeteläinen
Taitto Päivi Vallittu

Kotisivut

Jatta Pailinna
suomen.kaapiobullterrierit@gmail.com

Instagram

Juha Helo
Jatta Pailinna

[instagram.com/skbt_mbt](https://www.instagram.com/skbt_mbt)

[facebook.com/Suomen Kääpiöbullterrierit ry](https://www.facebook.com/Suomen_Kaapiobullterrierit_ry)
www.suomenkaapiobullterrieriyhdistys.seura.info

Koronasta huolimatta vuosi vaihtui, mutta edelleen se pitää meitä tiukasti pois toistemme läheisyydestä, sekä rajoittaa menemisiämme ja tulemisiämme.

Tammikuun ensimmäiset viikot toistelin mielessäni: mene pois paha vuosi, tule nyt hyvä vuosi – enkä varmaan ollut ainut. Kyllä tämä poikkeusolotila on aika erikoisen raastavaa monellakin tapaa ja erittäin rajoittavaa. Suunnitelmallisuus pitkällä tähtäimellä tuntuu olevan lähes yliluonnollisen mahdotonta. Vuosi sitten oli kalenterissa jo pitkälle suunniteltuna monenmoista koiramaista menoa, tapaamisia, näyttelyitä jne. Nyt kalenteri on tyhjä. Kyllä tämä on kesään mennessä ohi, sanovat optimistisimmat – kyllä, mutta mikä vuosiluku silloin sen yhteyteen kirjoitetaan.

Kaikesta huolimatta, ei jäädä rypemään koronan kantapäiden alle, vaan pidetään mielet kirkkaina, asiat voi tehdä myös toisin.

On ollut ilo huomata miten paljon meitä on, jotka olemme aidosti ja maanläheisen mutkattomasti kiinnostuneita minibulleista ja oman rotukerhomme toiminnasta. Loistavaa porukkaa ahkeroin yhteisen asian eteen ja puolesta. Ovi on auki kaikille teille uusillekin, jotka vielä mietitte, lähtisinkö mukaan vai en? Ehdottomasti kannattaa tulla!

Menestys alkaa sanalla me – tule mukaan, me tarvitsemme teitä joka ikähaarukasta. Sinun ei tarvitse olla mestari ja valmis kaikkeen, pienellä panostuksella voi lähteä mukaan ja me otamme kaiken avun ilolla vastaan, oli tehtävä mikä tahansa. Mitä sinä haluaisit tehdä? Mikä sinua kiinnostaisi eniten? Kerro meille.

Kääpiöbullterrierien pentueita on syntynyt kivasti ja pentusuunnitelmia näkyy olevan useammalla kasvattajalla tälle vuodelle. Kiitollisin mielin on ollut upeaa huomata, että terveystestit on otettu tosissaan ja jalostukseen käytettäviä koiria testataan jo suhteellisen laajasti. Tähän vielä positiivisena parannuksena tulee rodullemme oma PEVISA.

PEVISA tarkoittaa rotukohtaista Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmaa. Se sisältää pentujen rekisteröintiin liittyviä ehtoja mm. terveystutkimuksista. Kääpiöbulleilla tämä

tarkoittaa sydämen ultraamista ja PLL-, LAD- ja LP geenitestejä. Tämä on loistava asia rodullemme!

Edelleen suosittelimme myös testaamaan ei vain jalostukseen käytettäviä koiria, vaan myös niitä ”kotikoiria”, jotta saamme aina laajempaa tietoa kääpiöbullterriereiden terveydestä. Jalostukseen käytettäviltä koirilta on myös suositeltavaa tutkia BAER (kuulo), silmä-, polvi (patella) ja virtsasta UPC (prot./kreat suhde).

Pitämällä jalostuksen pääpainon terveydessä ja luonteessa, sekä niihin liittyvien ongelmien ennaltaehkäisyssä – olemme matkalla kohti terveempää ja luonteeltaan tasapainoisempaa kääpiöbullia.

JTO eli Jalostuksen tavoiteohjelma on tietopaketti rodun ominaisuuksista ja jalostuksesta. Myös tämä valmistui kääpiöbulleille ”ihan omana rotunaan”. Rotukohtainen jalostuksen tavoiteohjelma antaa tietoa rodun luonneominaisuuksista, terveystilanteesta ja jalostuksesta. Se sisältää rotujärjestössä yhteisesti päätetyt jalostustavoitteet sekä suositukset jalostuskoirille esimerkiksi terveystarkastusten ja enimmäisjälkeläismäärän suhteen. JTO ei ole pelkästään kasvattajien apuväline, vaan se soisi olla tuttua tekstiä myös kääpiöbullista haaveilevalle.

Jäsenmäärämme on hienossa noususuhdanteessa. Kiitos siitä myös kasvattajille, kun liitätte pennunostajia yhdistyksemme jäseniksi.

Vuosi tulee olemaan haasteellinen, mutta yhdessä me selviämme tästäkin. Pitkin vuotta on suunniteltuna monenmoista ”menoa ja meininkiä”. Osa tapahtuu netin kautta ja keväällä ja kesällä on tavoitteena järjestää erilaisia tapahtumia, joiden avulla kartutamme mm. Terveystukikassaa. Suomen Kääpiöbullterrierit ry:n Toimintasuunnitelma on tutustumisen arvoinen tietopankki tässä lehdessä. Kiinnostavimmat tapahtumat kannattaa varata jo kalenteriin.

Toivotan aurinkoista ja toivontäyteistä kevättä kaikille, pysykää terveinä!

Terveisin, Nina

Mini bulletin

1 • 2021 sisältö

- 2 ..... SKBT ry hallitus ja toimikunnat
3 ..... Puheenjohtajan palsta
4 ..... Sisältö 2 • 2020
5 ..... Puheenjohtajan palsta
6 ..... SKBT ry toimintasuunnitelma 2021
7 ..... PEVISA
8 ..... Vastarannan munapää
9 ..... Talvitakit
10 .... JÄSENHAASTE – tullaan tutuiksi! Ceren Ugur
11 ..... Hei hei, mitä kuuluu!
12 ..... Hitto mitä paskaa!?!
22 .... Ystävämme ulkomailta – kasvattajahaastattelu – Groovy Little Velvets
18 ..... Otetaanpa kääpiöbullikuvia
22 ..... Puhtaat hampaat, terve suu
24 ..... Väärin asettuneet kulmahampaat – harmillinen, vaikea ja kallis ongelma
27 ..... Koiran kynsien leikkaus
28 ..... Argh hiivaa taas kerran!
29 ..... Koiran tassut ja hiiva
30 ..... Jumittaako koirasi? Apua parempaa oloon
32 ..... Resurssiaggressiivisuus
38 ..... Minustako kasvattaja?
40 ..... Aikaa ennen internettiä ja vähän sen jälkeenkin...
41 ..... Tuontikoira etsimässä
42 ..... Tuontikoirat 2020
44 ..... Antaisinko urostani jalostukseen?
45 ..... Uroksen omistajan vastuu
48 .... Oma kylä siistiksi!
50 ..... Pentueet
51 .... Kasvattajat
KANNEN KUVA ©Sanna Laukkanen

Kasvattaja Hollannista s. 14–17

Groovy Little Velvets
Hard Headed ja Groovy
Little Velvets Hanky Panky

Väärin asettuneet kulmahampaat s. 24

Näin leikataan kynnet s. 27

Mini
TERVEYS ja
HYVINVOINTI

Oma kylä siistiksi! s.48

Minibulletin -lehti • JULKAISIJA Suomen Kääpiöbullterrierit ry.

TOIMITUS ja TAITTO

Nina Paakkari pt
Päivi Vallittu taitto
minibulletin@gmail.com

AINEISTO

 lähetetään osoitteella minibulletin@gmail.com

Tekstit yksinkertaisena txt- tai rtf -tiedostona ilman muotoiluja tai sähköpostiin kirjoitettuna.

Kuvat liitteenä käsittelemättöminä jpg-tiedostoina. Ei rajauksia kuviin. Nimeä kuva kohteen ja kuvaajan nimellä.

Julkaisu ilmestyy värillisenä digijulkaisuna, jäsenillä mahdollisuus tulostaa ja tallentaa itselleen kappale kotisivujen jäsenisivuilta. Lehden sivukoko A4.

ILMOITUSHINNAT

Jäsenille

keskiaukeama 350x250 mm	40 eur
aukeama 350x250 mm	30 eur
1/1 sivu 175x250 mm	20 eur
1/2 sivu 175x125 mm	10 eur

Yrityksille

1/1 sivu 175x250 mm	40 eur
aukeama 350x350 mm	80 eur

Minibulletin julkaisee jäsenten REKISTERÖINTI-, TUONTI- ja VALIOITUNEET -ilmoitukset kuvineen sekä yhden sivun MUISSA -ilmoituksen veloitusetta.

Kansikuvasta kerrottua

Vuoden 2021 kansikuvapoikana ja -tyttöä aloittavat vasemmalla vihreässä takissaan komeileva *Helmiskan Edward Cullen "Kössi"* ja oikealla punaisessa talvitakissaan poseeraa *Good Mushing MBT-A Morticia "Kaisu"*. Koirat omistaa Sanna Laukkanen ja hän kertoo valokuvausharrastuksestaan näin;

Valokuvaamista olen harrastanut omaksi ilokseni vuodesta 2011 alkaen, jolloin hankin ensimmäisen kamerani ja sama on edelleen käytössä, Canon EOS 500D. Kuvaamiskalustoon olen uusinut toistaiseksi vain objektiiveja. Kuvaan pääasiassa eläimiä ja luontoa.

En juuri käytä avustajia, koska harvoin sellaista on saatavilla ulkoilujemme yhteydessä. Koiriani en ole kouluttanut varsinaisesti poseeraamaan mitenkään, olen pyrkinyt vain opettamaan niille vahvan "paikka" -käskyn, lisäksi palkkaan niitä herkuilla aina kuvauksen aikana, joten ne pitävät sitä mukavana asiana.

Kuvaamispaikka voi olla mikä tahansa, usein saan inspiraation luonnossa ollessani, juuri erilaisia luonnon elementtejä, kuten kiviä, kallioita, puunrunkoja ja maisemaa hyödyntäen. Otan samasta tilanteesta aina monta kuvaa, vaikka yleensä koirien osalta kuvat onnistuvatkin kerralla. Sää ja valo vaikuttavat kuvaamiseen, joten maksimoin onnistumisen ottamalla useampia kuvia.

Päätoimittajalta

KOHTI valoa mennään, jopa täällä pohjoisessa on aurinko hellinnyt niin meitä ihmisiä kuin koirakave-reita pitkin helmikuuta. Kääpiöbullin tavoin kehoitan kaikkia pyrkimään elämään päivä kerrallaan ja nauttimaan lisääntyvästä auringonvalosta ja hyvistä ulkoilukeleistä. Kevättä kohti mennään!

Nyt on loistava aika ottaa valokuvia, pitäen silmällä vuoden 2022 vuosikalenteria, kuin myös tämän vuoden joulutervehdyksiä. Luminen maisema kera riittävän valon oikein kutsuu kaivamaan kameran esille ja ikuistamaan tämän talven muistot. Suosittelen lämpimästi, kuvianne kaivataan myös meidän lehtemme arkistoon.

Lehden päätoimittajana kiitän koko lehtitiimin puolesta saamastamme palautteesta. Sen avulla vastaamme teidän pyyntöihin ja tarpeisiin sekä pidämme Minibulletinin kiinnostavana lukijoilleen.

Tässä numerossa on artikkeleita useammalta henkilöltä, iso joukko innokkaita kirjoittajia ovat antaneet juttujaan meille minibulleisteille luettavaksi! On kiva, kun teitä on jo useampi avustamassa lehden teossa, jotakin kiinnostaa kirjoittaminen, toista valokuvaaminen vai olisiko käännöstyö sinun mieleen? Mukaan mahtuu vielä, sinun ei tarvitse olla alan asiantuntija, riittää kunhan haluat olla vaan apukäsinä, -silminä ja -korvina.

Tässä lehdessä alkaa uutena juttuna jäsenhaaste, jossa yhdistyksemme jäsenet tulevat haasteen kautta tutummaksi isommalle porukalle. Samoin saamme lukea "Vastarannan Munapään" melko erikoisiakin syitä ja sattumuksia pilke silmäkulmassa. Tuhti lukupaketti monenmoisella hoitovinkillä varustettu ja meidän oman rotumme edestä, puolesta ja kanssa. Aivan parasta.

SYDÄNTALVITERVEISIN,

Gina

Suomen Kääpiöbullterrierit ry.**SUOMEN KÄÄPIÖBULLTERRIERIT RY TOIMINTASUUNNITELMA vuodelle 2021****Julkaisut**

Julkaistaan Minibulletin-lehteä 3-4 kertaa vuodessa, sekä tarvittava määrä sähköisiä tiedotteita. Minibulletin: 1/21 jalostus- ja terveystiedot

Ylläpidetään nettisivuja

<https://www.suomenkaapiobullterrieriyhdistys.seura.info/> yhdistyksen facebook sivuja, ja yhdistyksen instagramtiliä @skbt_mbt.

Valiokronikka 2000 – 2020 Suomen muotovalion saavuttaneet kääpiöbullterrierit.

Näyttelyt

Osallistutaan Terri-Eri 2021 8.8.2021 (Vantaa) näyttelyn talkoisiin ja järjestämiseen sekä Tampereen ryhmänäyttelyn 18-19.9.2021. Järjestetään omalle rotukerholle englantilaistyyppinen Club Show kesällä.

Tampereelle mahdollisesti Match Show 19.9.2021. Pyritään myös järjestämään 1-2 Match Showta. Bullipivät ovat minien erikoisnäyttely.

Kerhoillat, jäsentapaamiset ja muut tapahtumat

Kannustetaan jäseniä järjestämään rotutapaamisia, rotukävelyjä ja muita jäsenistölle suunniteltuja tapahtumia esim. MH -luento. Järjestetään terveysluentoja ja joukkoterveystarkastuksia. Pyritään järjestämään pikkujoulut Messarin 2021 yhteydessä.

Rotukoiraikävely 5.9.2021 klo 14–16.

Koulutus

Kannustetaan jäseniä kouluttautumaan. Suomen Kääpiöbullterrierit ry. voi harkinnan mukaan puoltaa jäsenten kouluttautumista Suomen Kennelliiton kehä/koetoimitsijoiksi ja tuomareiksi/yliuomareiksi mikäli jäsenellä on osoitusta harrastuneisuutta, aktiivisuutta ja kiinnostusta harrastamaansa lajia kohtaan ja on valmis toimimaan rotukerhossa toiminnassa. Mikäli SKL järjestää jalostusneuvojan koulutuksia, niin jtk:n jäsenet kouluttautumaan.

Edustukset

Hallitus valitsee viralliset edustajat vuoden 2021 aikana oleviin virallisiin yhteistyötahoihin, HSKP, helsingin Seudun kennelpiiri ja STJ, Suomen terrierijärjestö. Yhdistys kustantaa 1 henkilön Agria Koira-Expo tapahtumaan. Edustustehtäviin valittu henkilö sitoutuu toimittamaan materiaalia, tekemään selvityksen ja jakamaan kokemuksia esim. kirjoittamalla lehteen/kotisivuille.

Talkoot

Osallistutaan näyttelytalkoisiin esimerkiksi Terri-ERI sekä HSK:p näyttelyt ja kokoukset. Kannustetaan jäsenistöä tulemaan mukaan talkoisiin.

Palkitsemiset

Palkitaan vuoden 2020 menestyneitä jäsenten omistamia kääpiöbullterriereitä eri harrastusaloilta ruusukkein ja kunniakirjan kera, sekä mahdollisuuksien mukaan esim. Mustin ja Mirrin lahjakortti. Palkitaan kansainvälisen ja Suomen muotovalion arvon saavuttaneita jäsenten omistamia kääpiöbullterriereitä.

SKBT ry:n tuotteet

Myydään yksittäisiä SKBT ry:n toimintaa tukevia tuotteita (huppareita, pipoja, kasseja, Valiovuosikirja, kalenteri, Minibulletin irtonumeromyyntiä)

Hankinnat

Harkinnan mukaan hankitaan yhdistykselle erilaisia koiraharrastukseen liittyviä ja toimintaan tukevia välineistöä. Esimerkiksi näyttelytottumusharjoituksiin säkämitta. Yhdistykselle pyritään hankkimaan pienehkö varastotila.

Jäsenhankinta

Tiedotetaan aktiivisesti yhdistyksestä kotisivuilla ja kasvattajien kautta pentuejäseniä.

Kokoukset

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti joka kk:n 15. pvä. Yhdistyksen vuosikokous 28.2.2021

Jalostustoimikunta

- Rotua koskevan tiedon kerääminen, välittäminen ja tallentaminen

- Rodun kasvatukseen ja jalostukseen liittyvä neuvonta ja opastaminen rodun jalostuksentavoiteohjelman ja jalostustoimikunnan toimintaperiaatteiden mukaisesti.
- Tehdään luonnekysely.
- Pyritään järjestämään luonteenjalostustarkastus.
- Järjestetään joukkoterveystarkastuksia.
- Tuetaan terveystarkastuksia.
- Pyritään järjestämään MH-luonnekuvauswebinaari.
- Osallistutaan yhteistyössä STJ:n kanssa tuomarikoulutukseen.
- Järjestetään jäsenistölle Teams-sovelluksen kautta ”Minibulli-kahvila”, jossa keskustellaan rotuamme koskevista asioista.
- Kootaan Pennunostajan opas.

Suomen Kääpiöbullterrierit ry:n sääntömääräisessä vuosikokouksessa 28.02.2021 hyväksyttiin alla oleva PEVISA-esitys. Ennakoääniä antoi 40% jäsenistöstä. Ehdotusta kannatti äänestäjistä 84%, saaden 48 ”kyllä” ääntä ja 9 äänestäjää oli esitystä vastaan.

PEVISA tarkoittaa rotukohtaista Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelmaa. Se sisältää pentujen rekisteröintiin vaikuttavia ehtoja esimerkiksi terveystutkimuksista. Rodun PEVISA hyväksytään aina Kennelliitossa rotujärjestön aloitteesta.

PEVISA-ohjelman tavoitteena on:

1. ennaltaehkäistä tai vähentää sellaisten perinnöllisten vikojen ja sairauksien leviämistä rodussa, jotka - alentavat koiran elinkykyä tai - toimintoja - aiheuttavat koiran elämänlaadun huonontumisen - vähentävät koiran jalostuskelpoisuutta
2. turvata rodun geneettinen monimuotoisuus, jotta saataisiin rajoitettua haitallisten geenien leviäminen ja tuettua rodun kestävä kehitystä.

Suomen Kääpiöbullterrierit ry:n PEVISA-ehdotus vuosille 2022–2025 on seuraava:

SYDÄN

- Pentujen vanhemmista tulee olla ennen astutusta tehty sydänultra sisältäen sydänkuuntelun. Sydänultran alaikäraja on 18 kk.
- SKL:n sydänultran lausunto ”A, TERVE - tutkimustulos on voimassa 24 kk.
- SKL:n sydänultran tulos ”B”; AVOIN - tutkimustuloksen saanut koira tulee tutkia 12 kk kuluttua uudestaan eikä sen jälkeläisiä rekisteröidä ennen toista TERVE/AVOIN-tutkimustulosta.

- AVOIN-tutkimustuloksen kaksi kertaa saanut voidaan yhdistää vain TERVE -tuloksen saaneen koiran kanssa.
- SKL:n sydänultra tulos ”C” ja/tai MUU SYDÄNSAIRAUS -tutkimustuloksen saaneen koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä.

LAD, LP, PLL

- Pentujen vanhemmilla tulee olla astutushetkellä Kennelliiton hyväksymän laboratorion (esim. Laboklin) LAD-, LP- ja PLL -geenitestilausunto/lauusunnot.
- Jos koira on LAD-geenin kantaja, on se paritettava LAD:n suhteen terveen koiran kanssa.
- Jos koira on LP-geenin suhteen korkean riskin kantaja (LP/LP) tai kantaja (N/LP), se on paritettava LP:n suhteen terveen (N/N) koiran kanssa.
- Jos koira on PLL-geenin suhteen kantaja (N/PLL), se on paritettava PLL:n suhteen terveen (N/N) koiran kanssa.
- Pentueet, joiden molemmat vanhemmat ovat LAD-/LP-/PLL kantajia, ei rekisteröidä.
- Geenitestaamatonta ulkomaista urosta käytettäessä on nartun oltava terve näiden edellä mainittujen sairauksien osalta.
- Geeniperimältään terveen koiran vanhempien lausunnot on tarvittaessa esitettävä.

VASTARANNAN MUNAPÄÄ

Tällä palstalla fiktiivinen nimimerkki "Vastarannan munapää" julkaisee oman mielipiteensä ajankohtaisista aiheista, joita ei nyt aivan tosissaan aina kannata ottaa, vaan harjoittaa sitä kuuluisaa rivien välistä lukemista. Sillä tyhmyyhän voi olla ilo, joka välistä naurattaa.

☺ Kyllä näillä minibulleilla on aina tapana hyppiä ihmisiä vasten ja siinä innoissaan saattavat myös näpsä vaatteista, ovat vaan niin innoissaan, kun vieraita tulee. Oi voi, sehän nappasi ihan kunnolla, ei varmaan tuommainen pikku palkeenkieli haittaa, onneksi se on vaan vaatteessa?

☺ Tällä rodullahan ei ole sitten yhtään miellyttämisenhalua. Nämä tekevät mitä haluaa, mutta vielä hassusti ja huumorilla. Ei näihin kouluttaminen auta, kun ei se innostu mistään, eikä sille kelpaa mikään palkkioksi. Ei näitä voi kouluttaa, sehän on sama kuin rankais näitä ja sitten niillä loppuu huumorintaju kuin seinään, koiralla siis ja ihan oikeasti.

☺ Kyllähän tämä kotona osaa tehdä vaikka mitä ja tottelee, täällä treeneissä sillä on vaan niin paljon katseltavaa.

☺ Emme me kehdanneet enää kolmannen ikävuoden jälkeen alkaa opettamaan sille nukkuamista omassa sängyssä. Se on niin söpö, kun se pötköttää meidän keskellämme ja painaa pänsä tyynylle. Yöllä se ihan vaatii peittoa laitettavan paremmin päälle. Siinä samalla on hyvä itsekin nousta vähän jaloittelemaan ja käydä vaikka vessassa. Usein kyllä vessakäynnin jälkeen koiruus onkin vallannut jo puolet sängystä, mutta minulle riittää lyhyemmätkin yöunet. Pääasia, että koirulilla on hyvät unet. Se kun vahtii sitten koko päivän kytteämällä naapureita ikkunasta, kun me olemme töissä. Niin onhan se rankkaa, kun ei voi kunnan päikkäreitä ottaa, koiruli siis.

☺ Kasvattajakin sanoi, että "Älkää nyt vaan misään nimessä opettako sitä istumaan, koska siitä tulee näyttelykoira!" Näyttelykoiran ei tule osata muuta kuin seistä ja ryhdikkäästi. Ei me kyllä sille olla opetettu juuri mitään muutakaan, jottei vaan kehässä sitten istu ja tarjoa vahingossa kontaktia.

☺ Oon ostanut sille, jos vaikka minkämoista takkia, tossua, paitaa, puseroa ja pipoa, mutta ei se vaan halua ulkoilla. Se lyö jarrut jo rappukäytä-

vässä päälle. Onneksi kuitenkin naapurin emäntä näki meidän upeat tamineemme!

☺ Niin odotan jo talven loppumista ja kunnan lenkkejä lähipuistoon! Vaikka sinne meidän pitää kiertää vähän toista kautta, kun jos mennään sinne suoraan, niin se ei lähde pihasta oikealle, koska tietää, että se on lyhyempi reitti ja jää parhaat naapurin koirat haukkumatta. Yritetään käydä kuitenkin siihen aikaan, ettei tulisi kovin montaa vastaan ainakaan, koska silloin me joudumme palaamaan heti takaisin kotiin.

☺ Se on terrieri! Sen kuuluukin olla aina hampailla kiinni, milloin missäkin, syödä kenkiä ja kaikkea muuta mitä olen huolimattomasti jättänyt väärin paikkoihin. Sen tulee saada kaivaa kuoppia, jos ei muuta niin sohvaan. Juu ja sillä on täysin omat lelut – joihin meillä ihmisillä ei ole pelioikeutta, saati poisotto mahdollisuutta ennen kuin pitkällisen maanittelun, houkuttelun ja vähän viekkautta kautta.

☺ Meidän minibulli on kyllä vähän huono syömään, sitä närästää ihan hulluna välillä. Mutta sen pitää kyllä saada päivittäiset kurkku-omena-porkkanakuutiot, koska se on niin söpö rouskutellesaan niitä ja samalla sen hassuja naaman ilmeitä voi kuvata instaan. Ja onhan meillä jääkaapissa aina sille vähän parempia kinkkuleikkeleitä. Niiden sisään, kun kietoo ei niin maistuvia lihapullia (hoks – ovat raakoja ja ilman mausteita), niin saan sen syömään edes jotain päivässä. Keittiössä sillä on kyllä oma kuppi täynnä kuivamuonaa, mutta niitä se tykkää enimmäkseen vaan levitellä lattialle.

☺ Ei se vaan opi olemaan paikallaan, kun se on niin vilkas. Ellei sitä väsytä tosissaan ja makuuhuoneen ovi on auki, että se saa oikoa itsensä meidän sänkyymme. Kyllä se siellä sitten pysyy halutesaan paikallaan.

Monesti pitää vaikka ei huvittaisi! Mikä on sinun tekosyysi? •

Mini Talvitakit

Talvi ei ihan niin vaan yllätä enää minibullin omistajia, vaan takkikaupoilla on käyty jo hyvän aikaan sitten.

Kikka

eli *Ironhead's Hell Troll Zalimar* on valinnut *Rukka*-takin istuvuutensa perusteella. Kikan omistaja *Mirka* kertoo, että minibulleron muhkeat muodot asettavat tietyt vaatimukset takille, että se suojaa oikeista paikoista ja asettuu päällekin passelisti.

Kikka tykkää lämpimästä, joten ihan koville pakkasille ei tämä *Rukka*-takki riitä, vaan silloin alle puetaan vielä lämpimämpää fleecepaitaa.

Mielessä on myös käynyt kokohaalarin hankinta Kikalle, mietittävää vain mitä siitä Kikka tuumii, kun tavan takki ja valjaiden pukeminen ei ole ihan se ykkösjuttu. Kyllä lumikelien kanssa pärjää, mutta inhokki numero ykkönen on vesisade, silloin pihalla käydään vain tarpeilla. Tosin jos mukaan saadaan koirakaveri ulkoilemaan, niin silloin ei ole kelillä mitään väliä!

Kesää odotellessa on Kikan slogan, sillä päästään yli kinosten ja hankien ja kylmien kelien.

Kikka talvitakissaan

Carma

aka *Snakecharmer's Fool Me Twice* luottaa *Hurttu Thermall Overall* iin, joka suojaa hyvin jalat ja pitää lämmön haalarin sisällä lämmittäen koira.

- Tarvittaessa vielä tähän tossut jalkaan, niin kyllä tarkenee kävelylle lähteä, kertoo Carman omistaja *Mira Laiho*.

*Hurttu Therma Overall*issa saa kätevästi pään suojattua ja kiristyksellä se pysyykin paikallaan. Haalarin sisus on lämpöä takaisin heijastavaa kangasta. Haalarin alle sujahtaa niin valjaat kuin tosi paukkupakkasilla mahdollisesti tarvittava loimi.

Tämä sopii eri rakenteisille koirille, koska säätövaraa on. Neppareilla saa lahkeet kiinni, jolloin lumikaan ei pääse jalkoihin kovemmassa hankimenossa.

- Hintaa haalarilla on kääpiöbullin koossa 99 €, mutta jos kestää eliniän puoliksikaan, niin on hintansa arvoinen, summailee omistaja *Mira* ostoksestaan.

Carma lämpöhaalarissaan

Dreamy

virallisemmin *Zhbanof Mandarinka* poseeraa *Kim Bäckmanin* ottamassa kuvassa lämpöpaidassa, joka on *Kepeä Taival* -nettikaupasta ostettu (alunperin whippetille). Sieltä löytyy montaa erilaista versiota.

Dreamyn omistaja *Suvi* on tuunannut paitaa minibullin kaulaan paremmin sopivaksi leikkaamalla kauluksen pituudesta osan pois. Muutoin lämpöpaita on ollut loisto-ostos.

Dreamy antaa pukea sen hyvin päälleen ja koira tuntuu lämpimältä, kun paidan ottaa pois. Lämpöpaita on joustava ja istuu napakasti kropan myötäisesti, jolloin ei kovemmassa menossakaan pääse lumi kainaloista sisään. *Suvi* käyttää lämpöpaitaa sellaisenaan tai kovimmilla pakkasilla toisen takin alla.

Suvi eläinlääkärinä toteaa lämpöpaidan isoksi plussaksi. Olka- tai reisilihaksia paita ei suoja suoraan, mutta kun verenkierto pysyy hyvänä selässä, niin se auttaa hyvin myös muihin isoihin lihaksiin. Liikkuvuuden kannalta muotoilu on oikein hyvä.

Dreamy lämpöpaidassaan lumihanki-iloittelun jälkeen Kuva@KIM BÄCKMAN

JÄSENHAASTE - tullaan tutuiksi!

Haasteen ehdot:

- Haastetulla ei saa olla koiraa samasta kennelistä kuin sinulla.
- Mielellään siis sinulle tuntematon henkilö, jolla sattuu olemaan kääpiöbullterrieri.

Ensimmäiseen jäsenhaasteeseen vastaa Ceren Ugur. Miten päädyit rodun pariin?

"Hankimme puolisoni kanssa ensimmäisen koiran, eli amerikanstaffordshirenterrieri **Konnan** noin kuusi vuotta sitten. Tutustuimme tuolloin amstaffikasvattaja **Heidi Nousiaiseen** (Kennel Diabolicstafs), jolla ei ollut silloin pentuesuunnitelmia. Hänen suhteillaan ja suurella avullaan toimimme Konnan (Arctic Glow Launcelot Knight of Light) Venäjältä ja suhteellisen samoihin aikoihin toi Heidi samasta kennelistä kääpiöbullterrierisisarukset **Petunian** (Arctic Glow Fairy Tale) ja **Panun** (Arctic Glow French Kiss) Suomeen. Tämä oli ensimmäinen yhteyteni tähän ihanaan suippopäiseen rotuun.

Noin neljä vuotta sitten Konna sai toverikseen kuitenkin ensin amstaffi-**Elman** (Diabolicstafs I must b Scheherazade). Näiden vuosien aikana Heidistä oli tullut myös erittäin hyvä ystävä ja tiesin, että hänelle oli tulossa ensimmäinen kääpiöbullterrieripentue kivasta yhdistelmästä (Arctic Glow Fairy Tale x Lafenice Victor Victorious from Duversa). Alkuun meille EI siis pitänyt tulla kolmatta koiraa, saati minibullia, vaikka rodussa ei mitään "vikaa" ollutkaan. Olimme tuohon asti ajatelleet, että amstaffi on ns. meidän yksi ja ainoa rotu.

Pääsin seuraamaan tämän minibulli-pentueen kasvua ja kehitystä alusta asti ja yksi narttupennuista varasti sydämeni. Puheeksi tulikin Heidin ja mieheni kanssa kolmannesta koirasta, ja kuinkas ollakkaan, noin kolme vuotta sitten perheeseemme saatiin uusin ja tuorein vahvistuksemme **Hilda** (Diabolicstafs Efrosinia Atzalea)."

Jos vaihtoehtona ei olisi kääpiöbullterrieri, minkä koiran ottaisit seuraavaksi?

"Edellisen kysymyksen vastauksen perusteella ei ketään varmaan yllätä vastaus, mutta amstaffi. Jos amstaffiakaan ei saisi valita, niin vaihtoehtoina olisivat ainakin standardikokoinen bullterrieri tai staffi. Bull -tyyppiset koirat ovat vieneet sydämeni."

Mikä tilanne kääpiöbullin kanssa on raastanut eniten hermojasi?

"Eniten hermoja on raastanut varmaan Hildan itsepäisyys, etenkin pentuaikaan tuntui, että mikään käsky ei mennyt perille asti ja rajoja koeteltiin alituisen. Jos yksittäinen tilanne pitää valita, niin Hildalla on edelleen erittäin ärsyttävä tapa avata suippopäällään kaappien liukuovet ja varastaa kenkiä syötäväksi/lussutettavaksi. Lisäksi pentuaikana pussilakanoiden kulmat maistuivat jostain syystä erittäin hyvälle."

Kerro ikimuistoisimmista hetkistä parhaan koirakaverisi kanssa.

"Kun Hilda tuli meille, oli selvää, että hänen kanssaan tullaan käymään koiranäyttelyissä. Olimme aikaisemmin innostuneet Elma-amstaffin kanssa tuosta ihanasta harrastuksesta ja kaikkien yllätykseksi Elmasta tulikin puolisoni näyttelytoveri. Hilda on ollut alusta asti minun ikioma näyttelykaverini ja olemme käyneetkin monissa näyttelyissä ympäri Suomea ja Eurooppaa.

Ceren kera "Hildan" eli Diabolicstafs Efrosinia Atzalea

Ikimuistoisin yksittäinen reissu oli varmaan Riikan lokakuun 2019 tittelinäyttelyt, jossa toisena päivänä tuomarina oli virallinen kasvattaja **Helen Tonkson-Koit** ja saaliiksi saimme Hildan kanssa "Baltian juniorivoittaja"-tittelin.

Jos näyttelyitä ei lasketa, niin ikimuistoisin hetki oli 26.9.2020, kun kävimme Hildan kanssa Suomen Bullterrieriyhdistyksen järjestämässä luonnetestissä ja Hilda sai kun sai pisteet +221 p. ja laukausvarma. Tuona päivänä ei kyyneleiltä välttytty - en minä eikä kasvattajakaan."

Millainen olisi täydellinen kääpiöbulli?

"Kauniin ulkomuodon edelle menee luonne ja terveys. Täydellinen minibulli on tasapainoinen, ihmisläheinen ja itsevarma. Koen, että minulla on sellainen tällä hetkellä kotona."

Kenelle jäsenelle lähetät ruusuja?

"Haluan lähettää ruusuja erityisesti Suomen kääpiöbullterrieriyhdistyksen puheenjohtajalle **Nina Paakkarille**, joka näkee aikaa ja vaivaa tehdä *Minibulletin* -lehdestä mahdollisimman mieluisan.

Ninan lisäksi haluan lähettää ruusuja rakkaalle ystävälleni kasvattaja Heidi Nousiaiseelle. Kiitos, kun olet. Ruusuja ja haaleja myös Hildan sisarusten omistajille!"

Löytyykö sinun kääpiöbulliltasi "yliluonnollisia kykyjä" tai erikoisia & hauskoja tapoja?

"Hilda on täysin pallohullu ja hauskin ajanviette on tuoda kummipallo sohvalle, tuijotella sitä, työntää se kuonolla alas, hakea se ja toistaa tämä toiminto x 100 000. Lisäksi bullihepulis on tietysti maailman hauskin juttu."

Kenet haastat seuraavaksi?

"Haastaisin tähän hauskaan haasteeseen seuraavaksi kaikkien tuntemaan "bullimentulan" isän Mika Väänänen."

KIITOS CEREN, että otit haasteen vastaan! Ensi kerralla siis kuullaan mistä täydellinen keho koostuu ja paljonko on tullut penkkiä vasten punnerrettua...

Hei hei, mitä kuuluu?

Martta ei tunnetusti tykkää lainkaan ulkoilusta, jos sää on vähänkään sen mielestä epämiellyttävä, joten olin varautunut siihen mielestäni hyvin.

MARTALLA on parisen kymmentä takkia, joista valita. Jokaiselle säälle on omansa. On toppatakia, hybridi-takkia, tuulitakkia, sadetakia, pilkkihaalaria jne. On pipoa, kauluria, nuttua, huppua ja töppösiäkin. Ihan mitä vaan, ei voi ikinä vinkua, että on huono sää.

Noh, se kaikki on todettu vääräksi, koska jos Martta sa-noo, ettei kiviäkään kiinnosta, niin turhaan minä laitan sille yhtään minkäänlaista takkia päälle.

Martta kyllä itse tykkää huomiosta, kun sille puetaan ta-mineita ylle, mutta rappusilla se kääntyy kylmästi takaisin ja toteaa, että väärä väri, ei kehtaa, naapurit nauravat. Aika usein laitan Martalle takin ja ulkoilen yksin. Martta odottaa eteisessä...

NO EI, oli meillä tässä aika pahoja takaiskujakin. Talvi toi mukanaan lämmityskauden ja meillä on aivan täydellinen puuhella, jota on lämmitelty, että torppa on pysynyt muka-vana.

Martan hengitys alkoi oireilemaan jo aika varhaisessa vai-heessa loppusyksystä, joten valjastettiin vanhat kunnon Ufoxit töihin kostuttamaan ilmaa. Pakkasten kiristyessä oli annetta-va periksi, mentävä lääkekaapille ja avattava Martalle varuiksi määrätty kortisonipurkki.

Mitä kovemmaksi pakkaset kirivät, sitä isommaksi nousi kortisonin määrä. Lääkärissä käytiin ja sielläkin oli vaan todet-tava, ettei tuota voi auttaa kuin muuttamalla etelän aurinkoon.

Yli -20 asteen pakkasilla Martan hengitys muuttui ulkona niin vinkuvaksi kortisonista huolimatta, että oli annettava pe-riksi. Sovittiin, että Martta saa ihan itse päättää lähtekö se ulos vai ei, väkisin ei viedä. Ei käynyt kovien pakkasten aikaan kuin näyttämässä nenäänsä oven raossa, toisinaan ei sitäkään. Taisi tietää itsekin, että vika piilee pihalla.

VAAN ONNEKSI meillä on apuna naapurit. Kun Martta tuli, epäiltiin, että alkaa taas kerran se panikointi tappajakoirasta.

Katinvillat.

Meillä naapurin setä käy makaamassa aidan vieressä ja jut-telemassa Martalle mukavia ja syksyllä alkoi ilmaantumaan portille hirven luita (pyynnöstä toki). Toinen naapuri toimii meille tennispallotoimittajana.

Meillä käy kylässä toinen toistaan nössömpiä koiria, kylän pahimmat remmirähjätkin, ihan vaan koska Martan kanssa voi leikkiä epävarmimmatkin koirat. Ei Marttaa haittaa, että jotain jännittää. Martta vaan rakastaa.

Lelujakin on kertynyt niin paljon, että pian tarvitaan toi-nenkin minibulli tuhoamaan ne kaikki.

Nyt meillä vaan toivotaan, että talvi menee ohi, että saa-daan palata normaaliin elämään. Jotta Martta voisi vaan pe-lata pihalla ja joskus ehkä päästäisiin pihalta poisikin.

Talviterveisin, Martta & Saara

Hengitä sisko hengitä syvään

Martta talvitamineissaan

Näillä pakkasilla parempi pysyä pirtissä.

© ANNE ERIKSSON

Mitä ihmettä, taasko koirani pukkaa "hulivili hei ripulikakkaa"? Mikä ihme sen mahassa voi olla vialla? Onko se taas syönyt jotain sopimatonta vai mikä tuon koiran mahan saa aina tämän tästä sekaisin? Netti auki, ja kyselyä heti paikallisiin koiraryhmiin ja roturyhmään, onko mahatautia liikkeellä vai missä mättää? Kuulostaako liiankin tutulta?

Voi hitto mitä paskaa! ???!

VAROITUS! Tämä teksti sisältää suorapuheisen, umpikie-
ron savolaissyntyisen koirakouluttajan rehellisesti suoraan
sydäimestä kirjoitettua tekstiä ja faktoja koiramaailmasta. Ei
herkille. Ei mielensäpahoittajille. Teksti **Emmi Hakio**

Koiran ruuansulatuselimistö

Koiran ruuansulatuselimistö on täynnä erilaisia mikrobeja, bakteereja sekä entsyymejä, jotka hajottavat turpavärkistä sisään ahdetun evään hyötykäyttöön. Ne lähimarketin halpappuloiden täyteaineet (joita yritykset ravinteiksi kutsuvat) kuitenkin tupsahtavat peräloosterista noin vuoro kauden tai kahden kuluessa pihalle, koska näitä "ravinteita" koiran ruuansulatuselimistö ei ole pystynyt käyttämään.

Koiran kakan määrä vähenee tavallisesti noin puoleen siitä, mitä se oli sisään mennessä. Jos sitä tavaraa tulee enemmän kuin menee, niin jossain on oltava vikaa. Yleensä siinä pusin sisällössä, jota ruokakuppiin kipataan. Se olkoon toinen aihe käsiteltäväksi myöhemmin.

No entä se "kakkendaali" sitten. Päädyttyään ruuansulatuselimistön toiseen päähän, varastoksikin kutsuttuun peräsuo-
leen, se haluaa vihdoon nähdä päivänvalon. Koira kyykistyy tienlaitaan pohjois-etelä-akselin suuntaisesti, jotta se olisi magneettikenttien osalta optimaalinen suunta ja kun vihdoin tavara tiristetään rektumista ulos pihalle, sen mukana kulkeutuu suolistossa majaa pitäviä tai siellä pikaisesti käymässä olleita bakteereja ja viruksia.

Tovin ne tulosteet sitten siinä tienlaidassa kauniisti katselee, josko joku kävelisi ohi. Tai päälle. Koiran kakka kengänpohjassa on oikein mukava päivän piristys. Mutta siinä koiran sontakasassa saattaa olla monia tarttuvia tauteja, loisia, bakteereja tai viruksia, jotka voi aiheuttaa jollekin toiselle koiralle vakavan taudin. Oman koirasi vastustuskyky voi olla hyvä, mutta samaa ei voida sanoa pienestä pennusta tai koiravanhuksista. Niille ulosteen bakteerit ja virukset voi olla jopa kuolemaksi.

Oletko kuullut alkueläimestä nimeltä giardia?

Se on sellainen pikkainen olio, joka saattaa sisustaa koirasi suolinukan uuteen uskoon. Ja niitä jälkiä ei maitohappobakteereilla korjata. Giardiaa on olemassa kahta eri lajia, koirilla esiintyvää ja sellaista, joka esiintyy nisäkkäillä. Myös ihmisellä, eli se voi tarttua myös ihmiseen.

Muistatko Nokian vesikriisin? Sen, kun joku kesäheissä yritti Nokian vedenpuhdistamolla muuttaa veden viiniksi, mutta vihkoon meni. Tuli paskaa. Mutta miten tämä liittyy giardiaan? Giardia leviää ulosteiden kautta ympäristöön ja elää otollisissa olosuhteissa jopa viikon.

Paskakasasta se valuu maahan ja sateiden mukana lammi-
koihin, joista koirat juovat vettä. Varsinkin koirapuistot ovat tähän tarkoitukseen otollisia paikkoja. Lähikoirapuistossasi sitten omat Nokian vedenpuhdistamot odottaa täynnä alkueläimiä uusia koteja varten

Keväisin on myös toinen ongelma-aalto, kun talven aikana lumikasoihin hautautuneet kakkakikkareet alkavat sulaa ja hyvin pakastetut tautipesät valuvat sulavan veden mukana ympäristöön. Ja kengänpohjiin ja, no. Tiedät varmasti loput.

Kuvitellaanpa sellainen arkipäiväinen tilanne. Olet koirasi kanssa lenkillä. Koirat kävelevät usein hajujen perässä samoja reittejä kuin mitä muut koirat ovat kävelleet ja hajuun keskittynyt koira saattaa ohimennen astua sen vastuuttoman koiranomistajan koiranperkeleen luontoon jättämään ripulikasaan. Koira kävelee tyytyväisenä kotiin, tepastelee pitkin kodin lattioita ja nuolee lenkin jälkeen vähän kipeäksi rasittuneita tassujaan. Myös perheen pienin piltti möyrii sillä samalla lattialla missä koira kävelee. Ja arvaatko minne ne pienen, mittarimadon tavoin lattialla eteenpäin liikkuvan lapsukaisen kädet vähän väliä menevät? No suuhun!

Siinäpä sinulle vähän mietittävää, kun seuraavan kerran lähdet lenkille. Kokeilepa itse nuohota käsilläsi lattiat ja pistä sormi suuhun.

Minun vinkkini on seuraava:

ja lukijoille tässä vaiheessa tiedoksi, että en ole mikään paskanatsi, joka kerää jokaisen pipanan pois luonnosta, mutta seuraavia tapoja noudatan ja joita suosittelen sinullekin.

▶ **KORJAA KOIRAN** jätökset AINA, jos ne ovat suoraan kävelyreitillä tai muuten sopimattomassa paikassa. Varsinkin, jos ne ovat toisten pihassa tai hoidetuilla nurmialueilla, kävelyteistä puhumattakaan.

▶ **METSÄLENKEILLÄ**, jos liikut paikassa missä liikkuu muitakin, niin kakat kannattaa siirtää pois polulta esimerkiksi kepin avulla pusikkoon maatumään. Ei jättää polulle toisten tallottavaksi.

▶ **JOS KOIRALLASI ON RIPULI**, on entistä tärkeämpää kerätä ne ripulit sieltä nurmikolta pois, koska ne sisältävät niitä samoja bakteereja tai viruksia tai alkueläimiä, mitkä oman koirasi vatsan on vetänyt vikkeläksi. Eihän se helppoa ole sitä kuravellia siitä maasta kerätä, mutta ota vaikka reilumalti maa-ainesta mukaan ympäriltä. Koska on aika epäreilua laittaa paska uudelleen kiertoön.

▶ **KERÄÄ KOIRAN JÄTÖKSET** tavalliseen (paska)pussiin, ei biojätepussiin. Ja jos oikein haluat kukkahatun vetää syvälle päähän, niin pussin hiilijalanjälkeä voit pienentää valitsemalla vanhan leipäpussin.

▶ **VIE KOIRANKAKAT ROSKIKSEEN.** Älä vaan heitä maatu- vassa pussissa luontoon, äläkä kompostiin, vaan SEKAJÄTTEESEEN! Sieltä ne menevät poltettavaksi, jolloin kaikki tautipesät katoavat tuhaksi.

▶ **JOS SELKÄ EI TAIVU**, polvia kolottaa tai muuten vain olet kankea kuin rautakanki, niin paskanpoimintaan on kehitetty myös apuvälineitä. KVG.

Lopuksi... jos se kakankeruu edellä mainituista kohdista huolimatta tuntuu muuten vaan hankalalta, niin vaihda kissaan. Sen jätökset haisevat sisällä. Eli kannan vastuusi, hoida tonttisi ja kerää ne kakat!

Tiesitkö tämän

● Osa koiran kuivamuonissa käytetyistä säilöntäaineista imeytyy koiran elimistöön. Osa kertyy kehoon tai poistuu erityksen kautta ja loput tulee ulos kakan mukana. Nämä säilöntäaineet ovat osaltaan syy siihen, miksi koiran kakka haisee ja maatu huomattavasti hitaammin kuin säilöntäaineeton, raakaruokaa syövän koiran kakka, joka kuivahtaa, murenee tomuksi ja maatu nopeasti.

● Kaikki sisäloiset eivät näy paljaalla silmällä ulosteessa. Ottamalla koiralta ulostenäytteen ja tutkituttamalla sen eläinlääkärillä, tiedät onko koirallasi loisia ja voit välttyä turhilta madotuskuureilta. "Turhat" madotuskuurit häiritsevät suoliston omaa bakteerikantaa ja saattavat aiheuttaa lääkkeille resistenttejä sisäloiskantoja.

● Koirankakka aiheuttaa maaperän ravinteisiin muutoksia, joka voi muuttaa alueen kasvillisuutta. Ravinteita ja haitta-aineita joutuu myös valumavesien mukana vesistöihin, missä ne aiheuttavat rehevöitymistä.

● Järjestyslaki 27.6.2003/612 4. luku, pykälä 14: Koirakuri 3. koiranomistajan on pidettävä huolta siitä, että koiran uloste ei jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa.

● Taajaman ulkopuolella samanlaista säännöstä ei ole, mutta silloinkin koiran kakat kannattaa kerätä aina, jos ne ovat suoraan kävelyreitillä tai muuten sopimattomassa paikassa.

● Suomessa on n. 800 000 koiraa. Tutkimuksen mukaan lemmikkikoirat tuottavat n. 150 g ulostetta vuorokaudessa. Eli nopealla matikalla se tarkoittaa 120 000 kg päivässä ja vuodessa 44 milj. kiloa!

©ANNE ERIKSSON

Ystävämme ulkomailta
kasvattaja Sophie De Beer ja
pentu Groovy Little Velvets Da
Bomb "Teddie"

Ystävämme ulkomailta – kasvattajahaastattelu

Groovy Little Velvets

Käännös Kati Sironen • Kuvat Sophie De Beer

1. Tell something about yourself and your "dog hobby", is there a story behind your kennelname and what year you got your kennelname? Have you bred other breeds than minibulls?

My name is **Sophie de Beer**, 40 years old. I live in the Netherlands with my partner **Gijs** and our 6 miniature bull terriers. I work as a nurse in mental health care.

I bought my first mini in 2007 in Belgium from "of **Velvet Spine**" kennel. Initially I wanted a pet and never thought of showing or breeding when I started my search for a puppy. When I got **Daantje** (Groovygirl of Velvet Spine), her breeder asked me to enter her for

1. Kerro vähän itsestäsi ja koiraharrastuksestasi. Milloin sait kennelimesi ja onko nimen takana jokin tarina? Oletko kasvattanut muita rotuja kuin kääpiöbullterriereitä?

Nimeni on **Sophie de Beer** ja olen 40-vuotta. Asun Hollannissa puolisoni **Gijsin** ja kuuden kääpiöbullterrierin kanssa. Työskentelen mielenterveyshoitajana.

Ostin ensimmäisen minibullini **Belgiasta of Velvet Spine** -kennelistä vuonna 2007. Alun perin etsin vain lemmikkiä, enkä ajatellut näyttelyitä tai jalostusta, kun lähdin etsimään ensimmäistä pentua. Kun sain **Daantjen** (Groovygirl of Velvet Spine), hänen kasvattajansa pyysi, että ilmoitan koiran MB-TV-yhdistyksen (Hollannin kääpiöbullterrieriyhdistys)

the MBTV Clubshow in 2007. She became best baby. From that moment on I was hooked on dog shows, and I started showing Daantje on a regular base in the Netherlands, Belgium and Luxemburg.

In 2009 I got my kennel name **“Groovy Little Velvets”**. The first litter was born in 2010. Obviously my kennel name is based on Daantje.

Next to my dogs and job, I like to be involved in other aspects of cynology. I have been secretary of the Nederlandse Bull Terrier Club (NBTC) from 2016 – 2019, and currently I am secretary of the Miniatuur Bull Terrier Vriendenkring (MBTV).

I also like to teach and each week on thursday evening I give showtraining for all breeds to 40 dogshow enthusiasts with 2 other trainers.

2. From where did you learn in the beginning.

In the beginning I talked a lot with bull terrier breeders and mini breeders at dog shows. Also Daantjes breeders and breeders of the first studdog we used for Daantje (**Bullypins Kaimos**, breeders **Mr and Mrs Llewelyn** where always happy to give me advice.

When we start showing, there where not so many mini's at dog shows as you see now a days. Because I wanted to breed a litter and wanted more knowledge in general, I started to do the Cynological Knowlegde Course 1 at the Dutch Kennel Club. Soon after passing this course I completed the Cynological Knowlegde Course 2 and the Exterior and Movement Course. In the Netherlands you have to complete all these courses to call yourself a candidate judge and can go up for breed exams. I hope to go up for the next up coming bull terrier and miniature bull terrier breed exam.

3. How many litters have you bred? How many generations of your own breeding have you bred?

I have bred 9 litters, 3 generations in total.

4. What was the situation in miniature bullterriers in your own country when you started?

The mini wasn't that popular when we started like the bull terrier. At shows you had only a few entry's. This has changed in the last ten years.

5. What was the challenge in the first generations?

Getting the size down and correct bites.

6. How has your opinion of the breed changed or developed during the years?

For me it changed because when time changes you get more knowlegde, by experience, by reading or talking to people. I think I am more aware of the health problems and mental issues in the breed. I think health is a very important. I am a big believer of using carriers in breeding to keep the gene pool wide. And not close out good animals for your breeding program over minor faults. With all these DNA tests we got over the years, lot of people in my opinion are to fixated on using for example only “triple” clear breeding animals. We need to look further and have to be aware of other health issues which can pop up in the breed next to heart and kidney problems.

näyttelyyn 2007. Daantje oli näyttelyssä paras pentu. Se oli alkusykäys, innostuin koiranäyttelyistä ja aloin käydä Daantjen kanssa näyttelyissä Hollannissa, Belgiassa ja Luxemburgissa.

Sain kennelnimi **Groovy Little Velvets** vuonna 2009 ja ensimmäinen pentueeni syntyi vuonna 2010. Kuten arvata saattaa, kennelnimi perustuu Daantjeen.

Koirien kanssa harrastamisen ja töitteni lisäksi olen kiinnostunut koirankasvatuksen muistakin näkökulmista. Olen toiminut Nederlandse Bull Terrier Club:n (NBTC, Hollannin Bullterrieriyhdistys) sihteerinä 2016-2019 ja tällä hetkellä toimin Miniatuur Bull Terrier Vriendenkring:in (MBTV, Kääpiöbullterrieriyhdistys) sihteerinä.

Tykkään myös opettaa ja joka torstai pidänkin näyttelytreenejä kahden muun kouluttajan kanssa 40 innokkaalle näyttelyharrastajalle, koirat ovat kaiken rotuisia.

2. Keneltä opit rodusta aloittaessasi?

Aluksi keskustelin paljon bullterrieri- ja kääpiöbullterrierikasvattajien kanssa näyttelyissä. Lisäksi Daantjen kasvattajat, sekä ensimmäisenä Daantjelle käyttämäni jalostusuroksen kasvattajat (uros oli **Bullypins Kaimos** kasvattajinaan herra ja rouva **Llewelyn**) antoivat mielellään apua.

Kun aloitimme näyttelyharrastuksen, koiranäyttelyissä ei aluksi ollut niin paljon kääpiöbullterriereitä, kuin nykyään on. Koska halusin kasvattaa pentueen ja halusin lisätietoa kasvatamisesta, osallistuin Hollannin kennelliiton järjestämälle kasvatustiedon ensimmäiselle kurssille. Kävin heti perään myös kakkoskurssin sekä kurssin koirien ulkonäöstä ja liikunnasta. Hollannissa täytyy käydä kaikki nämä kurssit tullakseen tuomariehokkaaksi ja päästäkseen rotukokeeseen. Toivon pääseväni osallistumaan seuraavaan järjestettävään rotukokeeseen bullterrierin ja kääpiöbullterrierin osalta.

3. Kuinka monta pentuetta olet kasvattanut? Kuinka monta sukupolvea omia kasvatteja sinulla on?

Olen kasvattanut yhdeksän pentuetta, sukupolvia on yhteensä kolme.

4. Millainen oli kääpiöbullterrierin tilanne rotuna maassasi aloittaessasi?

Minut eivät olleet kovinkaan suosittuja kuten bullterrierit. Näyttelyissä oli vain muutamia koiria, mutta se on muuttunut kymmenessä vuodessa.

5. Mikä oli suurin haaste ensimmäisessä sukupolvessa?

Saada koko riittävän pieneksi ja koirien oikeat purennat.

6. Kuinka mielipiteesi rodusta on muuttunut tai kehittynyt näiden vuosien aikana?

Ajan kuluessa olen oppinut lisää kokemusten kautta ja luki- ja keskustelemalla ihmisten kanssa. Olen mielestäni tietoisempi rodun fyysisistä ja henkisistä terveysongelmista. Mielestäni terveys on todella tärkeää. Itselleni on erittäin tärkeää voida käyttää kantajia jalostuksessa, jotta rodun geenipooli pysyy mahdollisimman laajana. Eikä hyviä yksilöitä pidä sulkea jalostuksen ulkopuolelle pienten vikojen vuoksi. Nykyisin saatavilla olevien DNA-testien vuoksi koen, että ihmisillä on pakkomielle käyttää esimerkiksi vain ”kolmasti puhtaita” jalostuskoiria. Meidän täytyy katsoa eteenpäin ja olla tietoisia muista terveysongelmista, joita saattaa ilmestyä rotuun sydän- ja munuaisongelmien rinnalle.

7. What has been the biggest challenges in your breeding regarding the health and character?

I have bred dogs with cryptorchidism, kinked tail and dogs dying from cancer at a younger age (7-8 years old). So for me that's my focus in breeding at the moment. I once held a bitch from my breeding program due to her temperament.

8. How do you usually choose the male for the female? What are your best tips and principals?

I am always looking for a dog with good type and confirmation with virtues my bitch lacks. When I come across such a dog, I like to explore his pedigree and what he and what's behind him produces. And of course he also needs to have all the health tests and have a good honest character and temperament.

9. What is the meaning of the pedigree in your breeding programme?

I have done line breedings and out cross breedings. With both I got good and less good results. I tend to like the line breedings mating outcome more. I stay away from the less good result matings and therefore pedigree's. I prefer stud dogs who stamp their mark on their offspring.

10. How do you choose the puppies from the litters to continue your breeding?

I never make a quick decision and take my time to choose. For me the head is important but I like a good confirmation as well.

11. What are the most important things for you during the pregnancy of your bitch?

Keeping the bitch in good condition by giving her enough exercise and feeding her on a complete raw diet, and a lot of TLC of course.

12. How do you feed and take care of the puppies?

We raise our litters and all our other dogs on fresh meat. We start around 3-4 weeks of age and mix it with a little goats milk. With 4-5 weeks of age only meat with some additives like salmon oil, cottage cheese, vegetables etc. We like to use ENS and the Puppy Culture programs when raising a litter.

13. Have you imported any minibulls? Have you had successful experiences of importing?

We imported our first MBT, Groovygirl of Velvet Spine from Belgium. She had a lot of success in her younger years. She won DutchJCh., Dutch Ch., Int. Ch., Belgium Ch., Luxemburg Ch., Winster '08, CETS Trophy Winner '09, Dutch Veteran Ch., Luxemburg Veteran Champion.

Living in Europa and having the possibility to travel for matings or use frozen or fresh semen, or keeping a foreign males at home for a period at time, makes it less of a priority for me to import. Also breeding dogs is a hobby and I only have limited time and space in my home.

7. Mitkä ovat olleet suurimpia haasteita jalostuksessa terveyden ja luonteen osalta?

Kasvateillani on ollut piilokiveksiä, häntämutkiä ja jotkut ovat kuolleet syöpään nuorena (7-8-vuotiaana). Kasvatuksessani keskityn näihin asioihin tällä hetkellä. Olen kerran jättänyt nartun käyttämättä jalostukseen sen luonteen vuoksi.

8. Kuinka valitset uroksen nartullesi? Jakaisitko parhaat neuvosi ja periaatteesi?

Etsin aina hyvätyyppisen uroksen ja varmistan, että sillä on sellaisia hyviä ominaisuuksia, joita nartultani puuttuu. Kun sellainen uros löytyy, tutustun sen sukutauluun ja tutkin mitä se ja sen sukulaiset ovat jättäneet pentuihin. Ja tietenkin uroksella pitää olla tehtynä kaikki terveystutkimukset ja sillä pitää olla hyvä luonne ja temperamentti.

9. Kuinka paljon sukutaululla on väliä jalostuksessasi?

Olen käyttänyt sekä linja- että ulkosiitosta. Molemmilla taivoin olen saanut hyviä ja vähemmän hyviä tuloksia. Oikeastaan pidän linjasiitoksesta enemmän. Pysyttelen käyttämästä kehnompia koiria jalostuksessa ja siten myös niiden sukua. Pidän uroksista, jotka jättävät selkeästi itseään jälkeläisiinsä.

10. Kuinka valitset minkä pennun jätät pentueistasi jatkojalostukseen?

En tee pikapäätöksiä vaan harkitsen valintaa ajan kanssa. Minulle pää on tärkeä, mutta kokonaisuus on myös tärkeää.

11. Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät asiat nartun raskauden aikana?

Narttu täytyy pitää hyvässä kunnossa. Annan niille paljon liikuntaa, syötän raakaruualla ja tietenkin ne saavat myös paljon hellyyttä, rakkautta ja hoivaa.

12. Mitä syötät pennuille ja miten kasvatat ne?

Kasvatamme pennut ja muutkin koiramme tuoreella lihalla. Aloitamme kiinteän ruokinnan noin 3-4 viikkoisten kanssa, jolloin lihan joukkoon sekoitetaan hieman vuohenmaitoa. 4-5 viikkoisesta alkaen pennut saavat lihaa, johon on lisätty mm. lohiöljyä, raejuustoa ja kasviksia. Pentujen kasvatuksessa toimimme ENS (early neurological stimulation) ja Puppy Culture -kasvatusperiaatteiden mukaisesti.

13. Oletko koskaan tuonut kääpiöbullterriereitä ulkomailta? Onko sinulla onnistuneita kokemuksia asiasta?

Ensimmäinen minimme Groovygirl of Velvet Spine tuli meille Belgiasta. Se menestyi näyttelyssä erinomaisesti nuorempana, se on Hollannin juniorivalio, Hollannin, Belgian ja Luxemburgin valio sekä kansainvälinen muotovalio, se on ollut sekä Winster '08 että CETS Trophy voittaja ja vanhempana saavuttanut veteraanivalion arvon Hollannissa ja Luxemburgissa.

Koska asumme Euroopassa, on täällä mahdollista matkustaa astuttamaan narttu ulkomaille, käyttää pakaste- tai tuorespermaa tai ulkomaiset jalostusurokset voivat tulla meille kotiin astumaan nartun. Sen vuoksi minulle on vähemmän tärkeää tuoda koiria omaksi ulkomailta. Lisäksi jalostus on minulle harrastus ja minulla on vain rajatusti aikaa ja kotona tilaa koirille.

14. Ketkä ovat parhaat kasvattamasi koirat ja miksi?

Minulla on muutamia suosikkeja. *MVA Groovy Little Hand Picked* sen bulltyyppin ja ulkomuodon vuoksi. Samasta syystä

14. Best dogs bred by you over the years? And why they are so memorable to you?

I have a few favorites, *Ch. Groovy Little Hand Picked* because of her power type and confirmation and the same with *Ch. Groovy Little Velvets Hard Headed* and *Ch. Groovy Little Velvets Split Second JWW'11*.

15. What is the situation of the miniature bullterriers and what are the biggest challenges among minibulls in your country?

The population is growing in the Netherlands, we also see more import dogs brought in by breeders.

16. The funniest memory or mishap during your breeding career?

We had problems getting bitches pregnant or reabsorbing embryo's due to mycoplasma a few years back.

17. What are your future plans in miniature bullterrier breeding?

I have 3 youngster which can be bred by the end of this year/beginning of 2021 but need to be health tested first. We will see what the futures brings. At the moment we have a puppy we kept from our last litter at home, so we will have our hands full this year.

18. Your regards for Finnish miniature bullterrier fans and breeders?

There is no greater joy than owning mini's, enjoy, love and spoil your dogs! And for the breeders, health testing, honesty and transparency is key to enjoy our lovely breed for a very long time in the the future. •

Sophien ensimmäinen mini Groovygirl of Velvet Spine ja yksi suosikeista, bulltyyppinen Groovy Little Velvets Hand Picked

MVA Groovy Little Velvets Hard Headed sekä *MVA ja Juni-ori maailmanvoittaja -11 Groovy Little Velvets Split Second* ovat suosikkejani.

15. Millainen tilanne kääpiöbullterriereillä on Hollannissa ja mikä on maassanne suurin haaste rodulle?

Rotu on nykyisin runsaslukuisempi Hollannissa ja monet kasvattajat ovat tuoneet koiria ulkomailta.

16. Millaisia sattumuksia, iloisia tai surullisia sinulle on tapahtunut kasvattajaurasi aikana?

On ollut vaikeuksia saada narttu tiineeksi ja muutama vuosi sitten mykoplasma aiheutti alkaneen tiineyden päättymisen kesken.

17. Millaisia ovat tulevaisuudensuunnitelmasi kääpiöbullterriereiden kasvatuksessa?

Minulla on kolme nuorta koiraa, jotka voisin astuttaa 2020-2021 taitteessa, mutta jotka täytyy ensin terveystarkastaa. Katsotaan mitä tulevaisuus tuo. Tällä hetkellä meillä on kotona kasvamassa pentu, jonka pidimme edellisestä pentueesta, joten kädet ovat täynnä sen kanssa toistaiseksi.

18. Onko sinulla terveisiä suomalaisille kääpiöbullterrierifaneille ja kasvattajille?

Parasta maailmassa on omistaa minibulli. Nauttikaa koiristanne, rakastakaa ja hemmotelkaa niitä! Ja kasvattajia kehoitan terveystarkastamaan koiransa ja olemaan toiminnassaan rehelliisiä ja läpinäkyviä, jotta voimme nauttia tästä ihanasta rodustamme vielä pitkään tulevaisuudessa. •

Otetaanpa kääpiöbullikuvia

Teksti **Petra Tiittanen & Johanna Flinck**

Kääpiöbullieristäni täytyisi saada joku mukava kuva rotulehteen ja kiva olisi kasvattajaakin muistaa tuoreella ja edustavalla kuvalla. Kukahan sellaisen ottaisit? Sattuisiko kaverilla olemaan hyvä kamera, jolla sellaisen saisi otettua?

H hyvä kamera voi toki olla eduksi, mutta sellaista ei välttämättä tarvita ensinkään. Nykyajan laadukkaissa kännyköissäkin on niin hyvät kamerat, että niillä saa tarvittaessa otettua aivan riittävän hienoja kuvia. Pienellä kuvaustilanteeseen ja -olosuhteisiin paneutumisella, kuvauskalustonsa tuntemisella ja kuvaamisen harjoittelulla saa kyllä jokainen koirastaan otettua kuvia, jotka tuovat koiraa mukavasti esille ja joita kehtaa näyttää ja käyttää erilaisissa tarkoituksissa. Mitä sitten kannattaisi ottaa huomioon?

Valintoja ja pohdittavaa

Ensimmäinen asia on kuvauspaikan valinta. Kannattaa miettiä millaista kuvaa koirasta halutaan ottaa. Jos tarvitaan poseerauskuva rotujärjestön lehteen, hyvä tausta on ehkä erilainen kuin kuvassa, johon halutaan vähän taiteellisuuttakin tai kaunista maisemaa mukaan. Hauskat toimintakuvat taas tulevat koiran kanssa ulkoillessa yhtäkkiä, jos ovat tullakseen. Näissä ei useinkaan ehdi tausta-asioita miettiä.

Esittävä muotokuva (seisoma- tai pääkuva) on usein rajattava tiukasti kohteeseen eli koiraan, joten se upea tausta jää kyllä näkymättä tai se muodostaa sekavan kasan erilaisia juttuja taustalle. Mahdollisimman rauhallinen ja tasainen tausta on näihin kuviin paras. Se voi olla hiekkaranta, peltoaukea, taustalla jatkuva metsätie tai vaikka ihan tasainen piha-aita omalla pihalla, sillä aina ei tarvitse lähteä merta edemmäs kalaan. Taustasta on hyvä katsoa ainakin se, että koiran takana ei ole puita, katuvaloja, liikennemerkkejä tai muita asioita "kasvamassa" koiran päästä tai keskeltä selkää. Takana olevat roskalaatikot ja polkupyörät eivät välttämättä kuvissa imartele. Usein ihan vain muutaman metrin siirtymisellä saa taustan siistittyä ylimääräisistä asioista. Tausta kannattaa myös valita koiran mukaan. Mustaa koiraa ei välttämättä kannata kuvata ihan tummaa tai kirkkaan valkoista taustaa vasten. Neutraalit värit soveltuvat yleensä kaikille koirille. Pitkällä nurmikolla tai upottavalla alustalla ei koskaan kannata koiraa kuvata, koska silloin kääpiöbullin maavara voi tyystin ja täysin kadota luonnon uumeniin.

Seuraavaksi kannattaa miettiä valaistus, sillä sitä tarvitaan. Usein kuvitellaan, että se paras kuvausilma on keskikesän auringonpaisteessa, kun valoa on varmasti riittävästi. Asia ei kuitenkaan näin ole, sillä keskipäivän suora ja porottava auringonpaiste on usein liian voima-

kasta ja saa aikaan kovia varjoja. Kesäpäivinä kuvaukselle paras valo on kuulas päivänvalo ehkä aavistuksen pilvisenä päivänä. Tämä on tärkeää erityisesti silloin, jos kuvataan mustaa koiraa. Erinomaisen valon antaa myös kesäinen aamu- tai ilta-aurinko, joka luo parhaat luonnonvalot. Ensimmäinen tunti auringonnoususta ja viimeinen tunti ennen auringon laskua, nk. golden hour, ovat erityisen kauniita ja antavat kullanvärisen, erityisen pehmeän valon. Auringonvaloltaan vaihteleva voimakkaasti puolipilvinen sää on myös haasteellinen, sillä auringon valo voi tulla ja mennä pilvien mukaan. Talvisin ulkokuvaukset tulee tietysti ajoittaa päiväaikaan, sillä hämärässä kuvaamiseen tarvitaan jo muutakin kalustoa kuin pelkkä kamera.

Tärkeä asia valaistusta mietittäessä on sen suunta. Ulkokuvauksessa hyvään lopputulokseen pääsee helpoiten sillä, että valo tulee kuvaajan takaa. Vastavaloon (valo tulee kohteen takaa kameraa kohti) otetut kuvat ovat toki kauniita onnistuessaan, mutta ilman salamaa, kohde jää usein tummaksi möykyksi. Kuvat, joissa tuo musta möyky eli koira seisoo rannalla ja taustalla on kaunis auringonlasku, voivat olla todella kauniita mutta koiran ominaisuuksia esitteleväksi kuvaksi niistä harvoin on.

Jos luonnonvalo ei riitä tai sitä ei ole, tarvitaan avuksi salamaa. Useissa kameroissa tai kännyköissä on oma kiinteä salama, joka on valokuvausavuksi aivan riittävä. Tällöin kannattaa kuitenkin huomioida, että koira ei katso suoraan salamaa kohden. Jos näin tapahtuu, tuloksena on usein lasittuneet ja kiiltävät silmät. Mikäli valoa on, mutta se ei ole riittävä, salaman käyttö helpottaa myös mustan koiran pääkuvauksessa huomattavasti, sillä lisävalolla saadaan pään piirteet esille paremmin. Kaikkein parhain lopputulos saavutetaan, jos käytössä on irralliset jalustalle kiinnitettävät salamat, jotka saa sijoitettua etuviistoon kohteesta. Näiden kanssa käytetään myös erilaisia salamavaloa pehmentäviä lisätarvikkeita (nk. softbokseja ja varjoja), mutta nämä tuotteet eivät kuulu jokaisen digikameraharrastajan tai kännykänkantajan varusteisiin. Ei siis kannata huolestua, jos tämä osuus kuulosti monimutkaiselta ja kalliilta, alkuun pääsee ihan perusvarusteillakin.

Jotta kohdekin olisi mukana juonessa

Kuvauspaikka, välineet ja valaistus ovat valmiina. Nyt otetaan koirakin mukaan tähän tapahtumaan. Mikäli kuvaustilanne on etukäteen suunniteltu ja varsinkin jos

kyseessä on nk. poseerauskuvien otto, kannattaa se koira siistiä ja kunnostaa valmiiksi. Jälkeenpäin harmittaa varmasti, jos kuvauksen lopputulos on muilta osin täydellinen, mutta kuvissa on likainen ja takkuinen koira, jonka kynnetkin olisi voinut vielä leikata.

Kuvaustilannetta helpottaa huomattavasti ja koirallekin on reilumpaa, jos sille on opetettu pieniä yksinkertaisia asioita. Näistä ehdottomasti tärkein on paikallaan pysyminen. Sillä päästään jo hyvin pitkälle. Lisäksi on eduksi, jos koira osaa käskystä istua, mennä maahan ja kenties vaikka laittaa päänsäkin maahan asti. Parhaat koiran rakennetta esittävät seisomakuvat saadaan usein niin, että koira ottaa itse ryhdikkään asennon ihmisen siihen liikoja koskematta. Tuon ryhdikkään asennon odottelussa voi kuitenkin mennä aika kauan aikaa, joten seisomiskuvia varten kannattaa koira totuttaa siihen, että tarvittaessa sen jalkoja voidaan vähän asetella.

Kilautetaan kaverille

Kalusto, koira ja kuvaaja ovat valmiina hommaan, mutta tässä vaiheessa viimeistään huomataan, että avustajien läsnäolo voisi helpottaa ja nopeuttaa lopputuloksen aikaansaamista otettiinpa sitten kuvaa merenrannalla juoksevasta koirasta tai sänkipellon reunassa ryhdikkäällä ”näyttelyasennossa” poseeraavasta uunituoreesta muotovaliosta. Se normaalisti kovin tottelevainen koira voi häipyä horisonttiin viimeistään siinä vaiheessa, kun itse pääset kameran kanssa muutaman metrin päähän. Ylimääräinen silmäpari voi tällaisessa tilanteessa olla suureksi avuksi ympäristön tarkkailussa. Koira voi kyllä käskystä posettaa paikoillaankin, mutta näyttää laiskalta notkoselkäiseltä vanhalta työhevosekseen. Nämä tilanteet eivät ole kenellekään eduksi, eikä niistä useinkaan synny mitään julkaisukelpoista.

Ystäviin kannattaa pitää hyvät välit. Heitä kannattaa värvätä avuksi ainakin yksi, mielellään kaksikin. Aluksi kannattaa jutella siitä, mikä on kenenkin tehtävä kuvaustilanteessa. Kuka kuvaa, kuka huolehtii koiran liikkeen suunnasta tai paikallapysymisestä ja kuka mahdollisesti avustaa ja kuinka avustaa. Kuvaustilanteista ei välttämättä saa koko perheen kivaa yhteishetkeä, mikäli yhdellä on kiire harrastuskerhon Skype-palaveriin, toisella on pesäpalloharjoitukset vartin päästä ja kolmannella polttelee ratsastustunnille pääsy. Kuvaukseen tarvitaan aikaa ja yhteistyötä. Kiireellä ja kireällä tunnelmalla mistään ei tule mitään, tai jos tuleekin, se voi johtaa koko perheen mykkäkouluun. Kun kuvaustilanne on ohi, muista koirasi lisäksi kiittää myös avustajia. Hyvät avustajat tekevät aika usein kuvan onnistumiseksi enemmän fyysistä työtä kuin itse kuvaaja.

Koiran anatomiaa esittämissä seisomakuvissa kahden avustajan käyttö on erityisen suositeltavaa. Toinen pitää koiraa hihnasta ja sijoittuu koiran taakse niin, että avustajan omat jalat eivät näy koiran takaa. Hihnaksi ja pannaksi kannattaa valita mahdollisimman huomaamattomat ja panta kannattaa sijoittaa niin, että se ei ”katkaise” koiran kaulalinjaa kuvassa. Houkuttelijaksi lupautunut henkilö sijoittuu suuntaan, johon koiran katse halutaan ja yrittää saada koiran huomion kiinnitettyä itseensä. Kannattaa miettiä asioita, joista juuri tämä kuvauksen kohteena oleva koira voisi kiinnostua. Vain mielikuvitus on rajana asioille, joilla koira saadaan juoneen mukaan.

Toiselle koiralle voi paras houkutin olla makupalat koiran edessä ja toinen tykkää erityisesti katsoa lentäviä leluja. Pensaan takana liikuskeleva ihminen, toisen koiran leikittäminen tai vaikkapa sovitusta merkistä liikkeelle lähtevä ohiajava pyöräilijä voivat myös toimia. Valtaava äänisirkusta ei välttämättä kannata järjestää. Oksan rasahdus tai kiven kolahdus, metallikupin kilahdus tai muu vastaava toimii usein jopa paljon paremmin kuin koiran nimen yhtäjaksoinen huutelua.

Ja kamera käy!

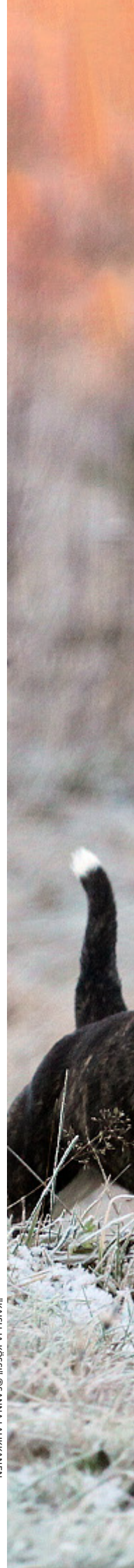
Ennen kuvaamista kannattaa varmistaa, että muistikortti on varmasti paikallaan tai että kännykässä on tarpeeksi tallennustilaa. Kameran asetuksista on suositeltavinta valita se suurin mahdollinen kuvatiedosto varsinkin, jos kuvaa ollaan ottamassa julkaisutarkoituksiin.

Koira on paikallaan, avustajat asemissaan ja RÄPS, se oli siinä, kuva otettu. Hienoa jos näin loistavasti meni yhdellä yrittämällä, mutta harvoinpa näin taitaa mennä. Usein silmin nähty tilanne ei näytä kuvatiedostona sellaiselta kuin sen halusi. Koirakin näyttää erilaiselta. Se on esimerkiksi lyhyempi, pidempi tai korkeampi kuin normaalisti tai sen pää näyttää suhteettoman suurelta. Tassutkin vinksottavat. Mikä tähän avuksi?

Kuvakulma, eli se miltä korkeudelta kuva otetaan, on yksi tärkeimpiä asioita varsinkin kuvissa, joissa koiran rakenneominaisuuksia halutaan tuoda esille. Hyvä yleissääntö on, että kuva kannattaa ottaa koiran tasolta. Koiran taso on hyvin usein sen silmien korkeus. Hyvä kikka tähän kumartelun sijasta on valita kuvauspaikka niin, että kuvaaja pääsee alemmalle tasolle kuin koiran kanssa operoidaan. Sellaisia paikkoja voivat olla vaikka oja, alaspäin viettävä rinne tai käänteisesti kohta, jossa koira nouseekin hieman korkeammalle. Tällainen voi olla esimerkiksi tasainen kivi, tukeva penkki tai vaikka leveä kaatuneen puun runko. Erityisesti pienien tai matalien koirien kanssa näillä vinkeillä välttyy makaamasta mahallaan maassa, vaikka sitäkin toki voi tehdä.

Mieti myös, mitä haluat koirasta kuvata. Lievä etuviisto on yleensä aika onnistunut kulma kuvata seisovaa koiraa. Suoraan sivultakin kuva onnistuu, mutta takaviistosta otetusta kuvasta harvoin tulee ainakaan koiran esittelykuvaa, mutta voi toki toimia kauniissa maisemassa otettuna tilannekuvana hienostikin. Päättävä kuvattaessa lievä viistous on toimivin ja sillä saa kivan lopputuloksen. Etuosaa esittämissä kuvissa kannattaa erityisesti huomioida tassujen asento. Kauniistakin minibullin etuosasta saa some-palstojen kauhistelukuvan, jos koira on asettanut tassunsa huolettomasti eikä seiso tarkkaavaisena ja ryhdikkäästi. Tassujen ylenmääräinen asettelu voi vain pahentaa asiaa. Paras tapa saada otettua etuosakuva on kiinnittää koiran huomio paremmin avustajaan ja antaa koiran ottaa itse uusi parempi asento.

Hyvin merkittävä osa kuvan onnistumisesta on kuvan tarkennus. Koirakuvissa tarkennuksen tulisi osua mielellään koiran silmään. Automaattitarkennus auttaa löytämään kyllä kohteen, mutta usein se poimii kameraa lähempänä olevan koiran kuonon ja tarkentaa siihen. Liikkuvaa kohdetta on helpompi kuvata, jos vaihtaa tarkennusmuodon liikkuville kohteille sopivammaksi. Kannattaa opetella oman kameran käsittely niin, että tarkennuspisteen ja tarkennustavan muuttaminen on-

Muistilista tärkeistä asioista:

- ✓ Harjoittele koirasi kanssa kuvaustilanteissa tarvittavia asioita
- ✓ Valitse taustaltaan rauhallinen kuvauspaikka
- ✓ Huomioi valon määrä ja suunta
- ✓ Valitse sopiva kuvakulma
- ✓ Ohjeista avustajat ja muista kiittää heitä
- ✓ Ota kuvia paljon
- ✓ Viimeistele kuva kuvankäsittelyohjelmalla, mutta älä pienennä sitä kovasti, jos et ole aivan varma siitä mitä teet ja olet lähettämässä kuvaa rotulehteen.

nistuu näppärästi. Jopa kännykkäkameroissa tarkennuspistettä saa muutettua näyttöruutua napauttamalla ja tarkennusmuotoonkin voi vaikuttaa.

Kuvan sommittelussa ehkä tärkein asia on se, että koiran katseen tai liikkeen suunnassa tulee olla tilaa. Näyttää vähintään omituiselta, jos vauhdilla laukkaava koira juoksee päin kuvan reunaa ja sen hännän takana on tyhjää tilaa toisellekin koiralle. Ota siis kuva ennemmin ihan vähän liian kaukaa kuin aivan liian läheltä. Voit myöhemmin muokata tällaisesta liiasta tilasta pois ylimääräistä, mutta hankalampaa sitä on siihen kuvaan jälkikäteen tehdä.

Koska kuvaustilanne voi viedä aikaa ja koetella kärsivällisyyttä, voi epäonnistumisen riskiä pienentää sillä, että antaa kameran laulaa paljon. Jos kuvittelit ottavasi kymmenen kuvaa, otakin niitä 100 ja vaihtelee hieman kuvakulmaa kuvatessa. Digi aika mahdollistaa tämän kyllä ja delete-toiminnolla niistä ylimääräisistä pääsee myöhemmin eroon helposti. Otettuja kuvia selatessa tulet huomaamaan, että kameran laukaisimen painallukseen menevässä nanosekunnissa ehtii tapahtua paljon. Häntä voi huiskahtaa hassusti ja näyttää katki menneeltä karhkalta. Tassut ovat voineet liikahtaa juuri sen verran, että koira näyttää keinuhevosealta. Silmät ovat voineet mennä kiinni tai tuuli tuivertaa korvat päänmyötäisiksi. Toki kameran tarkennuskin on voinut lipsahtaa edestä lentäneeseen kärpäseen, kedon kukkaseen tai naapurin postilaatikkoon.

Valmista tuli

Kuvat on otettu. Ne löytyvät kameran muistikortilta tai kännykän tiedostoista. Kotona ne siirretään tietokoneelle katseltavaksi ja ihaillaan aikaansaannoksia. Valitaan monesta kuvasta se paras ja lähetetään se rotulehteen, kasvattajalle ja koiran isän omistajalle. Yksinkertaista, jos kuva on onnistunut tarkennuksen, valotuksen ja kuvassa esiintyvien yksityiskohtien osalta. Tarkennusta ei voi jälkikäteen parantaa mitenkään. Epätarkka kuva on painotuotteessa epätarkka, vaikka mitä tekisi. Valotusta ja yksityiskohtia voi vielä muokkailla kuvankäsittelyohjelmilla, joita saa joko ilmaiseksi, edullisesti tai isolla rahalla netistä ladattua. Google auttaa kuvankäsittelyohjelman löytymisessä, ellei sellaista tullut kameran tai kännykän mukana.

Kuvankäsittelyohjelmalla voi muokata kuvasta paremman, kunhan vain muistaa, että rotulehteen niiden tiedostokokoa ei kannata merkittävästi pienentää. Kuva voi hieman rajata. Sen valotusta voi vähän säätää. Mustan koiran kuvissa varjojen ”avaaminen” voi tuoda koiraa paremmin esille. Kuva voi myös hieman kääntää, jos esimerkiksi kuvassa oleva horisontti tai kaukana näkyvä talon seinä on selvästi vinossa. Kuvasta voi myös poistaa siihen parhaaseen kuvaan etualalle lipsahtaneen taskusta tuulen mukaan lentäneen tyhjän kakkapussin. Kuvien käsittelemistä ei kannata pelätä. Se on nykyään yksi merkittävä osa valokuvausharrastusta. Se on myös koukuttavaa ja mielenkiintoista.

Nyt sitten harjoittelemaan oman koiran kuvaamista ja kuvien käsittelemistä. Vain kuvaamalla ja tekemällä oppii. Kivoja kuvia on aina ilo katsella! Minibulletin-lehtikin ottaa niitä varmasti mielellään vastaan.

Puhtaat hampaat, terve suu

Teksti **Nina Paakkari**

Jos olet itse joutunut käymään hammaslääkärissä hoidattamassa reikiintynyttä hammasta, tiedät ettei ole aivan yksinkertainen tai halpa juttu. Sama pätee koiran purukaluston hoidossa.

Jos haluat säästää satasia, koskaan ei ole liian myöhäistä aloittaa lemmikin hampaiden systemaattinen hoito. Säännöllinen hampaiden kotihoito ja eläinlääkärin tekemä vuosittainen hammastarkastus ovatkin yksi tärkeimmistä lemmikin terveyttä parantavista toimista.

Jos koiran suu ja hampaat ei ole kunnossa, sen terveys ja hyvinvointi kärsii huomattavasti. Kääpiöbullit ovat tunnettuja kivun sietokyvystään, niinpä usein haljennut hammas voi jäädä huomauttamatta, ellei se ole aivan näkyvimmillä paikalla oleva hammas. Kipeäsuinen kääpiöbuli voi lakata syömästä, mutta rodun tuntien nämä kyllä vaikka sinnillä syövät ja peittävät kipunsa, joka voi ilmentyä myös apaattisuutena, kuolaamisena tai aggressiivisuutena.

Satunnaisesti voi kääpiöbullisi henki haista ”rutolle”, jolloin syynä voi olla voimakkaan tuoksuinen ruoka tai ulosteen syöminen. Jos kuitenkin suun tuoksuminen jatkuu ja jatkuu, on syytä ryhtyä toimenpiteisiin. Hammastarkastus eläinlääkärin toimesta auttaa, jolloin saatte tasan tarkkaan varman diagnoosin ja jatkotoimenpiteet.

Tavallisin syy pahanhajuisen hengitykseen on hampaan pinnalle kertynyt bakteerikerros eli plakki ja hammaskivi, sekä niiden aiheuttama ientulehdus. Lievästi tulehtunut ien punoittaa ja/tai turvottaa, vakavasti tulehtunut ien vuotaa verta. Koiralla ikenen tulehdus alkaa nopeasti levitä parodontiitiksi. Parodontiitissa koiran hammasta ympäröivän kiinnityskudos tulehtuu, luuta häviää ja hampaan kiinnitys heikkenee. Lopulta hammas irtoaa ja putoaa pois.

Paras tapa ehkäistä plakin syntymistä on koiran hampaiden harjaus päivittäin.

MINKÄ pentuna taitaa sen läpi elämänsä hallitsee, eli aloita ”hammasoperaatio” heti pikkupentuna. Totuta koirasi jo pentuna hampaiden tarkastamiseen ja

harjaukseen. Suun kotihoito ei aikuisella tai vanhuksellakaan myöhäistä. Koiralla hampaiden harjaus tulee aloittaa silloin kun hampaat ovat hyvässä kunnossa, koska tulehtuneet ikenet ovat arat ja harjaaminen tuottaa kipua. Keski-ikäisellä ja vanhalla eläimellä hampaiden harjaus on hyvä aloittaa sen jälkeen, kun suu on tarkastettu ja puhdistettu eläinlääkärin toimesta.

Hampaiden harjaamisesta tulisi tehdä kiva ja leppoisa tapahtuma, joka tosiaankin toistuu jopa päivittäin.

Markkinoilla on monenlaista harjaa, nk. sormiharjoja kuin myös pitemmällä varrella varustettuja koirien hammasharjoja. Itse olen mieltynyt ihan tavallisiin pikkulapsille tarkoitettuihin hammasharjoihin. Ne ovat edullisia ja helppoja hankittavia ihan lähikaupasta. Koirille on myös tarjolla monenmoisia hammastahnoja, jonka merkitys on vähäinen, mutta maustettuna se tekee hampaiden harjauksesta koiralle vähän mieluisamman. Kun hampaiden harjaus sujuu tavallisella harjalla, olen ottanut käyttöön myös sähköhammasharjan.

Hampaiden harjauksen opettelu teh-

Siinä on tavaraa kuin torilla konsanaan. Kyllä näillä vermein pidetään hammaskalusto primakunnossa!

dään asteittain edeten. Aloitetaan totuttamalla ienrajan harjaamiseen yläkulmahampaan ienrajasta. Tästä edetään ylähampaiden ulkopinnoille, jonne kertyy useilla koirilla eniten hammaskiveä. Yläulkopintojen harjaamisen sujussa siirrytään harjaamaan alahampaiden ulkopinnat.

Suuta tulee usein hieman avata, jotta päästään harjaamaan myös takahampaiden ulkopinnat kunnolla. Ulkopintojen jälkeen siirrytään harjaamaan sisäpinnat.

Kaikissa opetteluvaiheissa kannattaa käyttää makupaloja tai muuta palkkiota oppimisen tehostamiseksi, joillekin koirille riittää pelkkä kiitos ja pieni tauko harjaamisesta ja kohta taas jatketaan. Opettelussa edetään hiljalleen asteittain, hosumalla ei hampaiden harjaamisesta, kuten ei muistakaan hoitotoimenpiteistä, tule mitään ja opetteluun kannattaa panostaa.

HAMPAIDEN harjaaminen on ehdottomasti tehokkain keino estää plakin kertymistä. Mikäli harjaaminen ei syytä tai toisesta onnistu, on markkinoilla useita tuotteita, joista voi olla hyötyä suun hoidossa, kuten puruluut, plakin ehkäisyyn tarkoitetut erikoisruokavaliot, klorheksidiinipitoiset suuhuuteet ja -geelit jne.

Itse olen todennut Whimzees puruluut toimiviksi. Ne eivät ole niin kovia kuin esim. raa'at putkiluut tai selkärangat, joilla kyllä sai hampaat pysymään puhtaina ja syljen erityksen huipussaan, mutta nämä alkavat olemaan kovuus luokassa jo niin kovia, että koiran kulmahampaat joutuivat jo liian kovalle koetukselle.

Myös isoja nahkaisia hirvenluita saavat meillä koirat tuon tuosta jyrsettävissä. Merilevälisän sanotaan pehmentävän plakkia, sitä lisäksi myös meidän koirien ruokaan päivittäin.

VAIKKA hampaita harjataan säännöllisesti, plakkia ja hammaskiveä voi kertyä mm. ikenien alle ja hampaiden väleihin. Siksi säännöllinen harjaaminen ei poista säännöllisesti tehtävää hammaskivenpoistotarvetta. Hammaskivenpoisto ja suun tarkastus tehdään aina yleisanestesiassa ja eläinlääkärin toimesta.

Koiran suun hoitaminen on kuin laitaisi rahaa pankkiin, vaivan se vaatii ja vähän viitseliäisyyttä, mutta kyllä koiran raikas suu ja puhtaat hampaat ovat loistava kannustin!

Suosittelen lämpimästi – nyt katse sinne minibulleroisen suuhun ja ei muuta kuin toimenpiteisiin, jos suuvärkki sitä vaatii.

PUHDISTUS Emmi-Pet Ultraäänihammasharjalla tapahtuu tehokkaasti, mutta lempeästi ilman liikettä ja hiomista. Ultraäänihammasharja ei korvaa kuitenkaan eläinlääkärin tekemää hampaidenpuhdistusta.

AVITAL AVIDENT ORAL -jauheen kerrotaan edistävän koiran ienterveyttä sekä ehkäisevän plakin ja hammaskiven muodostumista. Koiran juomaveteen sekoitettava jauhe on hajuton ja mauton, joten sen tarjoilu on helppoa.

PETGUIDE maitohappobakteeriseos sisältää suun terveyden kannalta toivottuja bakteereja. Tarkasti valitut bakteerikannat kestävät hapen ja syljen suussa muodostamat olosuhteet kiinnittyen eläimen suun limakalvoille positiivisesti vaikuttavana yhdistelmänä. Kostuessaan bakteerijauhe muodostaa geelimäisen rakenteen, joka kiinnittää PetGuide-bakteerit limakalvoille, syrjäyttäen koiran suusta ei-toivottuja bakteereja.

Väärin asettuneet alakulmahampaat — harmillinen, vaikea ja kallis ongelma

Teksti Anne Eriksson • Kuvat Annukka Söderblom

Koirankasvatusta ja jalostusta valvovat ja tarkkailevat useimmat tahot kuin tavallinen koiranomistaja arvaakaan. EU valvoo ja suosittelee, FCI valvoo ja suosittelee ja velvoittaa, Kennelliitot valvovat, suosittelevat ja velvoittavat, rotuyhdistykset tekevät, valvovat, seuraavat ohjeita ja velvoittavat. Ja uskokaa tai älkää, kaikki edellä mainitut tahot haluavat vain koiran parasta.

Minun oman koiraharrastukseni alkuvuosina ei koiran kasvatusta ja jalostusta ollut niin ohjeistettua kuin mitä se tänä päivänä on. Näyttelyssä käytiin, pentueita teetettiin ja rotukerhoissa harrastettiin samoin kuin nytkin. Asia, mitä tässä artikkelissa käsitellään on oman harrastamieni rotujen, eli bullterrierin ja kääpiöbullterrierin huimasti lisääntyneet virheasentoiset kulmahampaat ja niistä aiheutuvat ongelmat.

1980-luvulla rotu oli huomattavan harvalukuinen ja tuolloin bulli oli myös ulkomuodollisesti nykybullia ”tavallisempi” niin rungoltaan kuin pään muodossaan. Päät eivät olleet niin kaarevia kuin tänä päivänä. Vahvoja, leveitä ja hyväluisia tosin ja voimakkaita, mutta eivät niin silmiinpistävästi kaareutuneita kuin tänä päivänä. Purennat olivat hyviä, alapurenta oli se virhe mistä näyttelyissä palinkintosijaa joskus alennettiin. Rehelliset alapurennat. Kulmahampaiden asento oli kuitenkin leveä ja reilu.

Mitä on tapahtunut? Reiluja leveitä alapurentoja tuskin enää näkee, mutta värinasettuneita kitalakeen tai yläikeneen porautuvia alakulmureita sitäkin useammin.

Kun FCI jalostustieteellinen toimikunta tarttui koirien epäterveeseen kasvatustyöhön ja kattojärjestöstä laitettiin kennelliittojen ulkomuototuomareille osoitettu paimenkirje, jossa jokaisen FCI alaisen kennelliiton edellytettiin ottavan myös tuo asia tuomarikoulutuksessa huomioon. Virheasentoiset kulmahampaat olivat vain yksi eläinsuojelunäkökohta ohjeistuksessa.

Suomen Kennelliitto yhdessä Pohjoismaiden Kennel Unionin kanssa kokoon-tui asioiden tiimoilta. Suomi, Ruotsi,

Norja, Islanti ja Tanska yhdessä laativat rotukohtaiset ohjeet, FCI:n rotumääritelmäohjeen kuningaslause ohjenuoraan ”Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.”

Koiranomistajalle, jolla on kaunis hyväskuinen koira ja josta toivottiin suvunjatkajaa omalle kasvatustyölleen on näyttelyssä saatu hylkäys tai muu epämieluisen laatumaininta tullut monesti yllätyksenä. Usein kuulee harmistuneen omistajan manaavan, että koiran palkintosija on ollut hylkäys niinkin pienen asian, kuin virheasentoisen kulmahampaan tai hampaiden takia.

Onko värin kitaan painuva kulmahammas sittenkään niin pieni ja mitätön asia?

Annetaan eläinlääkäri Annukka Söderblomin vastata. Hän valmistui eläinlääkäriksi v. 2000, pieneläinsairauksien erikoiseläinlääkäriksi v. 2004 ja on siitä lähtien perehtynyt hammassairauksiin.

Hyvin useat hänen Fiskarssissa sijaitsevan vastaanoton potilaista on purentavikaisia koiria. Näin vastasi eläinlääkäri Söderblom hammaskysymyksiin:

Kun pennulla huomataan, että alakulmahampaat kasvavat liian pystysuoraan ja kärjet ottavat yläikeniin, niin onko siitä mitään apua, että omistaja yrittää sormillaan taivuttelemalla ”pakottaa” yhä kasvavia hampaita kääntymään ulospäin? Onko niin, että se mitä hampaasta näkee ikenen yläpuolella niin sitä on saman verran hammasta vielä ikenen sisällä?

”Ei, sitä on itse asiassa enemmän piilossa kuin näkyvissä eli kulmahampaasta näkyy n. 1/3 ikenen päällä ja 2/3 siis paljon enemmän hammasta on piilossa siellä ikenen alla leukaluun sisällä, kulmahampaan juuri on erittäin pitkä, aikuisen suuren koiran kulmahampaan juuri on rodusta riippuen jopa 4 cm pituinen.

Kun pennulla huomataan maitohampaissa purentavirhe ja alamaitokulmahampaat osuvat yläikeniin, on kotioikomisesta apua. Se kannattaa aloittaa heti ja totuttaa pentu hampaiden käsittelyyn. Kotioikomisessa omistaja painaa alakul-

mahampaiden sisäpinnoilta omilla peukaloilla hampaita sivuille päin. Molempia alakulmahampaita väännetään samanaikaisesti, ettei leuka vinoudu, näin voi käydä, jos vaan yhtä hammasta vääntää. Muista palkita namilla tai lelulla, jotta oikomisesta ei tule ikävää puuhaa, muuten siitä ei tule tuloksia. Hampaita tulisi nimittäin painaa usean minuutin ajan, jos vaan koira suostuu ja toistaa se 3 kertaa päivässä. Lisäksi myös pallo-oikomisesta on usein apua. Kumipallon kantaminen suussa painaa hampaita ulospäin, jos vaan koira tykkää palloleikeistä.”

Missä iässä tulisi ottaa yhteyttä hammashoitoihin perehtyneeseen eläinlääkäriin?

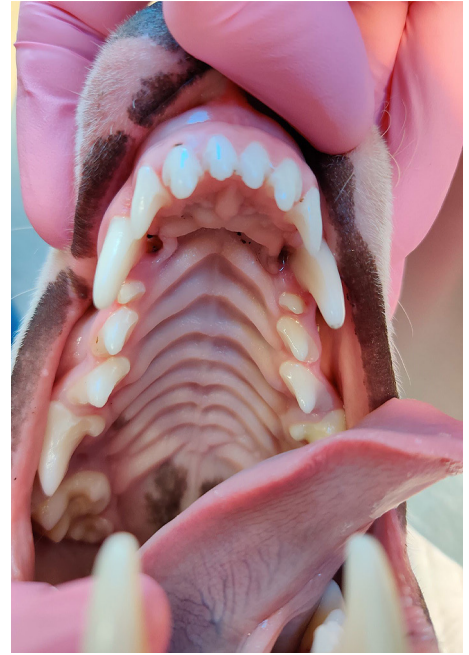
”Hetimitä, kun purentavirhe todetaan, odottelu ei useinkaan näissä hommissa auta, vaan paras saada neuvoja heti. Jos purentavirhe todetaan pennulla jo maitohampaissa, suosittelen niiden poistoa 8–12 viikon iässä siis jo paljon ennen pysyvien vaihtumista. Tällöin pysyvät alakulmahampaat saavat maksimaalisesti tilaa puhjeta tarpeeksi leveälle, kun maitohampaat eivät ole tiellä. Ne pysyvät alakulmahampaat, kun puhkeavat aina alamaitokulmahampaiden sisäpuolelta eli vielä ahtaammin.

Jos purentavirhe havaitaan vasta pysyvissä hampaissa, on optimaalista aloittaa purentavirheen korjaus kotona tai eläinlääkäriin mahdollisimman nuorena eli 6–7 kk iässä. Jos koira on jo paljon vanhempi eli yli vuoden, ei hampaita saada enää liikkumaan, tällöin täytyy hampaita joko lyhentää ja paikata tai mahdollisesti poistaa.”

Minkälaiset hoitotoimenpiteet hyödyttävät purentakorjaamista ja voiko kulmahampaat vain katkaista? Miten eri toimenpiteet tehdään?

”Tämä on liian laava kysymys... Purentavirheet ovat yksilöllisiä ja ne vaativat aina yksilöllisen hoitosuunnitelman. Mutta EI, kulmahampaita ei voi vaan katkaista! Koiralla on kiillettä vain 1 mm eli paljon vähemmän kuin ihmisellä, kiilteen alla on hermot ja verisuonet. Se on sama kuin katkaisisit oman hampaasi, kyllä sattuisi. Ja se aiheuttaa kivun lisäksi hampaan

Eläinlääkäri Annukka Söderblomin kuvia väärin asettuneista kulmahampaista ja siitä seuraavalle purentavirheestä kääpiöbullterrierillä.

kuolioitumisen ja tulehtumisen. Siitä voi aiheutua erittäin kivulias hammasjuuripaise, joka voi myös vaurioittaa alaolevia pysyviä hammasaiheita leukaluussa. Jos hammas katkaistaan, tehdään se harvinkaisesti eläinlääkärissä nukutuksessa ja hammas lyhennetään steriilillä poralla sen pituiseksi, ettei se esim. osuu enää kitalakeen. Sen jälkeen hammas paikataan välittömästi lääkepaikka-aineilla, ettei hammas särje ja jotta hammas pysyisi elossa. Tämän toimenpiteen nimi on pulpa-amputaatio ja siinä hammas katkaistaan yleensä n 5 mm eli pulpaan asti.

Mikäli purentavika on maitohampaisissa on hoitosuositus maitohampaiden kirurginen eli leikkauksellinen poisto, jotta alaleuat pääsevät vielä kasvamaan ja vältetään ns. leukalukko. Maitohampaiden ennenaikainen poisto on syytä tehdä varoen, ettei vaan alla olevat pysyvät hammasaiheet vaurioituisi ja siksi vain hampaisiin perehtyneet eläinlääkärit tekevät näitä ennenaikaisia maitohampaiden leikkauksellisia poistoja. Siinä ien ensin avataan ja maitohampaan juurta porataan hammasporalla esille ja poistetaan juuri hellävaraisesti varoen alueita, jossa pysyvät hammasaiheet ovat. Toki jos pysyvät kulmahampaat jo ovat kasvaneet rinnalle voi kaikki eläinlääkärit maitohampaita poistaa.

Mikäli purentavika on lievä eli pysyvät alakulmahampaat osuvat yläikieniin, mutta ei kuitenkaan kitalakeen, on yksi vaihtoehto hammasjatkeet eli kruunupidennykset ja mahd. yläiäinen ienplastia. Kruunupidennykset ovat valkoisesta

muovipaikka-aineesta tehdyt pidennykset alakulmahampaiden kärkiin, jotta ne ohjautuisivat ienharjanteen ohi saksipurentaan. Tämän ehtona on, että yläkulmahampaan ja ylä I3 etuhampaan välissä oleva tila on olemassa. Monesti bullterriereillä tämä saksipurennalle elintärkeä rako on liian ahdas.

Mikäli alakulmahampaat osuvat kitalakeen yläkulmahampaiden sisäpinnoille on vaihtoehtoina alakulmahampaiden lyhennys, eli pulpa-amputaatio (selitin toimenpiteen aiemmin) tai oikomishoito ns. vinolevykojeella, joka tehdään akryylimuovista yläkulmahampaiden ja I3 etuhampaiden väliin, jos tämä väli on riittävä (yleensä bullterriereillä tämä väli on liian ahdas). Sitä pitkin alakulmahammas ohjautuu saksipurentaan hiljalleen liukuen uraansa.

Joskus purentavikojen hoitoon riittää esim. yläetuhampaan, kuten I3 poisto"

Tärkeää on muistaa, että purentavikoja hoidetaan eläimillä ainoastaan terveydellisistä syistä, ei koskaan kosmeettisista syistä toisin kuin ihmisillä. Monella koiralla kuten bullterriereillä kulmahampaat ovat todella pitkät ja alakulmahampaiden terävät kärjet pureutuvat syvälle kitalakeen aiheuttaen kipua. Näitä hoidamme. Mutta moni muu purentavika on onneksi täysin harmiton, kuten yleensä kaikki alapurennat, ne vaativat ani harvoin hoitoa terveydellisistä syistä."

Miten arvioisit monellako rodulla on määrällisesti enemmän kulmahampaiden kanssa samanlaisia ongelmia? Maitse vaikka viisi kärkirotua?

nitse vaikka viisi kärkirotua?

"Bullterrierit, erityisesti kääpiöbullterrierit ovat kirkkaasti kärjessä. Sen jälkeen tulee suippokuonoisia kuten saksanpaimenkoirat, villakoirat, kääpiömäyräkoirat, colliet, westiet ja yllätyksenä rottweilerit, joilla on yläpurentaa nykyään enemmän kuin ennen."

Bullterrierit ovat jo vakioasiakkaita klinikallasi, montako koiraa on saanut parannettua elämänlaatuaan sinun avul-lasi?

"Oi, vaikea kysymys, en ole laskenut. Viime vuoden potilastietoja selaamalla n 27 bullterrieriä sisältää kääpiöbullterrierit. Valtaosalle tehtiin alakulmahampaiden lyhennys eli pulpa-amputaatio."

Hampaiden hoito ja ennaltaehkäisy ei kuulu normaalisti vakuutuksesta korvattaviin asioihin. Minkä hintaista on esimerkiksi pulpa-amputaatio teillä Fiskarsissa?

"Pulpa-amputaatio molempiin alakulmahampaisiin maksaa nukutuksen ja hammasröntgenkuvien kanssa yhteensä n 700 €. Lisäksi sen jälkeen tulee 1. kontrollikäynti nukutuksessa otettavat hammasröntgenkontrollit 3-6 kk kuluttua n. 160 € riippuen röntgenkuvien määrästä ja sen jälkeen vuosittain. Oikomishoidot riippuvat tapauksesta ja nukutusten määrästä 400-800 € + kontrollikäynnit."

Hampaan pulpa amputaatio

Eli jos purentavikaisen pennun saa ostettua muutaman satasen halvemmalla, on se laiha lohtu, koska se ei yleensä riitä purentavioista aiheutuviin hoitokustannuksiin.

Kertoisitko vielä miten hoitamattomat ikeniin porautuvat alakulmahampaat voivat pahimmillaan aiheuttaa?

"Jos alakulmahampaat porautuvat kitelakeen ne aiheuttavat kipua. Sitä ei monikaan omistaja ole havainnut ennen kuin asia on korjattu ja koira alkaa iloisemmin pureskella lelujaan ja luita nyt kun pureskelu ei enää satukaan. Lisäksi hampaat

tekevät sinne syvät reiät, eli haavat, jotka keräävät hiekkaa, ruokaa, karvaa, kiviä, luunmurusia, muovia, vaikka mitä. Kun ne pakkautuvat syvemmälle ja syvemmälle koiran pureskellessa, aiheuttaa ne hirvittävää jälkeä ja tulehduksen kudoksissa. Ihan itkettä, kun ajattelee, ettei koiraparka voi niitä sieltä hammastikulla kaivaa eikä mitään sanoa. Tulehdus voi edetä jopa nenäonteloon asti aiheuttaen oronasaalifistelin. Alakulmahampaat voivat vuosien saatossa hoitamattomina hangata myös yläkulmahampaat sisäpinnoilta rikki ytimeen eli hermoon asti. Tällöin yläkulmahampaatkin joudutaan

poistamaan, näitä on tullut vastaan onneksi vain muutamia. Sekin tulee erittäin kalliiksi.

Mutta kun koira ei pysty mitään nomaan, haavat eivät näy omistajan silmään eikä koira valita ja se syö... tällöin moni potilas jää ilman ansaitsemaansa hoitoa."

Miten koira hoitanut eläinlääkäri merkitsee hammasmanipulaation koiran rekisterikirjaan tai muihin papereihin, vai toimitetaanko hoitotoimenpiteestä suoraan raportti Suomen Kennelliitolle?

"Tässä asiassa olisi työmaata. Purentavikaa ei yleensä ilmoiteta kennelliittoon mitenkään. Omistajat eivät ole halukkaita maksamaan kennelliiton hammastodistuslomaketta ja lausuntoa tällaisessa asiassa. Jos korjaamme purentaa, tulisi asiasta ilmoittaa Kennelliittoon, mutta se menee ilmeisesti mappi Ö:hön, koska se ei näy missään koiran tiedoissa! Kun soitin aikoinaan asiasta Kennelliittoon, oli vastauksena, että vain pysyvästi koiran ulkoasua muuttavat asiat merkitään eläinlääkäriin lomakkeella kuten hännän amputaatio tai hampaan poisto. Hammasjatkeet ja muu oikomishoito ei jätä pysyvää jälkeä, joten... Tämän takia itse pidän pitkän keskustelun omistajan kanssa purentavikojen perinnöllisyydestä ja siitä, ettei se vika korjaannu geneeissä, vaikka tämän yksilön hampaat saataisiinkin oiottua. Purentavikaista yksilöä ei tule käyttää jalostukseen."

Näin siis kertoi kulmahammaskorjauksia työkseen tekevä eläinlääkäri Annukka Söderblom. •

HUOMIO HUOMIO !

Omistatko *LP-testatun* minibullin? Kasvattaja, testasitko pentueesi *laryngeal paralyisin* osalta?

Tuloksianne kaivataan yhteistyöhön Hannes Lohen työryhmään. Lähetä tuloksesi Suomen Kääpiöbullterrierit ry:n jalostustoimikunnalle skbtjalostus@gmail.com

Jos et ole vielä testannut, yhdistyksemme tuki LP-testiin on 15 €/jäsen/kalenterivuosi.

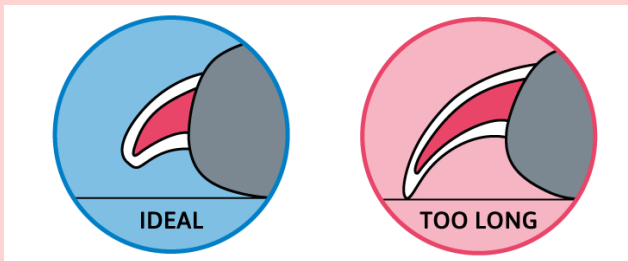
Kuvassa LP At risk -tuloksen saanut kääpiöbulli trakeostomian jälkeen. Hengitys helpottuu ohittaen tukkeutuneen ylälilmatien.

Koiran kynsien leikkaus

Koiran kynsien leikkaamisen tärkeyttä ei voi tarpeeksi korostaa. Liian monella on ongelmia tämän asian kanssa. Joko koira ei anna leikata tai muuten vaan on kynnet päässeet liian pitkäksi. Koiran kynsiä olisi hyvä leikata (vähintään!) viikoittain ihan pennusta asti. Näin kynsi pysyy tarpeeksi lyhyenä ja koira tottuu leikkaamiseen osana rutiineja.

LIIAN pitkät kynnet voi johtaa kipuun ja jopa vakaviin terveydellisiin ongelmiin. Ajan myötä koirallesi saattaa kehittyä selkäranka- ja ryhti ongelmia. Tämä voi näyttäytyä esimerkiksi omituisessa asennossa istumisena tai seisomisena johtuen painon vääränlaisena jakautumisena tassuille. Pitkät kynnet voivat aiheuttaa kävelyvaikeuksia, ontumista tai vammoja, varsinkin jos ne ovat niin pitkiä, että koskettavat maata.

Liian pitkät kynnet rajoittavat koiran normaalia liikettä. Oikean pituinen kynsi ei koske maata koiran seistessä (kuva: www.tractive.com)

KYNSIEN leikkauksen tärkein asia on hyvät saksit. Älä ikinä käytä tylsiä tai muuten huonoja saksia, koska ne aiheuttavat koiralle hyvin epämiellyttävää tunnetta, jopa kipua, kun kynsi ei katkea nopeasti vaan puristuu saksien väliin. Jokaisella on omat mieltymyksensä saksien suhteen, minä hehkutan Millersien puolesta. Ne on terävät, hiljaiset, kevyet ja sopivat käteen. Millersin kynsisaksit on niin terävät, että niillä voi vuolla kynttä hyvin ohuin siivuin kerrallaan, jolloin kynsi on helpompi saada lyhyeksi vaurioittamatta ydintä. Hyvä tyyli on leikata sivulta-sivulta-keskeltä, jolloin kynnen ytimen lähestymisen huomaa. Saksien lisäksi voi käyttää viilaa tai esimerkiksi paristoilla toimivaa kynsitrimmeriä. Niitä on markkinoilla paljon erilaisia.

On hyvä myös varautua vahinkoon, eli siihen, että vaikka kuinka varovaisesti leikkaat, niin joskus saattaa leikata liikaa ja kynsi alkaa vuotamaan verta. Tähän pelastus on tyrehdytyspulveri. Tämä ei tietenkään ole toivottavaa, mutta ei myöskään sen isompi katastrofi. Koiraa nipistää juuri sen hetken, kun kynnen leikkaat, sen jälkeen reaktiot johtuvat vain ihmisen reaktioista. Verenvuoto aiheuttaa monissa paniikkia, joka johtaa siihen, että koira pelkää kipuun

nähdessä satakertaisesti. Ohje siis on: Älä reagoi! Rauhallisesti otat jauhetta tyrehdytyspulveripurkista, tyrehdytät vuodon laittamalla jauhetta vuotokohtaan ja jatkat seuraavan kynnen leikkaamista.

JOS kynnet on jostain syystä päässeet liian pitkiksi ja ydin on hyvin pian vastassa kynttä leikatessa, niin silloin ei kerta viikkoon riitä, vaan ydintä pitää "pelotella" useamman kerran viikossa, että sitä saa pikkuhiljaa pakenemaan. Tässä apuna kannattaa käyttää trimmeriä tai viilaa. Eli saksilla leikataan mahdollisimman lähelle ydintä ja sen jälkeen vielä viilaataan/trimmaataan kynttä. Oikotietä onneen tässä ei oikein ole, mutta työ kannattaa, kun se tehdään koiran hyvinvoinnin eteen.

ANTUROIDEN kunto on aina hyvä tarkastaa samalla, kun leikkaa kynnet. Varsinkin näin talvella anturat voivat olla kovilla. Ruokaan kannattaa aina muistaa lisätä omegat ja sinkki, ulkoisesti markkinoilta löytyy paljon erilaisia tassurasvoja. Itse olen havainnut parhaaksi niin toimivuudeltaan, kuin imeytyvyydeltään ihmisten Working

Hands -rasvan. Se oikeasti korjaa kuivia ja haljenneita anturoita, imeytyy nopeasti, ei tahmaa eikä sotke. Monet tassuvoiteet, kun tuntuvat jäävän liukkaana anturan pintaan ja aiheuttavat vain suurta nuolemisintoa koirassa.

JOS sinulla on ongelmia koirasi kynsienleikkauksessa, niin ota yhteyttä eläinlääkäriin tai trimmaajaan, saat varmasti apua!

Suvi Sundberg,
klinikkaeläinlääkärin
Närpiön eläinlääkärin

Mini
TERVEYS ja
HYVINVOINTI

ARGH HIIVAA TAAS KERRAN!

Kyselin hiivaisten minibullien kotiväeltä parhaimmat "vinkkiwiitokset ja kikkakuutokset" millä tuosangen yleinen vaiva pidetään loitolla ja sain tooooooella paljon hoitovinkkejä. Tässä muutamia hyväksi koetut. Joko sinä olet kokeillut näitä?

🐾 Kuivaus, kuivaus ja taas kerran kuivaus! Panosta imukykyiseen pyyhkeeseen. Mikrokuitupyvyhe on ihan paras ja siihen vielä lopuksi talouspaperilla pyyhintä. Kuivaaminen vaatii viitseliäisyyttä, mutta pahimpaan syksyiseen keliin riittää usein jo tunnollinen kuivaus.

🐾 Vältä syöttämästä nautaa ja broileria! Nämä kaksi lihaa tuntuvat olevan top 2 listalla kärkisijoilla useamman hiivakoiran kohdalla. Ehdoton kieltö ja tar koittaa aivan kaikessa, ei siis edes nautan nahkaluita syötäväksi tai kanapohjaisia makupaloja. Kuivamuonan säkin kylkeä kannattaa lukea tarkkaan, tuota kannaa tungetaan aika moneen tuotteeseen, vaikka pussin kyljessä lukisikin lammas..

🐾 Kurkkaapa onko se teidänkin hiivainen korva aina se vasen korva? Se kielii, että ihan satavarmana on ruokavalio epäsojiva.

🐾 Kyllä tietää milloin oli juoksu tulossa, kun hiiva "räjähti silmille". Steriloinnista oli meille iso apu. Ker too 4 -vuotiaan kääpiöbulli nartun omistaja.

🐾 Malaseb on järkkyä ja aivan liian vahvaa ainetta, kihelmöi omalla ihollakin aivan hitosti. Millaista se sitten on koiran iholle? Me käytämme enemmänkin Douxo pyo shampoota tarpeen vaatiessa ja teen joskus sekoituksen Nizoral hilsehampoosta ja Douxo pyosta. Näillä kun pesee koiran tassuja ja muistaa kuivauksen pysyy hiiva loitolla.

🐾 Douxo Pyo pads helpotus jokapäiväiseen tassujen pesuun! Näillä pyyhki kätevästi ja nopeasti tassut, kun ei aina ole aikaa eikä oikein jaksakaan pestä, vaahdottaa ja odottaa shampoon vaikutusta.

🐾 Laimennettu etikkavesi on toiminut meillä, niin tassuihin, korvalehtiin ja hännänalus hiivan torjunnassa.

🐾 Molkosanilla pyyhi tassuja, korvia tai missä teillä nyt hiiva kiusaakaan. Laita sitä myös vähän koirasi ruokaan. Kun peset koirasi, huuhtelee molkosan vedellä lopuksi. Auttaa hiivaan ihan satavarmasti.

🐾 Pihkavoide pelastaa! Helosan toimii hyvin! Sudocrem nujertaa hiivan! (Viimeksi mainittua pitää tuoda Virosta, ei saa Suomesta).

🐾 MalAcetic suihke, en pärjäisi enää ilman tätä! Tai ilman saman merkin puhdistuspyyhkeitä, myönnän olen se laiska koiranomistaja ja odotan kuivia kelejä niin talvella, keväällä, kesällä ja syksyllä, koska silloin hiiva pysyy kuin itsestään kurissa.

🐾 Ennen syötin tämän tästä Boulardii maitohappobakteereja, nyt luotan Canius Plussaan. Kyllä sen huomaa ulospäin niin hiivan vähydessä kuin ihan vaan ulkoisessa olemuksessa ja mahan toiminnassa, kun koiran suolisto on kunnossa.

🐾 Enteromicro Complex joko tableteina tai tah nana. Vatsa toimii ja suolistossa on vastustuskykyä. Suosittelen suuresti. Ensin vähän tiuhemmalla kuurilla, sitten harventaen.

🐾 Tossut pelastavat ja varsinkin hyvät sellaiset ja oikeankokoiset!

🐾 Ihan vaan vinkkinä- vaihtakaa koiranne pois alarvoisista kuivamuonista. Jos et halua tai uskalla siirtä raakuokintaan, niin syötä nyt edes parempaa kuivamuonaa, kuin se mikä tulee ihan p****na läpi. Siitä ei oo mitään iloa, ei edes sille sun koiralle. Kokeile vaikka syöttää yhtä lihaa kuukausi tai kaksi. Koira ei kaipaa monipuolisuutta ruokaansa, se pysyy hengissä ja voi hyvin yhden lihan syöjänäkin.

🐾 Kunnon rasvalisät; saako koirasi omega 3, sinkkiä, D- ja E-vitamiinia?

🐾 Malttia, toivon sinulle pitkää pinnaa ja malttia hiivaa vastaan taistellessasi. Ei riittä viikko eikä kuukausiakaan, vaan jos ne sun koiran tassut punoittavat kuin punajuuret siinä voi mennä, vaikka vuosi, ennen kuin ne kunnossa. Eli jos paranemisen merkkejä ei näy heti kuukaudessa, niin älä heti tyrmää kokeilua si ja palaa vanhaan. Anna aikaa. Hitaasti ja varmasti on se hiivakin tullut koiraasi, mutta ei jäädäkseen. Tsemppiä!

KIITOKSET hiivakoirien omistajille ja pitkää pinnaa ja sinnikkyyttä taistelussa hiivaa vastaan.

Vinkit kokosi Nina P.

Koiran tassut ja hiiva

Kutsumattomat vieraat varvasväleissä – Koiran tassuhiiva.

Onko koirallasi kutisevat ja punoittavat tassut, joita se nuolee? Tällöin koirasi tassuissa voi muhia hiivatulehdus. Lue, miten kiusallinen vaivaa hoidetaan.

Syksy hiipii metsiin ja kaupunkeihin tuoden mukanaan monille lemmikinomistajalle tutut, sitkeät ongelmat – kuralammikoissa tepastelevat tassut ja rapaiset mahanaluset ovat oiva tyyssija hiivoille ja bakteereille. Kostean kelin aikaansaamat murheet ovat konkreettisesti läsnä monen koiratalouden arjessa; joka ulkoilun jälkeinen tassupyykki ja suihkurallit vaativat aikaa, vaivaa ja yhteistyökkyä kaikilta osapuolilta.

Kosteat, punaiset varpaanvälit ja värjäytyneet karvat, töhnäisistä korvista puhumattakaan, ovat sitkas ja viheliäinen vaiva, jonka hoitoon tarvitaan paljon viitseliäisyyttä omistajalta. Ongelmakauden ollessa pahimmillaan (etenkin syksyn ja kevään kosteat kelit) on kotihoidolla valtaisa merkitys potilaan hyvinvointiin.

Yleistä koiran hiivasta

Hiivat (Malassezia-lahkon sienet) ja eräät bakteerit (etenkin stafylokokit) kuuluvat sopivissa määrin koiran ihon normaalflooraan, mutta tietyissä tilanteissa niiden määrä voi kasvaa liiallisen suureksi aiheuttaen ryppään klassisia oireita; märkäiset ihotulehdukset etenkin poimuisissa ihon osissa, huulissa ja varvasväleissä, kutina, karvanlähtö ja paha haju. Koirien taipumus nuolla ongelmakohtia pahentaa tilannetta entisestään – siispä eläinlääkäristä usein saatu käsky kaulurin käytölle on hyvinkin perusteltu.

Hiivat ja bakteerit pitävät melko samanlaisista olosuhteista; kosteaa ja lämmintä saa olla. Näinpä ensihätään on syytä poistaa ylimääräiset karvat ongelmialueilta ja huolehtia siitä, että iho puhdistetaan ja etenkin kuivataan huolellisesti aina pesujen jälkeen (hiustenkuivaaja tai talouspaperi on tässä ehkäpä pyyhettä parempi ratkaisu). Eläinlääkärin varmistus ongelman aiheuttajasta on paikallaan etenkin, jos vaiva esiintyy ensimmäistä kertaa.

Pahaksi päässeet infektiot on syytä hoitattaa eläinlääkärissä; tilanteen ollessa hankala on monesti aihetta lääke-shampoille, kipulääkitykselle tai jopa suun kautta annettaville mikrobilääkkeille. Usein itsehoitovalmisteista on merkittävää apua mahdollisten lääkevalmisteiden

rinnalla. Käsikauppavalmisteista monet klooriheksidiiniä (mm. Douxo Pyo) sisältävät ns. desinfioidut, antimikrobiset shampoot ovat hyvä apu kamppailussa tassu hiivaa ja bakteeritulehduksia vastaan.

Joskus vaikea tassujen tulehdustila voi johtaa furunkuloosiin eli karvatuppien tulehdukseen. Tällöin varvasväleihin tyyppisesti muodostuu punoittavia pieniä paiseita, jotka voivat olla hyvinkin kiipeitä.

Kuten on monien muidenkin iho-ongelmien kohdalla, vaivan hoito vaatii pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista sekä monen eri osa-alueen tarkastelua. Heikentynyt immuunipuolustus ja tietyt perussairaudet (mm. Cushingin tauti, kilpirauhasen ongelmat) voivat altistaa hiivatulehduksille samoin kuten esimerkiksi pitkät antibioottikuurit. Monesti ratkaisu hiivaongelmaan löytyykin koiran olojen ”kokonaisvaltaisesta remontista”, jossa otetaan tarkasteluun sekä ruokavalio, ulkoiset tekijät että kotihoito.

Ruokaa-aineallergia ja hiivatulehdus

Ulkoisten tekijöiden lisäksi esimerkiksi ruoka-aineallergiat ovat usein yleistyneen hiivaongelman takana. Tassujen lisäksi korvaoireet ovat yleinen ongelma allergikoilla. Lisää harmia voi aiheuttaa myös koiran fyysinen olemus; painavat, karvaiset luppakorvat ovat oiva pesimäpaikka korvatulehduksille. Tästä syystä korvatulehduksien ennaltaehkäisyssä korvien tuulettumisesta huolehtiminen ja ylimääräisten karvojen poistaminen korvakäytävän suulta ja mahdollisuuksien mukaan myös syvemmltä on tärkeää.

Korvien ylenmääräistä puhdistamistaakin tulee välttää, sillä korvanpuhdistusainetta ei juuri koskaan saa kuivattua kor-

vasta niin hyvin, etteikö kosteus ehtisi muhimaan siellä jonkin aikaa. Jos korvakäytävä on jatkuvasti märkä, olkoonkin vaikka puhdistusaineesta, hidastaa sekin paranemista huomattavasti.

Täsmäpuhdistukset erittäin korville ovatkin järkevämpi ratkaisu kuin ruttiinomainen puhdistus eritystilanteesta riippumatta.

Koiran tassun hiivatulehdus: milloin pitää mennä eläinlääkärin?

Jos koirasi nuolee mitä tahansa ruumiinsa osaa useita kertoja päivässä tai nuoleminen selvästi lisääntyy, se on monesti merkki siitä, että jokin saattaa olla pielessä. Tassujen punoittava tai paksuuntunut iho ei ole myöskään normaalia. Näissä tapauksissa kannattaa mennä eläinlääkärin vastaanotolle.

Muistathan että, yllä mainitut oireet eivät silti välttämättä ole merkki hiivatulehduksesta, vaan ongelmana saattaa olla myös atopia tai bakteeritulehdus. Eläinlääkäri tutkii mikroskoopin avulla solunäytteistä, onko kyseessä hiivatulehdus.

Panosta ruokintaan

Ravinnolla on tärkeä osa sieni-infektioiden hoidossa. Erityisesti jos hiivan liikakasvu on aiheuttanut ruuansulatuskanavan ärsyntyminen ja suoliston bakteeritasapainon horjumisen (Candida albicans -hiivasieni), niin ruokinnan muutos on usein tarpeellista. Hypoallergeeninen ruokavalio on yksi vaihtoehto.

Älä unohda pesuja ja hoitotuotteita

Kutinan hoidossa tärkeässä osassa ovat pesut ja hoitotuotteet lääkkeettöminä vaihtoehtoina. Shampoopesuilla, jotka samalla desinfioidut voidaan vähennetään taudinaiheuttajien määrää selvästi, mutta shampoon tulee muistaa antaa vaikuttaa pakkauksen ohjeen mukainen aika riittävän tehon saavuttamiseksi.

Pienempiä alueita voidaan hoitaa paikallisesti antibakteerisilla ja hiivojen kasvua hillitsevillä luonnollisilla valmisteilla, kuten lääkehunaja tai pihka. Niillä saadaan usein hyviä tuloksia myös lievien toissijaisten tulehdusten hoidossa ja ennaltaehkäisyssä.

www.kivuton.fi

Jumittaako koirasi?

Tässä apukeinoja parempaan oloon

Teksti **Suvi Sundberg**

Onko koirasi vähentänyt venyttelyä, venyttää vain osan kropastaan tai jopa lopettanut venyttelyn kokonaan? Onko ravistelu vähentynyt tai ravisteleeko esimerkiksi vain etupään?

Omistajalla voi olla välillä hieman hankalaa tunnistaa koiran antamia merkkejä epämiellyttävästä tunteesta tai kivusta. Koiralla on kuitenkin useita tapoja ilmoittaa, ettei kaikki ole kunnossa. Yleensä kipu vasta kovimmillaan aiheuttaa selkeää ontumista, varsinkin jos ongelma on lihaksistossa tai vaikka selän toiminnassa.

Sitä ennen voi olla huomattavissa paljon merkkejä, joilla koira olotilastaan kertoo.

Venyttelyn ja ravistelun lisäksi on hyvä aina seurata koiran liikettä. Ravaako koira puhtaasti vai peitsaako mahdollisesti välillä? Nostaako liikkeen mieluummin suoraan laukkaan vauhdin noustessa? Näyttääkö takaliike laukassa lyhyeltä, ns pupulaukalta? Tasamaalla seurattavan liikkeen lisäksi portaisa kulkeminen antaa paljon informaatiota. Käyttääkö koira tasaisesti jalkojaan ylös ja alas mennessä vai nostaako esimerkiksi yhden jalan hieman pois käytöstä?

Myös normaalisti lenkkeillessä takajalan pompauttaminen voi kertoa muutakin kuin muutoksista polvissa, johon normaalisti askeleen välistä jättäminen on totuttu yhdistämään.

Eläinlääkäri ei koskaan ole väärä osoite, kun koiralla on kipuja, mutta myös muuta hoitoa on paljon tarjolla. Näihin hoitoihin voi hakeutua ilman lääkärin konsultointia, jos tuntuu, että itse osaa lukea koiraa ja määrittää sen tarvitsemään hoidon tasoa.

Hieronta

Koirahieronta sopii kaikille koirille, kotikoiraan työkoiraan, noin 6kk iästä vanhukseseen. Jos koiralla on kasvaimia, epilepsia tai sydänsairaus, nämä voivat olla este hieronnalle ja hieronta tulee suorittaa vain hoitavan eläinlääkärin luvalla. Koirahieroja kyselee koiran perustietoja,

katsoo yleensä liikkeitä, ja tutkii kehonhallintaa. Hieronnassa otteet ja sopiva hoitomuoto valitaan koiralle sopivaksi. Esimerkiksi pennut ja vanhukset hierotaan aina kevyemmin. Hieronnan lisäksi saatetaan käyttää laserhoitoa, lämpö- tai kylmähoitoa. Lihasten venytykset ja nivelten mobilisointi kuuluu myös yleensä hieronnan lisänä hoitoon. Hieronta rentouttaa koiran kehoa ja usein myös mieltä, vilkastuttaa pintaverenkiertoa ja aineenvaihduntaa. Hieronta lievittää kipua, auttaa palautumaan rasituksesta paremmin ja auttaa ennalta ehkäisemään lihasrevähdyksiä.

Selkärangan liikehoito

Koiran selkärangan fasettinivelten ongelmat aiheuttavat lihaskireyksiä ja virheasentoja nivelissä, selkärangassa ja lantiossa. Jos koira käy säännöllisesti hieronnassa ja samat ongelmat selän / lantion alueella toistuvat käsittelyistä huolimatta, ongelma voikin olla rankatasolla.

Selkärangan liikehoidossa tarkastellaan muutoksia rangan fasettinivelten liikkuvuudessa ja mekaniikassa. Havaitut ongelmat hoidetaan mobilisoinnilla ja traktiolla. Mobilisointi on rangan liikehoitoa, jossa käsittelyllä pyritään normalisoimaan aliliikkuvien liikesegmenttien liikelaaajuus ja sitä kautta palauttamaan rangan normaali toimintamekaniikka.

Faskiakäsittely

Faskiaa eli lihaskalvoa on kaikkialla eläimen kehossa. Se ympäröi mm. luita, lihaksia, hermoja, jänteitä, sisäelimiä jne. luoden kolmiulotteisen, hämähäkinseinin kaltaisen, verkoston. Faskia on hermotettua kudosta, joka reagoi jos eläin esim. kaatuu, loukkaantuu tai sille on tehty operaatioita. Jännitykset ja kireydet faskiassa aiheuttavat epäpuhdasta liikettä, heikentynyttä suorituskykyä, kiputiloja, liikerajoitteita sekä yleistä jäykkyyttä koko kehossa.

Faskiakäsittelyyn on olemassa kahdenlaista tekniikkaa. AFM-faskiamanipulaatio on pisteiden ja faskialinjojen kautta tehtävää manuaalista hoitoa. Vastaavasti O.T.E- hieronnassa ongelma-alueiden

faskioita venytetään. Molempia hoitoja tehdään käsin ilman mitään työkaluja. Käsittelyjen vaikutus on yhtä aikaa miellyttävää ja silti tehokasta.

Kraniosakraaliterapia

Kraniosakraaliterapia on hyvin kevyt ja miellyttävä manuaalinen kehon käsittelymenetelmä, jonka juuret ovat osteopatiassa. Kraniohoidossa pyritään helpottamaan erilaisia kehon epätasapainotiloja, työskennellen faskian ja hermoston tasolla auttaen kehon jännitystiloihin poistumaan ja lievittämään kipuja.

Kranio on oiva apu sekä akuutteihin että kroonisiin vaivoihin. Se on hyvä kuntoutuksen tuki, sitä voidaan käyttää lääkityksenkin aikana. Se ei sulje pois muita hoitomenetelmiä, vaan toimii erittäin hyvin tukihoidona myös muille manuaalisille hoitokeinoille. Kraniohoito sopii täydentäväksi muiden hoitojen (esim. hieronta) rinnalle.

Kraniohoidossa käytettävä voima ja paine on hyvin kevyt, keskimäärin vain 5g. Oikein käytettynä ja oikeilla tekniikoilla tuo pieni voima on erittäin tehokas, mutta varmistaa myös sen, että kehoa sillä ei voi rikkoa. Kraniohoito sopii usein myös erittäin kivulialle eläimelle, tai niille, joita ei jostain syystä voida muutoin hoitaa.

Osteopatia

Osteopatia on kehon toiminnallisten ongelmien tutkimista ja hoitoa manuaalisesti. Koiraa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, ottaen huomioon, että yksi kehon osa voi vaikuttaa koko kehon tasapainoon ja hyvinvointiin. Osteopaatti auttaa kehoa parantamaan itsensä, löytämään tasapainotilan, poistamalla paranemisen esteitä. Siinä käsitellään kehon eri kudoksia: luita, lihaksia, sidekudoksia ja kalvoja eli faskioita. Hoitotekniikat osteopaatti valitsee potilaan ja vaivan mukaan esimerkiksi hyvin pehmeästä kraniaaliseen hoidosta voimakkaamman oloiseen manipulaatioon.

Osteopatia perustuu vankkaan anatomian ja fysiologian ymmärtämiseen. Osteopaatti tuntee kehon kudosten ti-

lan käsillään ja pyrkii parantamaan kehon toimintaa esimerkiksi käsittelemällä pehmytkudoksia sekä luomalla liikettä niveliin. Yleensä koiran keho reagoi osteopatiaan hyvin ja nopeasti. Pitkäaikaiset ja voimakkaat traumat voivat vaatia pidempää hoitojaksoa.

Osteopatia on eläimille hellävarainen tapa hoitaa.

Osteopaattinen hoito kohdistetaan usein rangan ja lantion alueen ongelmiin. Lukkiutuneen nivelen ympäristön pehmytkudokset ovat häiriössä mukana, kun pehmytkudokset estävät nivelen aukeamisen tai palautumisen normaaliasentoon. Osteopaattinen hoito kohdistetaan tarpeen mukaan myös muihin kehon rakenteisiin, kuten rintakehään, kylkiluihin, palleaan, raajoihin, kallon-

luihin ja sisäelimiin. Hoito tapahtuu hermoston välityksellä, sekä spesifisti suoraan kohde-elimiiin.

Laserterapia

Laserterapia on lempeä ja tehokas hoitomuoto. Laserin teho on tieteellisesti tutkittu ja vaikutukset alkavat välittömästi hoidon jälkeen. Se lievittää kipua, vähentää tulehdusreaktioita ja nopeuttaa paranemista. Laserin teho perustuu laitteen tuottamaan laservaloon, joka kulkeutuu kudokseen saaden aikaan solutasolla asti biologisen reaktion. Laser ei vahingoita kudosta. Eläin tuntee hoidon aikana miellyttävää lämpöä.

Laserterapialla voidaan hoitaa kaikkia eläimiä. Hoito on miellyttävää eikä se aiheuta eläimelle kipua, vaan päinvas-

toin: jos eläin on niin kipeä, ettei sitä voi manuaalisesti käsitellä, laserterapia on hyvä hoitomuoto. Laserilla voidaan hoitaa jänne- ja sidevammoja, selkäongelmaisia (mm.välilevyn pullistumia, spondyloosia) haavoja, lihasrevähtymiä ja nivelrikon kipeyttämiä eläimiä. Laseria voidaan siis käyttää joko ainoana hoitona tai yhdessä toisen hoidon kanssa.

Lasereita on eri tasoisia, joten kannattaa varmistaa hoitajalta onko käytössä ammattilaisten käyttöön tarkoitettu tehokas ns. klinikkatason laser (Class3) vai esimerkiksi Handy Cure, jonka jokainen voi ostaa omaksi. Ja toki Handy Cure onkin todella hyvä väline kotona tapahtuvaan hoitoon ammattilaisten antamien hoitojen välillä!

Fysioterapia

Fysioterapian aloittamisen syynä voi olla esimerkiksi nivelrikko tai murtumaleikkauksen jälkeinen kuntoutus, kivun lievitys, kilpailevan tai metsästävän koiran toimintakyvyn kohentaminen.

Fysioterapian tavoitteet muotoutuvat koiran tai kissan sen hetkisen tilanteen ja siihen kohdistettujen tavoitteiden mukaisesti. Fysioterapian tavoitteena voi olla muun muassa virheellisen liikemallin normalisoiminen, ennaltaehkäisevä lihahuolto tai vaikka puutteellisen painonvarauksen parantaminen. Fysioterapeutti antaa neuvoja liikuntaan ja päivittäiseen harjoitteluun liittyvissä asioissa.

Eläinfysioterapia on eläimen kuntoutusta. Eläinfysioterapiassa sovelletaan ihmisten fysioterapiassa hyödynnettyjä menetelmiä eläimiin. Eläinfysioterapeutti tuntee hoidettavan eläimen anatomian ja biomekaniikan ja arvioi lemmikin liikkumista, toimintakykyä ja terveyttä. Fysioterapeutin käyttämiä tvallisimpia menetelmiä ovat manuaalinen terapia, liikehoidot, hieronta, terapeuttinen harjoittelu ja vesiterapia.

Lähteet: Koirahieronta Tassuntähden, Tmi Maipro, Tmi Miia Manner, Osteopaatti Hanna Kivinen, Osteopaatti Tiina Kataja, Evidensia eläinfysioterapia

Dreamy nauttii
Jaana-Kaisa Timosen
taitavissa käsissä
rangan liikehoidosta

Ihmiseen kohdistuva aggressio

Resurssien puolustamisen taustalla ovat pelko ja epävarmuus tärkeiden asioiden menettämisestä. On koiria, jotka jakavat asioita mielellään, kun taas suurin osa koirista kokee tiettyjen asioiden olevan niille tärkeitä ja ovat valmiita puolustamaan niiden hallussapitoa. Käyttäytymisen voimakkuus ja esiintyvyys riippuu perimästä ja oppimiskokemuksista.

Jos joku varastaa sinun lompakkosi, oletko ihan tyynen rauhallinen ja suhtaudut asiaan rennosti tokaisemalla ”sillä oli varmasti enemmän tarvetta”? TUSKIN-PA! Me ihmisetkin puolustamme omia resurssejamme, miksi koirat eivät saisi niin tehdä?

Resurssiaggressiivinen koira

Resurssiaggressiivisuuteen liittyy monia eri tekijöitä. Toisille koirille se voi tarkoittaa jonkin konkreettisen esineen puolustamista (luu, lelu, ruoka), toiselle oman tilan tai omistajan puolustamista (ei halua ihmisen/eläimen lähestyvän) tai oman lepo- tai makuupaikan puolustamista. Eli se liittyy tilanteisiin, joissa koira puolustaa jotain sen hallussa olevaa asiaa tai pelkää menettävänsä tilanteen kontrollin. Erilaiset uhkauseleet ja tärkeistä asioista kilpaileminen ovat koirille täysin tyyppillistä käyttäytymistä. Koira pyrkii puolustamaan sen selviytymiselle tärkeitä resursseja, kuten ruokaa tai lepopaikkaa. Koirien mielestä puolustava käyttäytyminen ei ole ”huonoa käytöstä” vaan meidän ihmisten maailmassa se koetaan ei -toivotuksi käyttäytymiseksi.

Resurssiaggressiivisuus johtuu resurssiin puolustamisesta

Resurssiaggressiivisuuteen liitetään usein vanha uskomus johtajuusteoriasta ja koiran halusta kiivetä arvojärjestyksessä ihmisen yläpuolelle. Nämä virheelliset uskomukset on koirien käyttäytymistutkimuksissa kumottu. Resurssiaggressiivisuus EI JOHDU koiran vallanhimosta tai halusta kohota ylöspäin arvojärjestyksessä. Kun aggressiivista käyttäytymistä tutkitaan, nimetään se taustalla olevien tekijöiden mukaan. Resurssiaggressiivi-

suus on siis vain yksi aggressiivisuuden esiintymä, jonka taustalla on resurssihin liittyvä puolustuskäyttäytyminen, ei uskomukset.

Tunnista koiran varoittavat eleet

Jos koira kokee, että sen tärkeänä pitämä asia, oli se sitten ruoka, lelu tai makuupaikka, uhataan ottaa siltä pois, se varoittaa uhkaajaa asteittain. Aggression portaat kuvaavat hyvin niitä eleitä, joita jokaisen koiranomistajan olisi tärkeää oppia tunnistamaan koirista. Varsinkin ne lievimmät eleet, jottei tilanteet pääsisi eskaloitumaan.

Aggression portaat

Myös syömis/pureskelemisen lopettaminen, esineen pois vieminen tai sen päälle asettuminen ja nopeasti syöminen on eleitä, jotka liittyvät varoittaviin eleisiin.

Nämä ovat eleitä, joilla koira pyrkii viestittämään, että haluaa toisen yksilön (ihminen tai koira) pysyvän kauempana. Mikäli koiran käyttämät lievimmät eleet eivät toimi, koira koventaa otteitaan. Se saattaa näyttää hampaansa tai rueta murisemaan. Jos nämäkään keinot eivät toimi, niitä seuraa usein näykkäisy tai pahimmassa tapauksessa pureminen.

Mikä pahentaa resurssiaggressiivisuutta
Tavaroiden/syötävän/esineen pois ottaminen (varsinkin koiran jo muristessa). Yleisin neuvo pennun omistajille on, että

ota kuppi/lelu/luu pois pennulta, koska sen tulee luovuttaa esine pois milloin tahansa. Kuten jo on esille tullut, niin resurssiaggressiivisuutta ilmenee silloin kuin koira kokee epävarmuutta tai uhkaa tärkeäksi kokemansa asian menetyksestä. Jos esineet viedään koiran edestä pois mielivaltaisesti, vahvistaa tämä vain koiran käsitystä siitä, että asiaa tarvitsee puolustaa. Myös reagoimattomuus lievempiin varoittaviin eleisiin pahentaa ongelmaa. Jos koira oppii useiden toistojen myötä, ettei sen lievemmällä varoituksella ole vaikutusta, se saattaa siirtyä lopulta suoraan murisemiseen. Jos koiraa kielletään käyttämästä varoittavia eleitä mm. murinaa, se saattaa nopeasti siirtyä suoraan puremiseen ilman varoitusta. Tästä syystä koira ei tule koskaan kieltää kommunikoinnista.

Miten ennaltaehkäistä resurssiaggressiivisuutta?

Puute koiralle tärkeistä asioista (eli resursseista) kuten ruuasta, levosta, rauhasta, makuupaikoista ja tilasta voi itsessään aiheuttaa puolustuskäyttäytymistä. Jos koiralla ei ole mahdollista toteuttaa luontaisia käyttäytymistarpeitaan tai niistä on pula, on koiralla usein tarve puolustaa niitä saadessaan. Huolehdi, että koiralla on riittävästi resursseja ja mahdollisuus toteuttaa luontaisia käyttäytymistarpeitaan.

Hyväksy, että koiralla on luontainen halu pitää kiinni sen tärkeistä resursseista, mutta hallitsemalla resursseja reilulla tavalla pystyt pitämään huolta siitä, ettei niistä tarvitse kilpailla. Tärkeää on siis huolehtia, että omistajana säännöstelet resursseja koiralle sopivissa määrin, etkä uhkaa koiran jo saavuttamia resursseja. Älä ole hyvien asioiden poisviejä vaan niiden tuoja.

Resurssiaggressiivisen koiran kouluttaminen

Yksi yleinen syy resurssiaggressiivisuuteen on ymmärtämättömyys kommunikoinnissa. Resurssiaggressiivisen koiran koulutuksessa koiraan tulee suhtautua hyvin ymmärtäväisesti, koska koira ei ymmärrä mitä siltä haluat. Jos koira ei

Koirankoulutuksen asiantuntijapalvelut

dogscent.fi

@dogscentfinland

tiedä mitä siltä haluat, et voi asettaa sitä tilanteeseen, jossa voit vaatia tottelemistasi.

Tehokkain tapa resurssiaggressiivisuuden ennaltaehkäisyssä tai jo sellaisen ilmetessä on perustaitojen opettaminen. Perustaitojen osaaminen on tärkeä osa koiran arkea. Koulutuksessa hyödynnä palkkioina näitä koiran tavoittelemia resursseja. Mm. seuraavista taidoista on suurta hyötyä arjessa. Opeta koiraasi luopumaan mielenkiintoisista asioista vaihtamalla esine/asia johonkin mielenkiintoisempaan asiaan tai syötävään tai palauttamalla kiinnostava kohde takaisin palkkioksi. Poistumaan parhaalta makuupaikalta tai poistuminen omalle paikalle. Opeta koira tulemaan käskystä luoksesi, koska se on kannattavaa saavuttamalla herkkuja tai muita koira kiinnostavia asioita.

Esimerkkejä resurssiaggressiivisuudesta:

1. Lapsiperhe, jossa varmasti on ääntä ja meteliä pitkin päivää. Koira on läsnä koko ajan menossa mukana, mutta iltaisin koira on äreä. Miksi? Koira on väsynyt, eikä ole saanut päivän aikana riittävästi lepoa ja rauhaa. Vaikka koira haluaakin olla perheen lähellä ja vahtia

ja seurata päivän tapahtumia, on koiralle tarjottava mahdollisuus rauhaan ja lepoon. Unen ja levon tarve voi vaihdella myös päivittäin.

2. Koira saa herkullisen aidon luun syötäväksi. Koira kaluaa sitä aikansa ja ihminen kävelee koiran ohi ja koira murahtaa. Miksi? Mikäli koira saa harvoin herkullisia luita syötäväksi, on se koiralle arvokas. Jos koira ruokitaan usein vain nopeasti syötävällä ruualla suoraan kuppista, voi koiralla olla tarve ruokailuun, jonka parissa se saa puuhastella, käyttää aikaa, pilkkoa, purra ja repiä ruokaa. Nämä ovat koiran luontaisia käyttäytymistarpeita.

3. Koira makaa sohvalla. Lähestyt sohvaa ja haluat saada parhaan lepopaikan itsellesi. Käsket koiran alas sohvalla ja koira puolustautuu murisemalla. Miksi? Koira haluaa pitää kiinni parhaista makuupaikoista. Myös koiralla on tarve levätä ja rentoutua ja usein parhaimmat makuupaikat sijaitsevat sellaisissa paikoissa, joista se pystyy tarkkailemaan ympäristöään. Taustalla voi olla myös se, ettei koiralle ole koskaan opetettu sohvalla poistumista. Jos koira ei ymmärrä mitä siltä haluat, se saattaa puolustautua.

Milloin käyttäytyminen on ongelmalista

Mikäli koiran käyttäytyminen on häiritsevää ja siitä on vaaraa koiran, toisen koirien tai omistajan hyvinvoinnille on tärkeää, että asiaan puututaan. Resurssiaggressiivisuus ei parane itsestään, joten on tärkeää puuttua ongelmaan oikeilla keinoilla. Ammattitaitoinen kouluttaja osaa arvioida tilanteenne kokonaisvaltaisesti, onko tarvetta esim. tarkastaa terveydelliset taustatekijät (kipu, hormonaalinen toiminta). Jokainen koira on erilainen, joten yleiset neuvot eivät yleensä auta vaan tarvitaan kouluttajan tekemä koulutussuunnitelma, jossa ensisijaisesti huomioidaan turvallisuus ja kyseisen yksilön tarvitsemat tukitoimet koulutuksen tueksi.

Kenenkään ei oman tai vieraan koiran kanssa tulisi joutua tilanteeseen, jossa joutuu pelkäävänsä tulla purruksi. Tärkeää on hakea apua ajoissa, jotta et aseta itseäsi tai koiraasi tilanteeseen, jossa se saattaa purra. Ei ole normaalia, että omaa koira joutuu varomaan.

Koirien välinen resurssiaggressio

Uhkauseleiden käyttäminen, kuten murina ja hampaiden näyttäminen ovat koirille normaalia kommunikatiota.

Se ei ole millään tavalla harvinaista, eikä yleensä johda välien kiristymiseen perheen koirien kesken. Luonteeltaan ystävällisetkin koirat saattavat ajautua konfliktitilanteeseen, jos ne haluavat samaa asiaa samaan aikaan. Tilanteet voivat myös vaihdella päivästä toiseen ja voitti tilanteen siinä hetkessä kumpi tahansa, se ei välttämättä näy muutoin koirien keskinäisessä kanssakäymisessä. Tilanne voi olla täysin käänteinen toisena päivänä, koska yleensä asiaa puolustaa voimakkaimmin se, kenelle juuri sillä hetkellä tavoiteltu asia on merkityksellisin. Yleensä samassa perheessä asuvien koirien välille muodostuu ajan kanssa yhteisymmärrys erilaisten resurssien suhteen.

Mihin aggressiivisellä käyttäytymisellä pyritään?

Aggressiivisellä käyttäytymisellä on pääsääntöisesti kaksi tarkoitusta; joko saavuttaa jotakin tai päästä eroon jostakin. Jos koira ei osaa käyttäytyä aggressiivisesti, siltä puuttuu yksi oleellinen käytös sen normaalista käyttäytymisvalikoimasta. Aggressiivisella käyttäytymiselläkin on tarkoituksensa; suojella yksilöä ja sen tarpeita. Mikäli koirien kesken muodostuu tilanne, jossa toinen tai molemmat koirista murisee tai ne käyttävät voimakkaampia keinoja karkottaakseen uhan, on tällöin ensimmäiset pienimmät varoituseleet jo käytetty. Myös yksilöstä, uhasista ja kokemuksista, jopa rodusta riippuen koiran aggression portaat voivat vaihdella lievemmistä varoituksista suoraan hyökkäykseen ilman välivaiheita. Vaikka resurssien puolustaminen onkin normaalia käyttäytymistä, se ei tarkoita sitä, että se olisi hyväksyttävää. Koirat, jotka vartioivat resurssiaan voivat olla arvaamattomia ja vaarallisia ympäristölleen. Mikäli perheen ihmisten tai koirien elämä hankaloituu tai hyvinvointi ja turvallisuus kärsii, on asialle tehtävä jotakin.

Miksi koirat tappelevat?

Koirien kemiati eivät aina osu yhteen. Myös sisaruksille tai perhesuhteiltaan lä-

heisille koirille saattaa tulla kitkaa väliin, jos tilanteessa on jokin asia mitä yksilöt samanaikaisesti tavoittelevat. Resurssiaggressiivisuuden taustalla on yleensä pelko jonkin asian menettämisestä. Aggressiivinen käyttäytyminen on osittain vaistonvaraista, osittain geneettisesti periytyvää ja osittain opittua. Se ilmentääkö koira lainkaan aggressiivikäyttäytymistä tai miten voimakkaasti käyttäytyminen ilmenee, siihen vaikuttaa koiran aikaisemmat kokemukset. Varsinkin jos se on kokenut saman yksilön uhkana aieminkin tai mitä enemmän ja useammin se kokee uhkaa erilaisten resurssien menettämisestä. Mitä epävarmempi koira, sitä todennäköisempänä se pitää toisia uhkana tavoittelemilleen resurssille.

Miksi resurssiriitoja syntyy?

Kaikilla eläimillä resurssien puutteen tiedetään aiheuttavan välien kiristymistä, joka saattaa johtaa ”nokkimisjärjestyksen” muodostumiseen. Jos koiran elinympäristössä on normaalille lajityypilliselle käyttäytymiselle tärkeitä asioita liian vähän, kuten tilaa tai mahdollisuuksia erilaisten asioiden parissa puuhailuun, saattaa ihmisen silmiin alkaa näyttämään ns. ”arvojärjestyksen” muodostumista. Tällöin kyse on resurssien puutteesta, joka vaikuttaa koiran hyvinvointiin, ei arvojärjestyksen selvittelystä. Kun koiran tarvitsemia resurssia: ruokaa, tilaa, tekemistä ja muita koiran perustarpeet täyttäviä asioita on riittävästi, ei yksilöiden kesken ole jatkuvaa tarvetta kilpailuun. Koiralle tärkeitä resurssia: ruokaa, tilaa, tekemistä ja muita koiran perustarpeet täyttäviä asioita on riittävästi, ei yksilöiden kesken ole jatkuvaa tarvetta kilpailuun. Koiralle tärkeitä resurssia: ruokaa, tilaa, tekemistä ja muita koiran perustarpeet täyttäviä asioita on riittävästi, ei yksilöiden kesken ole jatkuvaa tarvetta kilpailuun. Koiralle tärkeitä resurssia: ruokaa, tilaa, tekemistä ja muita koiran perustarpeet täyttäviä asioita on riittävästi, ei yksilöiden kesken ole jatkuvaa tarvetta kilpailuun. Koiralle tärkeitä resurssia: ruokaa, tilaa, tekemistä ja muita koiran perustarpeet täyttäviä asioita on riittävästi, ei yksilöiden kesken ole jatkuvaa tarvetta kilpailuun.

Tyypillisimpiä resurssiriitoja koirien välillä aiheuttaa:

Makuupaikat: jos koira on väsynyt, sillä on tavallista suurempi tarve levätä ja se saattaa helpommin murahtaa toisille koirille.

Oma tila: koirilla on myös levon ohella tarve omaan tilaan ja sen hallintaan.

Pienessä asunnossa tai sisälle tultaessa resurssiriitoja syntyy helpommin kuin ulkona.

Ruoka: ruoka on oleellinen asia selviytymisen kannalta, joka aiheuttaa yleensä voimakkaimmin resurssiriitoja.

Luut ja herkut: jos koira ruokitaan pääsääntöisesti nopeasti ja helposti syötävällä ruoalla, sillä saattaa olla tavallista suurempi tarve pitkäkestoisempaan ruokailuun, kuten pilkkomiseen ja pu-reskeluun.

Tunnista koiran eleet

Aggressiivikäyttäytymiseen liittyvät varoitus- ja uhkauseleet on tarkoitettu lisäämään matkaa ja karkottamaan tunkeilijaa, joka uhkaa resurssia. Kuten jo ensimmäisessä resurssiaggressiivisuus-artikkelissamme kävi ilmi, nämä eleet ovat hyvästä. Ne ovat signaaleja, joihin koiran omistajan tulisi reagoida, koska ne lisäävät käyttäytymisen ennustettavuutta ja auttavat välttämään ongelmatilanteita. Elekielen ja eleiden voimakkuus saattaa vaihdella resurssin laadun ja mahdollisen uhkaajan läheisyyden tai toiminnan mukaan. Koiran mielestä arvokkaampina pidettyjä asioita se todennäköisesti puolustaa voimakkaammin. Myös monet muut tekijät, kuten terveys ja mielentila vaikuttaa elekielen voimakkuuteen.

Mitä tehdä, jos koirat tappelevat keskenään?

Korjaa puutteet koiran elinympäristöstä.

Ensisijaisesti kannattaa käydä läpi koiran elinympäristön puutteet ja korjata ne. Yleensä ongelma saattaa korjautua jo näiden perusasioiden korjaamisella.

Tarkista koiran terveys ja hyvinvointitekijät

Kipu on yksi yleisimpiä aggressiivisuuden aiheuttajia. Tarkista koirasi hyvinvointi eläinlääkärillä, mikäli viitteitä kipuun esiintyy. Myös stressi saa koiran reagoimaan herkemmin ja voimakkaammin erilaisiin ärsykkeisiin. Huolehdi, että koiralla saa riittävästi liikuntaa ja virikkeitä.

MINIBULLETIN

Notes

ANNA VINKKI!

Teidän lukijoiden avulla löydämme tärkeimmät, kiinnostavimmat ja ajankohtaisimmat juttuaiheet.

EHDOTA AIHETTA

Löytyykö sinulta jutunjuuri, pulma tai ylpeydenaihe, joista pitäisi ehdottomasti kertoa. Mistä haluaisit juuri nyt tietää?

OTA YHTEYTTÄ

minibulletin@gmail.com

DEADLINE

MiniBulletin nro 2/2021

17.05.2021

Huolehdi, että suhde omistajaan perustuu luottamukseen, ei vallanhallintaan, kieltämiseen ja kurittamiseen.

Mitä asioita koirasi pitää tärkeinä.

Listaa ylös kuumat ja kylmät resurssit: esineet, alueet/tilat, tilanteet ja läsnäolevat henkilöt. Kuumia resursseja ovat ne, joihin koira reagoi voimakkaasti lähes joka kerta. Kylmiä resursseja taas puolestaan on sellaiset asiat, jotka ovat yleensä koiralle yhdentekeviä. Kun tiedät mistä asioista konflikteja syntyy, pystyt ennaltaehkäisemään tilanteita.

Ennaltaehkäise konfliktitilanteet

Erilaisten apuvälineiden avulla pystyt ennaltaehkäisemään erilaisten konfliktitilanteiden syntymistä arjessa. Koiraportit, koiran kytkettyä pitäminen, kuonokoppa ja erilaisten peruskäskyjen/tukitaitojen opettaminen auttaa ennaltaehkäisemään tilanteita.

Tarkista nämä asiat ensin. Käytösterapiasta tai koulutuksesta hyötyä vasta, kun edellä mainitut asiat ovat kunnossa. Joskus koulutusta ei välttämättä enää tarvita lainkaan. Koirien väliset tappelut eivät tarkoita, että toisesta koirasta joutuisi luopumaan, mutta on tärkeää pitää mielessä, että kaikkia asioita ei pystytä koulutuksellakaan korjaamaan. Jos eläminen koirien kanssa hankaloituu liikaa, voi viimeisenä vaihtoehtona olla kaikkien hyvinvoinnin kannalta koirasta luopuminen.

Mitä ei kannata tehdä?

Kieltäminen ja rankaiseminen.

Koiran kieltäminen ja toruminen yleensä pahentaa tilannetta tai saattaa saada jopa tilanteen eskaloitumaan. Omistajalta tuleva paine usein korostaa kilpailutilannetta ja rankaiseminen tekee koirasta entistä epävarmemman, joka yleensä johtaa entistä aggressiivisempaan käyttäytymiseen.

Jättää huomiotta ja antaa koirien selvittää välinsä keskenään.

Koirien välit kiristyvät entisestään, mitä useammin ne joutuvat tappeluun. Toinen koirista voi muutamia kertoja alistua tilanteissa, mutta mitä tapahtuu siinä vaiheessa, kun kyseinen koira päättääkin puolustaa itseään? Seuraukset voivat olla vakavat ja tällöin enää harvoin koulutuksellakaan pystytään enää vaikuttamaan koirien keskinäisiin väleihin. Mikäli koirat eivät pysty keskenään sopeutumaan erilaisten resurssien hallintaan, tulee niille opettaa, miten erilaisissa resurssitilanteissa toimitaan ja ennaltaehkäistä konfliktitilanteita.

Älä epäroi pyytää apua ammattitaitoiselta kouluttajalta. Mikäli omat taskut ovat jo tyhjt ja ongelma jatkuu, ei se poistu itsekseen ajan myötä. Pyydä tällöin avuksesi kouluttaja, joka osaa antaa oikeat ohjeet ongelman poistamiseksi. Mikäli tilanne on eskaloitunut pahaksi, osaava kouluttaja osaa tukea myös päätöksessä, mikäli toisesta koirasta luopuminen on enää jäljellä oleva vaihtoehto.

Lopuksi...

Ihmisen ja koiran väliset resurssiongelmat ovat yleensä helposti ratkaistavissa koulutuksella ja opettamalla koiralle tukitaitoja. Koirien välisten resurssiriitojen selvittäminen on haastavampaa, koska monet ratkaisut saattavat lisätä puolustuskäyttäytymisen tarvetta. Aggressiivinen käyttäytyminen voi olla vakava turvallisuusriski ja hyvinvointiongelma niin perheen ihmisille kuin koirillekin. Koulutuksella voidaan vaikuttaa koiran käyttäytymiseen, mutta on hyvä muistaa, että se on osa luonnollista koirien käyttäytymistä. Älä jää yksin pelko- tai aggressiotilanteiden kanssa, vaan käänny tarvittaessa ammattikouluttajan puoleen hyvissä ajoin.

www.faunapharma.fi

Peptivet®

Ihon bakteeri- ja hiivatulehduksen paikalliseen tukihoitoon kissoille ja koirille

Patentoitu antimikrobinen AMP2041-peptidi, klooriheksidiini ja Tris-EDTA vaurioittavat bakteerien ja hiivojen solukalvoa aiheuttaen mikrobisolujen kuoleman.

Korvageeli 25 ml

Shampoo 200 ml

Vahtoliuos 100 ml

Suomen Koirankasvattajat ry eli SuKoKa ry on kasvattajien etujärjestö, jolla on kattava tieto kynologiasta – koiratieteestä ja niiden kasvatuksesta. Sukokan julkaisemasta "Kasvattaja"-lehdessä kasvattajat saavat alan tietoa aina koiran kaupasta erilaisiin sairauksiin ja anatomiaan. Monet eläinlääkärit ja yhteistyötahot myöntävät etuja ja alennuksia SuKoKa:n jäsenille. Yhteisö tukee toisiaan ja apua löytyy esimerkiksi jäsenille avoimesta Facebook-ryhmästä. SuKoKa ry kouluttaa kasvattajia säännöllisesti, jolloin vanhemmatkin kasvattajat pysyvät tärkeissä kasvattajaa koskevissa asioissa ajantasolla. Uusikin kasvattaja pääsee kannatusjäsenenä toimintaan mukaan.

MINUSTAKO KASVATTAJA?

Kasvattajana aloittaminen – miten toimia vastuullisesti

Pennut ovat ihania ja niitä haluaisi moni teettää. Kuitenkin mietintä asioiden hallitsemisesta ja pelko ongelmista pistävät miettimään asiaa moneen kertaan. Kun hommaan ryhtyy, miten siten tehdä se kunnolla ja vastuullisesti?

Ensimmäisiä mietittäviä asioita tulisi olla motivaatio pentujen teettämiseksi – mitä haluan ja toivon pentujen olevan. Hyviä käyttökoiria, rodunomaisia, terverakenteisia ja tasapainoisia koiria vai jotain muuta.

Lähtökohtana pentujen teettämiseen tulisi olla rodun jalostus, eli rodun erinomaaisena pitäminen. Kyseessä voi olla rodunomaisten ominaisuuksien parantaminen tai olemassa olevien tärkeiden ominaisuuksien säilyttäminen. Se vaatii nartun omistajalta tietoa rodusta tai hyvät neuvot esimerkiksi rotuyhdistyksen jalostustoimikunnalta tai oman koiran kasvattajalta. Joka tapauksessa apua ja neuvoja tarvitaan, niin kontaktit vanhempiin kasvattajiin tulevat olemaan kullankalliita.

Tavoite rodun parantamiseksi vaatii tietysti oman nartun kriittistä analysointia, ja siihen ovat apuna näyttelytulokset ja mahdolliset koekäynnit ja käyttökokeiden harjoitukset. Luonnetesti on myös hyödyllinen apuväline luonteen osa-alueiden tarkkaan tulkintaan. Kaikki tieto myös nartun vanhempien, sisarusten ja isovanhempien tuloksista sekä ominaisuuksista lisää kokonaisvaltaista linjan tuntemista, joka auttaa parempaan tulokseen uroksen valinnassa. Omaan kasvattajaan kannattaa ehdottomasti olla jo heti alussa yhteydessä, sillä kasvattaja

tuntee parhaiten linjansa ja tietää viimeisimmät tiedot narttusi pentueen sisaruksista sekä vanhempien nykytilasta.

Rotujärjestön suositukset terveystarkastuksista saattavat myös olla kriteereinä esimerkiksi sen pentulistalle pääsyyllä. Terveystarkastuksista määrää joillain roduilla myös Pevisa, perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelma. Kenties nämä tiedot ovat tulleet tutuiksi jo harrastusaikana ja pentuetta harkitessa, mutta yhteydenotto jalostustoimikunnan sihteerin voi viimeistään tässä vaiheessa tuoda paljon lisätietoa sekä ohjeita.

NARTUN luonne on hyvin tärkeä lähtökohta ja silloin on ehkä oltava inhorealistinen itselleen. Jos narttu jo nyt haukkuu pystyyn kaikki vieraat – miten näyttää pentuja tuleville ostajille ja esittelee pentujen emän, johon ostajat vertaavat oman pentunsa tulevaa luonnetta. Arka, epävarma tai vihainen narttu on suosiolla jätettävä astuttamatta – se on suuri palvelus rodulle ja vastuullisen toiminnan merkki.

On myös varauduttava siihen, että narttu ei täytä jalostuskoiran kriteerejä muilta, kuin luonteen osalta. Sillä ei mahdollisesti suositella tekemään pentuja sen ollessa rodun keskitason alapuolella. Tässä kohtaa tulee jälleen vastuu omaa rotua kohtaan esille – on pystyttävä myös nostaa kädet ylös. Parempaan jalostusnartun voi hankkia seuraavaksi koiraksi.

Nartun arvo ei alene, vaikka sillä ei pentuja olisi ollutkaan. Se voi olla silti rotunsa mestari käyttöpuolella tai kehien kuningatar ulkomuodollisesti. Eettisesti toimiva omistaja hyväksyy tilanteen

ja pitää koirastaan, vaikka se pentuja ei voisikaan tuottaa.

UROKSEN valintaan liittyy vähintään samat kriteerit, kuin nartullekin. Niissä kuitenkin on valinnanvaraa ja urokseksi tulisi pyrkiä saamaan narttua parempi koira katsoen niitä ominaisuuksia, joita narttu tarvitsee. Tässäkin kohdassa saatat tarvita rodun konkarin tai oman koiran kasvattajan apua. Kontaktit vanhempiin kasvattajiin ja muihin harrastajiin tulee tässä valinnassa esiin.

Mitä parempi verkosto on harrastusaikana syntynyt, sitä helpompi on löytää jalostuskriteerit täyttäviä uroksia. Pienemmissä roduissa paras vaihtoehto saattaa asua jopa ulkomailla. Aloittelijan ensikokemusten vuoksi on monasti hyvä turvautua suomalaisen koiraan, josta on parhaimmat taustatiedot.

KASVATTAJAN valmiuteen hoitaa synnytystä ovat henkiset ominaisuudet ja tiedolliset taidot. Mikäli nartun omistaja on hyvin pelokas, voi jossain kohtaa olla mahdollista kysyä oman koiran kasvattajalta halukkuutta vuokrata narttu jalostukseen ja olla itse sivustaseuraajana projektissa. Sekin on vastuullista toimintaa, ettei vaaranna omaa narttuaan oman jännityksen ja toimintakyvttömyyden vuoksi.

Tietoa ja synnytykseen löytyy hyvin paljon netistä ja kirjallisuudesta. Vanhemmat kasvattajat ovat jälleen kullanarvoisia ystäviä puhelimen päässä. Suositeltava kirja kaikista mahdollisista synnytykseen liittyvistä asioista on Helena Koskentalon Parempaan pentutu-

lokseen. Siinä on kerrottu astutuksesta lähtien asiat. Nartun kantoajan hoidosta ja paljon erilaisista ongelmista. Se on hyvä olla käsillä koko kantoajan ja synnytyslaatikon laidalla synnytyksen alkassa. Sen avulla, kasvattajakontaktit puhelimessa tallennettuina ja ennakkoon informoitu eläinlääkäri päivystämässä puhelimen päässä selviää synnytyksestä rohkealla mielenlaadulla.

Ongelmiin on hyvä varautua ihan nartun menettämisestä lähtien, mutta rohkeus ja hyvä toimintakyky hankalassakin tilanteessa ovat tärkeitä uuden kasvattajan ominaisuuksia. Pentueeseen saattaa syntyä epämuodostunut pentu, joka on kyettävä lopettamaan tai lopetuttamaan pikaisesti.

Pelkkä nartun luonteen analysointi siis ei riitä – on mietittävä onko itsestä kaikkeen koko projektissa: pentujen synnytykseen ja koko tulevan väh. 8 viikon pentujen hoitoon.

Vastuullisella kasvattajalla on tärkeitä ja välttämättömät tiedot pennun hoidosta. Ne on opetettava ja luovutettava kirjallisesti myös tuleville pentujen ostajille. Perehtynyt kasvattaja myös kertoo koiriensä taustoista, rodunomaisista sairauksista ja niiden yleisyydestä.

Lisäksi on oltava tavoitettavissa tiiviisti pentuajan ja sen jälkeenkin. Hyvä kokemus rodusta korostuu siinä kohdassa, kun ostajat kyselevät rodusta kaikkea mahdollista.

ILMAN taloudellista satsausta pentuetta ei voi tehdä, sillä kaikki kustannukset tulevat ennen pennuista saatavaa myyntihintaa. Pennut tulee siruttaa niiden ollessa 5 viikkoa tai vain hieman vanhempia. Ennen sirutusta ei pentuja voida rekisteröidä. Myös korvaus uroksen omistajalle tulee olla maksettu ennen rekisteröintiä. Näin rekisteripaperit ovat luovutettavissa pentuja luovutettaessa, mikä on se paras vaihtoehto.

Eläinlääkärin tarkastus vielä juuri ennen luovutusta kertoo siitä, että kasvattaja on vastuullinen ostajaa kohtaan ja myy vain terveitä pentuja. Jos pennussa on jokin ohimenevä sairaus, se on hoidettava omalla kustannuksella kuntoon ennen myyntiä. Samoin, jos siinä huomataan vikoja, kuten rodussa hylkäävä häntäviika tai purentavirhe, on ehkä syytä myydä pentu halvemmalla kertoen syy ostajalle. Sairaudet tai viat eivät ole hyvän huolenpidon hoitaneen kasvattajan vika, mutta ne on hoidettava ja kerrottava rehellisesti

välttyäkseen riidoilta jälkikäteen.

Pennunostajien tullessa laaditaan yhdessä kirjalliset kauppakirjat, joita esim. Kennelliitto on kasvattajille tehnyt. Lisänä mahdollisesti rotuyhdistyksen tai itse tehdyt liitteet koiran kauppaan (esim. rodun sairaustilastot) ja pennunhoito-ohjeet. Mikään lisäehto ei saa olla ostajalle kohtuuton. Hyvin valmiille Kennelliiton kaavakkeelle tehty kauppakirja ehkäisee epäselvyyksiä.

VASTUULLISEN kasvatuksen edellytys on rehellisyys itselle, ostajille sekä koko rodulle. On mahdotonta tehdä vuosikausia kestävää tuloksellista jalostusta perustuen välinpitämättömyyteen. Virheitä ja ongelmia tulee varmasti eteen kauemman kasvatettua – joillekin jo heti alussa. Kun pystyy tilanteen käymään läpi analyttisesti ja rehellisesti, on mahdollista jatkaa kasvatusta eri materiaalilla tai ongelmat huomioiden.

Suurin osa vastuullisuudesta löytyy kasvattajan omista arvoista ja niihin voi vaikuttaa vain kasvattaja itse. Tietoa on mahdollista hankkia monin eri keinoin.

Teksti on luvalla kopioitu SuKoKa ry:n nettisivuilta: www.sukoka.fi

Aikaa ennen internettiä ja vähän sen jälkeenkin...

O i että, onpa ihanan näköisiä pentuja, selailen kuvia lisää. Kenen kasvatteja nämä ovatkaan? Tältä kasvattajalta olen ennenkin nähnyt lupaavan näköisiä pentuja ihan livenäkin. Hmm, mikähän yhdistelmä tämä onkaan? Ai se on tämä! Nyt kyllä kiinnostaa ja kovasti. Olikohan näiden vanhemmat kuinka terveystestattuja ... ja onkohan yhtään pentua vapaana? Ei muuta kuin äkkiä messengerissä viestitteleämään kasvattajan kanssa, näkyy olevan hankin livenä paikalla. Jes, heti tuli vastaus ja on vapaana pentuja!!! Ii-iiik ja kääk, nyt pläräämään tarkemmin pentujen kuvia ja toivomaan, että juuri tuo minun suosikkini olisi vielä hyvää kotia vailla.

Näin se menee nykyisin. Kyllä on helpoa, kuvaa ja videota pukkaa live-tah-
tiin- on kuin asuisin kasvattajan kanssa pentulaatikon laidalla. Ihanaa! Tämä jos jokin on sitä pennunostajan ylintä onnea yli maan rajojen. Eikä mene kuin hetken, kun olen jännityksestä ylimmissä sfääreissä odottaessani pennun saapumista luoksemme.

Miten oli ennen, aikaa ennen internettiä? Miten saatiin aikaiseksi kaupat pen-

nusta ja pentu vielä turvallisesti uuteen kotimaahansa. Mitkä olivatkaan tuontiehdot, joutuuko pentu karanteeniin?

Tuohon aikaan kotimaan pentukaupatkin tehtiin hieman toisella tavalla. Odotettiin kuin kuuta nousevaa Koiramme-lehteä, rotujärjestön lehteä tai Koiraurautisia, tämä jälkimmäinen sentään ilmestyi huomattavasti tiuhempaan kuin kaksi ensimmäistä. Lehdet piti huolen, että pysyi kärryillä kenellä on pentuja ja kuka on mahdollisesti astuttanut ketkin. Tuohon aikaan rivi-ilmoituksia oikeasti luettiin ja tarkasti!

Tänä päivänä rivi-ilmoituspalstat tuntuvat ammottavan tyhjyyttä syntyneiden pentujen ilmoituksista. Jos äkkäät pentueilmoituksen lehdestä, sen on oltava jonkun todella onnettoman kasvattajan, joka ei saa pentujaan kaupan muutoin.

Jos Englannista halusi pennun niin silloin ehdottoman paras paikka uusien suhteiden luomiseen oli mennä Cruft's näyttelyyn. Se oli kohtaamispaikka numero ykkönen ja siinä samalla kun loi suhteitaan, siellä pääsi myös rahoistaan muullakin tavoin; shoppaillen kaikkea ihanaa koiratavaraa mitä Suomessa ei vielä oltu nähtykään.

Useampi filmirulla mukana, kamera "lauloi kehän reunalla" ja vasta kotona viikon odottelun jälkeen sai ihailta utuisia tai salamavalossa välkehtiviä koirien silmiä. Parhaassa tapauksessa siinä samalla valokuvatessa tuli solmittua lujia ystävyyssuhteita ja joita pidettiin yllä puhelinsoitoin, kirjeiden välityksellä ja tavaten myös koiranäyttelyiden ulkopuolella.

Näin tuli pohjustettua otollinen ja pitävä suhde myös mahdollisen koiranpennun saannille. Itse suoritin myös omiin opiskeluihin liittyviä harjoittelujaksoja Englannissa, samalla asuen kasvattajaystävän luona ja mitäpä muuta kuin koiria, koiria, koiria muina aikoina. Ihania aikoja ja tulihan sitä myös hankittua useampi koiranpentu.

Kunnes tuli internet ja nykyaikaista nämäkin "vanhanajan" ystävyyssuhteet. Hienoja koiria on saatu Suomeen jo silloin ennen, mutta oliko ennen paremmin kuin nyt? Jäisikö muutama pentu ostamatta tai koira tuomatta, jos vaivannäkö uuden koiran saamiselle olisi entisenlaista, aikana jolloin pennun tilaaminen ei käynyt ihan noin vain äkkiselään.

-Nina-

Oma maa mansikka, muu maa mustikka?

TUONTIKOIRAA ETSIMÄSSÄ

Teksti **Johanna Flinck**

Pennun tuominen ulkomailta voi joskus olla varteenotettava vaihtoehto. Kasvattajat tarvitsevat luonnollisesti aika-ajoin maailmalta uutta jalostusmateriaalia, sitä nk. uutta verta. Vastaavasti kääpiöbullterrieriä lemmikikseen etsivä törmää helposti siihen, että kysyntä suomalaisilta kasvattajilta on kovaa ja sitä omaa pentua ei oikein maltaisi jäädä odottamaan.

Kansainväliset, sosiaalisessa mediassa olevat kääpiöbullisivustot pursuavat mitä erilaisimpia pentumainoksia, jotka oikein kutsuvat tarttumaan tilaisuuteen. Tässä kohdassa kannattaa kuitenkin painaa hetkeksi jarrua ja miettiä, ostaisinko ilmoituksessa olevan pennun Suomesta niillä tiedoilla, mitä sosiaalinen media minulle antoi? On aika istua alas ja miettiä hetki asiaa.

Mitä tiedän kasvattajasta?

Olemme Suomessa vielä hieman lintukodossa siinä, mitä tulee suuressa mitakaavassa olevaan pentutehtailuun. Maailmalla ei kuitenkaan näin ole. Myös kääpiöbullipennut on huomattu oivaksi kauppatavaraksi ja samoilla studiokuvilla pentuja myydään vuodesta toiseen. Rekisteröintikelpoisuus ja puhdasrotuisuuskaan ei aina ole täysin varmaa. Esimerkiksi *blue merle* ei ole virallinen ja hyväksytty väri kääpiöbullterriereillä, vaikka niitäkin innokkaasti markkinoidaan.

Niin kotikoirailemikkiä kuin mahdollista jalostuskoirakandidaattia etsivän kannattaakin miettiä mielessään, onko tiedot kasvattajasta, pentumääristä, kasvatusolosuhteista ja kasvatustavoitteista sellaisia, joita voin hankintapäätökselläni kannattaa. Onko näitä tietoja saatavissa mistään? Läheskään kaikissa maissa ei ole Suomen Kennelliiton KoiraNet -tietokannan kaltaisia apuvälineitä, joista selviäisi kasvattajien tekemät yhdistelmät ja pentumäärät. Löytyykö esimerkiksi yhteisiä tuttavuuksia, joilta saisi luotettavaa tietoa kasvattajan koirien ja pentujen olosuhteista? Voinko itse mennä paikan

päälle tutustumaan kasvattajaan ja pentuihin?

Maailmalla on paljon, varmasti suurin osa, niitä kaikin tavoin vastuullisia kasvattajia. Yksi tunnusmerkki heille on yhteinen. He eivät ole valmiita lähettämään pentua kuin postimyyntikuvastosta kansanaan, vaan he haluavat tietää ostajakandidaatista enemmän kuin lähimmän lentokentän ja pennun noutopäivän. He saattavat myös kysyä suosittelijoita, jotta uskaltavat myydä pentunsa kauas vaikutuspiiristään. Tähän kannattaa varautua.

Mitä tiedän koiranvanhemmista ja sukutaulusta?

Meitä suomalaisia hemmotellaan julkisen KoiraNet -tietokannan sukutauluilla, terveystiedoilla ja koe- ja kilpailutuloksilla. On lonkkaindeksiä, sukusiitosprosenttija jalostustilastoa. Tieto on luotettavaa ja virallista. Tästä tietotulvasta jokainen pennunetsijä voi omien kriteereidensä mukaisesti valikoida ne tiedot, joita pitää tärkeänä. Jalostuskoirasta haaveileva menee ehkä sukutaulun tutkimisessa hieman syvemmälle kuin lemmikkiä etsivä. Toivottavasti näin on myös silloin, kun harkitaan koiraa tuotavaksi Suomen ulkopuolelta maista, joissa julkista ja laajaa tietokantaa ei ole olemassakaan.

Erot kääpiöbulleille tehtävistä terveystutkimuksista eroavat maailmanlaajuisesti aika paljon. Meillä Suomessa on jalostukseen käytettäville koirille tehty tietyt terveystarkastukset, jotka ovat joko Kennelliiton PEVISA -ohjelman mukaiset tai rotujärjestöjen suositusten mukaiset. Kaikkialla näin ei ole. Hyvin monissa maissa terveystarkastukset perustuvat vapaaehtoisuuteen ja niiden julkaiseminen vielä suurempaan vapaaehtoisuuteen. Annetun tiedon kattavuus ja luotettavuus ei välttämättä vedä vertoja mansikkamaallemme Suomelle. Voinko luottaa kasvattajan antamiin tietoihin? Olenko valmis ottamaan riskin?

Lemmikkiä itselleen etsivää ei ehkä välttämättä kiinnosta vanhempien ulkonäkö tai vastaavuus rotumääritelmään. Nämä kiinnostavat enemmän sitä jalostuskoirakandidaattia etsivää koiran-

kasvattajaa tai henkilöä, jota kiinnostaa koiranäyttelyharrastus. Kaikkia kolmea pennunetsijätyyppiä kuitenkin varmasti kiinnostaa vanhempien ja mahdollisesti isovanhempien luonne ja käyttäytymisominaisuudet. Luotettava ja puolueeton tieto tästä asiasta olisi kullakin arvoista, mutta aika harvasta maasta sitä on saatavilla. Olipa kyseessä luonneasiat tai ulkonäkö, pelkkiin valikoituihin kuviin tai videoihin ei välttämättä ole aina luottaminen. Olenko siis valmis matkustamaan ja tutustumaan koiriin itse? Onko minulla tuttavuuksia, jotka olisi tavannut nämä koirat? Olenko tavannut koirien lähisukulaisia? Vai olenko valmis ottamaan tietoisesti riskin. Kysymyksiä riittää.

”Jos tuontivaatimukset rikotaan tai ne eivät täyty, koira määrätään palautettavaksi lähtömaahan tai lopetettavaksi.”

Mitä tiedän tuontisäännöistä?

Tuontimaasta riippuen tuontimääräykset voivat vaihdella. Ne ovat ehdottomia ja perustuvat lainsäädäntöön. Jos tuontivaatimukset rikotaan tai ne eivät täyty, koira määrätään palautettavaksi lähtömaahan tai lopetettavaksi. Koiran tuojaa vastaa tällöin kaikista kustannuksista.

Kullanarvoinen paikka koiraa ulkomailta ostavalle on Ruokaviraston kotisivuilta löytyvät määräykset ja säädökset, jotka koskevat lemmikkien maahantuontia (<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/>).

Myös Suomen Tullilla on omia määräyksiään lemmikkieläinten tuontiin liittyen. Vaatimukset vaihtelevat eläinlajin ja alkuperämaan mukaan. Kannattaa myös varautua mahdollisiin tullimaksuihin ja veroihin ja selvittää ennakolta näiden suuruus. Tämä kannattaa erityisesti huomioida, jos koiraa ollaan tuomassa EU:n ulkopuolisesta maasta.

Lisätietoja löytyy Tullin sivuilta: <https://tulli.fi/henkilöasiakkaat/muuttajalle/elaimet>

Miten rekisteröin koirani Suomen Kennelliittoon?

Ennen ulkomaisen koiran hankkimista kannattaa tarkistaa Suomen Kennelliitosta, että kyseinen koira voidaan rekisteröidä Suomessa. Kaikki kennelkeskusjärjestöt, joiden alle koiranpentuja rekisteröidään, eivät välttämättä ole Suomen Kennelliiton hyväksymiä.

Tarkat tiedot tuontikoiran rekisteröimiseksi löytyvät Koirarekisteriohjeesta.

Uusin versio (2017–2019) löytyy Kennelliiton sivuilta www.kennelliitto.fi kohdasta *Kasvatus ja terveys > Pentueen rekisteröinti*.

Jalostustoiveissa maahantuodut koirat hyvin todennäköisesti rekisteröidään ainakin jossain vaiheessa Suomen Kennelliittoon. Näin ei välttämättä tapahdu lemmikkitaroituksissa tuotujen koirien kanssa. Pakollista rekisteröiminen ei toki ole. Se on kuitenkin varsin hyödyllistä, sillä rekisteröinnin yhteydessä koiran tunnistusmerkintä tallennetaan Suomen Kennelliiton rekisteriin. Mikäli koirasi löytyy karkuteiltä harhailemasta, voidaan sen henkilöllisyys ja omistajuus selvittää Kennelliitosta nopeammin kuin sellaisen koiran, jonka mikrosiru tai tatuointi on ulkomaalaisessa rekistereissä.

Vaikkei Suomen Kennelliittoon rekisteröiminen ole edellytys näyttely-, koe- ja kilpailukäynneille, eikä edes virallisille terveystarkastuksille, on se toki suositeltavaa. Tällä varmistaa kaikkien koiran saamien tuloksien ja virallisten terveystarkastusten julkisuuden ja näkyvyyden koiran omalla sivulla

KoiraNet-tietokannassa. Myös koiran mahdollinen jalostuskäyttö on helpompaa ja nopeampaa, kun rekisteröiminen on tehty hyvissä ajoin ennen mahdollisten pentujen rekisteröintiä.

No oliko se pennun saaminen sittenkään niin nopeaa ja vaivatonta?

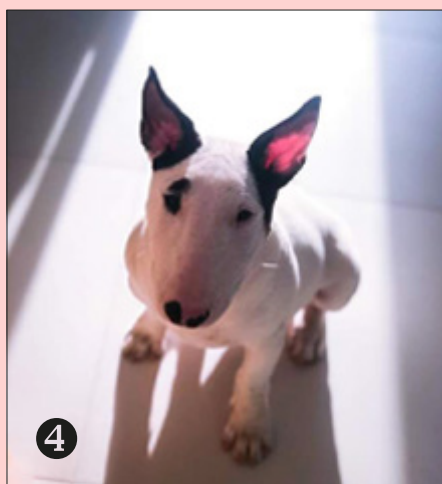
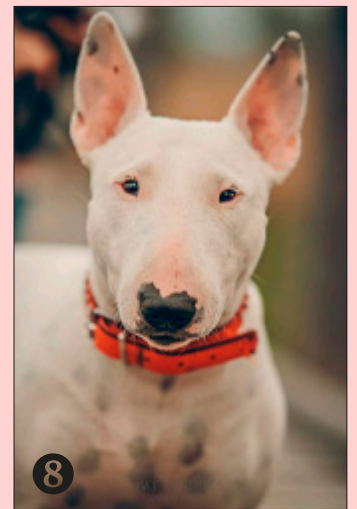
Ei. Ei se välttämättä ollut. Voi olla, että kotimaiselta kasvattajalta olisit saanut pentusi loppujen lopuksi vaivattomammin. Tuontikoiria kuitenkin tarvitaan, varsinkin niitä, joiden Suomeen saamiseksi on nähty aikaa ja vaivaa, hankittu tietoa koiran suvusta ja yksilöstä itsestään ja tuodaan sitä esille muutoinkin kuin koiran kutsumanimelle laaditulla Instagram-tilillä. Myös se lemmikkitaroituksissa maahan tuotu koira voi osoittautua helmeeksi jalostuskoirana.

Parhaimmassa tapauksessa onnistut paitsi saamaan mukavan koiran, myös luomaan kansainvälisiä ystävyyssuhteita koirasi kasvattajaan ja sisarus-ten omistajiin. Pahimmassa tapauksessa toteat, että rahaa paloi äkkikaupoissa paljon, sinua on huijattu ja kasvattaja katosi sen kaukaisen maan alle. On aivan itsestäsi kiinni, kuinka paljon olet valmis riskejä ottamaan. Toivottavasti tämä artikkeli auttoi sinua kysymyksissä, joita et ehkä huomannut vielä edes itseltäsi pentukuumeessa kysyä.

Seuraavassa kuvia vuonna 2020 Suomeen tuoduista ja Suomen Kennelliittoon rekisteröidyistä kääpiöbullterriereistä.

Vuoden 2020 tuontikoirat

- 1 RULES BULL AFRODITA**
synt. 13.10.2018, narttu
kasv. Elizaveta Nikolaeva, Venäjä
Vait Kostel Navigator e. Lancer Land Mantra
- 2 GANG-STAFF LAST KISS**
synt. 24.06.2019, narttu
kasv. Agata Kalicińska, Puola
Best Sweet Master The Nobles Kennel e. Dora Bellator & Bull
- 3 ADVENTURE MAGIC ELI VERA**
synt. 15.09.2018, narttu
om. Lisa Sandsund & Susanna Lappeteläinen
kasv. Olena Mochaylo, Ukraina
Gambler Bona Dea Plyus e. Obsession Bull Position
- 4 SKYBAR WARBLER**
synt. 27.12.2019, uros
om. Sara Mehtonen & Kim Sundström
kasv. Hanne Winninge, Ruotsi
Skybar Patriot e. Tapto's Fillifjonkan
- 5 ZLATA KIRA IZ VOISKA TAMERLANA (ei kuvaa)**
synt. 06.06.2016, narttu
kasv. Gulya Tkachenko, Venäjä
Tamerlan Beshtau Ukrotitel Molniy e. Sobaka Na Sene Iz Voiska Tamerlana
- 6 GANG-STAFF EAT MY DUST**
synt. 28.02.2019, uros
om. Lisa Sandsund
kasv. Agata Kalicińska, Puola
Saladin Opalplast e. Gang-Staff Always In My Mind
- 7 ZHABANOF MANDARINKA**
synt. 29.05.2019, narttu
om. Suvi Sundberg
kasv. Lyudmila Zhabanova, Venäjä
Arnold Schwarzenegger Venturesome e. Staff-Exkort Oslepitel'naya Blondinka
- 8 SKYBAR MILANO**
synt. 09.06.2017, narttu
om. Marina Kärkkäinen
kasv. Hanne Winninge, Ruotsi
Bulliebompa's Gourdie Gothic e. Skybar Cloud Nine
- 9 GURU ZÓNA BULLS**
synt. 29.01.2019, uros
om. Lisa Sandsund & Susanna Lappeteläinen
kasv. Jana Matiaszewska, Slovakia
Rahowa Of Aryan-Army e. Noblessa Zona Bulls
- 10 COMEDY CLUB GRETAS LOVING MEMORY**
synt. 04.07.2020, uros
om. Karin Åhlgren & Luke King
kasv. Kristi Vahl, Viro
Axtom Terra Manolo e. Comedy Club First Rose Ferana

Antaisinko urostani jalostukseen?

Teksti Emmi Kortelainen

Saat viestin, jossa nartun omistaja kysyy urostasi jalostukseen. Ajatus tuntuu järjettömän houkuttelevalta, minun koirastani isä – totta ihmeessä! Tässä vaiheessa kannattaa kuitenkin pysähtyä ja miettiä hetki. Kokenut kasvattaja osaa pohtia ja vastata urostiedusteluihin, mutta mitenkäs he, jotka eivät kasvata? Meillä on paljon yksittäisiä uroksen omistajia ympäri Suomen.

PERUSTELIKO kysyjä urosvallintaansa sinulle? Jos näin ei ole, kannattaa motiiveja tälle yhdistelmälle kysellä. Se kertoo sen, paljonko nartun omistaja on miettinyt tätä yhdistelmää. Koiran kasvatushan ei ole sitä, että sattumanvaraisia koiria yhdistellään ilman, että mieti-

tään, mitä ollaan tekemässä. Perusteluja voi toki olla erilaisia, ja jokainen kasvattaja painottaa kasvatustyössään hieman eri asioita, mutta jokin peruste yhdistelmälle on oltava olemassa. Sinun päätettäväksi jää, onko peruste tarpeeksi hyvä. Vastuullinen kasvattaja kertoo mielellään uroksen omistajalle ne seikat, miksi kyseistä yhdistelmää toivoo.

Jos nartun omistajalla on jo ennestään pentueita, kannattaa myös tutustua hänen aikaisempaan kasvatustyöhönsä. Haluatko, että urokseksi jälkeläisiä ehkä näkee vielä joskus jossain – näyttelykehissä? Haluatko, että urokseksi jälkeläisiä patistetaan terveystutkimuksiin ja urokseksi saa näin jälkeläisnäyttöä myös terveystutkimusten saralta? Muistathan, että

hyvä tai heikompi jälkeläisnäyttö saa ehkä myös muut pohtimaan urokseksi käyttämistä jalostukseen jatkossa.

Kennelliiton jalostustietojärjestelmästä, KoiraNetistä voi hieman tutkailla sitä, miten aktiivisesti kasvattajan kasvatit käyvät terveystutkimuksissa. Käykö tutkimuksissa pelkkä sijoitusnarttu vai tutkitaanko pentueen muitakin pentuja?

Uroksellasi on myös varmasti kasvattaja, jolta voi pyytää apua ja neuvoja, jos ei tiedä miten tällaiseen jalostustiedusteluun tulisi suhtautua ja vastata.

Ikävin tilanne on se, että urokseksi saa ison pentueen nartun kanssa ja kun pennut on luovutettu uusiin koiteihin, et tule kuulemaan näistä pennuista enää sen jälkeen. 🐾

*Hyvä aidattu alue missä nuoripari
kirmaten saa rauhassa tutustua
toisiinsa astutusilanteessa*

Teksti **Nina Paakkari**

Uroksen omistajan vastuu

*Astutus on aina kahden kauppa, siinä yhdistyvät
sekä nartun että uroksen geenit.*

Se ei ole vain hupia urokselle ja tienestä sen omistajalle, vaan uroksen omistajalla on suuri vastuu rodusta ja sen tulevaisuudesta antaessaan omaa urostaan jalostuskäyttöön. Uroksen omistaja itse päättää kenen nartun kanssa pentuja tehdään, kenen kasvattajan kanssa yhteistyö alkaa astumisen merkeissä ja kuinka usein uros astuu ja monenko sukutaulusta uroksesi löytyy tulevaisuudessa.

Useimmiten ensimmäistä urostaan hankkivat eivät hanki sitä jalostuskäyttöön, vaan uros tulee tavallisemmin perheeseen lemmikiksi, mahdollisesti myös harrastuskaveriksi. Jos uroksesta kasvaa komea ”koiruus”, jota palkitaan näyttelyssä, sen luonne on hyvä, purenta on priimaa ja terveydessäkään ei ole moitittamista, on melko varmaa, että tällaista urosta tullaan kysymään jossakin vaiheessa jalostuskäyttöön.

Kääpiöbullterriereillä on pienet piirit urosten suhteen ja korona on vaikeuttanut entisestään ulkomaille astutuksille lähtemistä. Niinpä ei ole epätavallista, että urosten kysyntä on ollut aktiivista,

sillä pennuille tuntuu olevan nyt kysyntää ja kovasti.

Jos siis omistat uroksen, jolla on terveystutkimukset (sydänultra, polvet, silmät, upc) tehty, ja koirasi on geenitestattu pll & lad & lp terveeksi – on tämä testitriotulos nyt kuuminta ”hottia” jalostusurosrintamalla. Jos urokseksi sukutaulu on sopiva ja kiinnostava nartun omistajien silmissä, on sinun uroksellasi lupaava mahdollisuus päästä narttukoiran kanssa astutustreffeille.

Vaikka nartun omistajat, tulevat kasvattajat tekevät urosvalinnat itse, myös sinä uroksen omistajana olet oikeutettu kantamaan kortesi tähän jalostuksen ihmeelliseen kekkoon. Sinulla on täysi oikeus olla antamatta urostasi nartulle taikka kasvattajalle, joka ei miellytä sinua tai hänen kasvatusperiaatteensa eivät ole sinun mielipiteidesi mukaiset, tai jos vähäänkään epäilet yhteistyönne sujuvuutta – kiitä kauniisti kiinnostuksesta urostasi kohtaan ja kieltäydy astutuspyynnöstä.

Maltti on valttia, uroksesi voi astua vielä varttuneemmallaakin iällä, kaikkia

astumisia sen ei tarvitse tehdä ollessaan 2–3-vuotias.

Millainen uros on mieleinen?

Kuten jo edellä mainitsin, tällä hetkellä kovinta huutoa näyttävät olevan nk. ”tripla terveet” urokset, eli näillä uroksilla on dna-testituloksina terve status Pll:stä, Lad:sta ja Lp:stä (*Primaari linssi-luksaatio, Letaali akrodermatiitti ja kurkunkpään halvaus*).

Tuntuu, että kantaja -tuloksella olevat urokset sivutetaan helposti, vaikka kyseessä olisi muilta osin sangen laadukas uros.

Kasvattajilla on erilaisia tapoja ja syitä kartoittaa sopivia uroksia nartulle. Onneksi nouseva trendi on terveystestata laajasti jalostukseen käytettäviä koiria ja huomioida myös luonteiden sopivuus yhdistelmissä. Ulkomaan tuontiurosten kohdalla sukutaulu on merkittävä asia, joka voi olla isokin asia uroksen jalostuskäyttöön.

Ei ole epätavallista kääpiöbulleissaakaan, että näyttelyvoittajat ja tittelin omaavat urokset ovat niitä, jotka ke-

Hyvä "draivi ja stamina" astumiseen on ehdoton edellytys jalostukseen käytettävälle urokselle.

räävät eniten kyselyjä astutuskäyttöön. Mutta tässäkin tapauksessa kannattaa katsella ja tarkkaan kaikkia näitä edellä mainittuja asioita ja muistaa, että tittelit eivät periydy.

Kenelle sitten antaisin urostani?

Hyvä sääntö on: "Anna uros vain sellaiselle nartulle ja kasvattajalle, jonka pentueesta ITSE olisit valmis ottamaan pennun".

Jalostus ei ole pelkkää sukutauluihin, terveystesteihin tai tuloksiin tuijottamista. Vaikka uros olisi kuinka menestynyt ja komea, mutta sillä on aggressiivinen luonne tai esimerkiksi paha allergia, kannattaa miettiä moneen kertaan, antaako urosta yhdellekään nartulle.

Uroksen omistaja on myös vastuussa pennun omistajille, jos hän jättää kertomatta kasvattajalle uroksensa huonot puolet, sairaudet yms. Kasvattaja on AINA vastuussa pennun omistajille, mutta myös uroksen omistajan on avoimesti ja rehellisesti kerrottava kasvattajalle koirastaan tai sen aiemmista jälkeläisistä, myös niiden huonoista ja heikoista puolista.

Rehellisyyttä ja avoimuutta aina peräänkuulutetaan koiran kasvattamisessa, oman koiran asioista puhuminen avoimeen sävyyn on se helpoin ja ensimmäinen asia tässä tapauksessa. Juoruaminen toisten koirien huonoista puolista on asia mihin rumba ei kannata lähteä, jätä juorut omaan arvoonsa; koskivat ne sit-

ten naapurin rekkua tai omaasi.

Kennelliiton Koiranetti oivallinen työkalu, kun haluat tietoa tuloksista ja terveystesteistä, joilla on takuuvarmasti totuudenpohja. Sieltä löydät tietoa myös kasvattajista ja heidän aikaisemmista pentueistaan. Eikä ole huono idea käydä syvällistä keskustelua uroksen kasvattajan kanssa, hänen kauttaan saat varmasti eniten tietoa oman uroksesi taustatekijöistä.

Kuinka monta pentuetta voi uroksellani olla?

Kääpiöbullterrieri on pienilukuinen rotu, viimeisen neljän vuoden aikana rekisteröityjä kääpiöbullterrierejä on 253 koiraa. Eli mistään isosta määrästä ei ole kyse, vaikka määrä onkin ollut noususuhteinen.

Kennelliiton yleinen suositus on, että yhdenkään koiran elinikäinen jälkeläismäärä ei ylitä 5 % rodun populaatiossa yhden sukupolven (4 v.) jaksolla rekisteröidyistä pennuista. Urosten jälkeläismäärän tulee jakautua mahdollisimman tasaisesti eri vuosille.

Mistä sitten voit tietää, onko uroksesi sukutaulu harvinainen vai onko se geenipohjaa kaventava?

Kysymällä jalostustoimikunnalta tai tutkimalla tietokantaa, joka löytyy Suomen Kennelliiton Jalostustietojärjestelmästä, ns. KoiraNet.

Rotumme Jalostuksen tavoiteohjelma eli JTO on myös hyvää luettavaa uroksen omistajalle. Itse asiassa kaikkien kääpiöbullterrieri- ihmisten, omistajien, kasvattajien ja pennusta haaveilevien olisi suositeltavaa tämä "pumaska" lukea läpikotaisin. Se löytyy niin yhdistyksemme sivuilta kuin myös KoiraNetin kääpiöbull-

terrierien etusivulta.

Kun urostasi on käytetty jalostukseen on viimeistään parin pentueen jälkeen syytä odottaa ja katsoa, millaisia tuloksia pennut saavat etenkin terveyden osalta. Jatkokäyttöä on sitten syytä harkita niiden perusteella.

Jos jälkikasvussa on huomautettavaa, niin tässä vaiheessa selviää viimeistään millainen nartun omistaja on kasvattajana. Jos hän syyttää kaikesta vioista ja puutteista kasvattamisensa pennuissa sinun urostasi, on parasta muistuttaa myös emän osuudesta perimässä.

Jalostus ei ole siis tässäkään mielessä vain "yhden kauppaa".

Miten voisoin tarjota urostani jalostukseen?

Rahan takia ei tätä hommaa kannata tehdä. Eli uros kääpiöbullin omistajana et pääse rikastumaan.

Yleinen käytäntö on ottaa astutusmaksuna 10 % pennun hinnasta, jotkut ottavat nk "hyppymaksun" astutuslanteesta "vaivanpalkkana". Se voi olla suuruudeltaan 100 € - 200 €. Tätä hyppymaksua ei palauteta, jos narttu ei tulekaan kantavaksi.

Jos astutuslanteesta joudutaan käyttämään eläinlääkärin apua siemennykseen, on tämä nartun omistajan kuluerä, ellei toisin sovita

Jos uroksella ei ole intoa astua, ei sitä tulisi käyttää edes siementäen. Hyvä "draivi ja stamina" astumiseen on ehdoton edellytys jalostukseen käytettävälle urokselle.

Missä voisoin mainostaa urostani?

Paras tapa tarjota urosta jalostuskäyttöön on nykyisin *internet* tai rotuyhdistyksen uroslista.

Ota uroksestasi edustavia kuvia niin edestä ja sivulta, seisomakuvia ja päästä

Ensin tutustellaan

Alakko nää mua?

Syvää lempeä ja onnistunut astuminen

ja purennasta. Jos omaat kotisivut voit siellä myös mainostaa urostasi. Myös uroksen kasvattajalle kannattaa vinkata terveystestatusta ja hyväluonteiseksi kasvaneesta kasvatistaan, kasvattajilla on omat verkostonsa ja kyselijät, joiden kautta pääset turvallisesti jalostuksen ihmeelliseen maailmaan.

Ehdottomasti kannattaa myös vinkata jalostustoimikunnalle, sillä KoiraNettiin tulee tulokset pienellä viiveellä ja jalostustoimikunta neuvoo ja ohjaa uroksen omistajia mitä tulee esim. terveystestata ennen kuin koirasi on valmis astutuskäyttöön.

Kenelle ei pidä antaa urosta laisinkaan?

Ärsyttävimmät kyselijät lienevät ne nartun omistajat, jotka eivät ole tehneet minkäänmoista pohjatyötä pentuesuunnitelmaansa. Sinä & urokseksi tuntuvat olevan se viimeinen oljenkorsi, koska kaikki muut ovat jo torpanneet astutuskyselyt ja sitä paitsi nartullakin alkoi juoksu juuri tuossa toissa päivänä... juu ei tällä lailla.

Tai, että on jo käyty kosioreissulla, mutta sielläpä uros ei ollutkaan niin kiinnostunut, tai tarkemmin sanottuna hyppäsi selkään ja puuhastelivat siinä keskenään, mutta eivät olleet kiinni... ainakaan kauan. Tässä kannattaa miettiä toisen ja kolmannenkin kerran ennen kuin suostuu.

Usein nimittäin ilman kunnan kiinnijäämistä astutustilanteessa voi narttu kuitenkin tulla kantavaksi. Jos narttu astutetaan seuraavana päivänä toisella uroksella, voi nartun pennuilla olla kaksi eri isää!

Kaksoisastutus on hyväksytty astutustapa Suomessa, siihen liittyy kuitenkin omat säännöt, jotka vaativat mm. polveutumistestit niin pentueen vanhemmille kuin pennuille, jotta selvitetään, kuka on minäkkin pennun isä.

Kannattaa myös aina ottaa selvää nartusta, onko se varmasti terveystestattu ja että tulokset ovat myös voimassa. Onko nartun suvussa mahdollisesti jotain huomioitavaa, entä sen edelliset pentueet?

Rehellinen, pennuista ja pennun ostajista välittävä vastuuntuntoinen kasvattaja osaa kertoa sinulle kaiken. Jos näin ei tapahdu, jossain on ”jotain vikaa” ja jälleen kannattaa miettiä toisen kerran.

Jotta välttyään rahariidoilta ja muilta riidoilta astutussopimus pitää ehdottomasti tehdä kirjallisena. Helpoiten se käy Kennelliiton lomakkeella ja aina ennen minäkäänmoisia astutuksia.

Suomen Kääpiöbullterrierit ry:n Jalostustoimikunta auttaa erittäin mielellään myös uroksen omistajia kaikissa jalostukseen liittyvissä asioissa sekä etsii ja jakaa tietoa. 🐾

Oma kylä siistiksi pinkki kakkakampanjan avulla!

Teksti **Nina Paakkari** • Kuvat **Marja Junttila**

OLEN seurannut **Joenpenkan** kennelin blogia ja instagramtiliä, missä kennelin kasvattaja **Marja Junttila** käy melkoista kakkataistelua omalla kylänraitillaan Oulun eteläpuolella Ala-Temmeksellä.

Marja kertoo itse tympääntyneensä hällävälä asenteeseen koirien kakkojen keräämisen suhteen. Viime keväänä hän keräsi 500m:n pyörätien pätkältä 54 koirankakkaa! Melkoinen määrä! Eikä vain koirankakkojen suhteen huolimattomuus ota päähän, vaan vilkas liikenteisen tien varrelta yhä useampi autoilija nakkelee roskiaan ohiajavista autoista tai jättää levähdyspaikalle omat jätteensä.

– Löytyihän sieltä paljon muutakin tien varrelta; kahvimukeja, hampurilaispakkauskauksia, juomapulloja, ruokapakkauksia, pantillisia pulloja ja tölkkejä, kolmet kintaat, parit sandaalit, tupakkiaskeja, nuuskarasioita jne. Ihan jännittää, mitä tänä keväänä lumen alta paljastuu, kertoo Marja.

MARJA on tutkituttanut aikaisemminkin perheen toisen koiran ulostenäytteitä Movetissa, ja nyt ennen viime joulua testattiin kennelin **Roihu**-koiran ulostenäyte kolmelta päivältä. Loisia tai kystiä ei löytynyt, mutta nyt tehtiin myös giardiatesti, joka olikin yllättäen positiivinen.

Giardiaa löytyy yhä useammin, osasyynä aktiivisempi testaaminen.

– Ei mikään mukava asia tällöinen yllätys, joka tulee ihan odottamatta ja ilman että koiralla on mitään tavallisia-kaan mahaoireita! Loishäädössä meillä on käytetty Drontalia, ja silloin kun enemmän reissattiin Ruotsin puolella mökillä ja piti useammin madottaa Droncitia. Pentujen aikana odottava emä, kaikki talon koirat on madotettu moneen kertaan Axilurilla ja pikkupennut 3, 5, ja 7 viikon ikäisenä yleensä Flubenolilla. Viime syksynä lähetin ensimmäisen kerran kakkanäytteet Movettiin tutkittavaksi. Giardian häätöön käytetään fenbendatsolia ja metronidatsolia. Aloitin Roihulla nyt pitemmän Axilur-kuurin (tavallinen annostus 3 päivää, giardiahäätö yleensä 5 päivää) ja syötin estoa 10 päivää, vaikka yritän mahdollisuuksien mukaan välttää liikaa lääkitsemistä lääkeresistenssin vuoksi. Kuurin loppupuolella soittelin myös eläinlääkəriin ja kyselin Movetista ohjeita jatkotutkimusten ajankohdasta.

– Puheluiden jälkeen ymmärsin, että giardiaa löytyy tosi paljon ja siitä eroon pääseminen voi olla hankalaa, Marja kertoo.

LOISHÄÄTÖ oli vain yksi osa häädössä. Tämän lisäksi Marja teki koko talon super-suursiivouksen apunaan kloriittipesut,

höyrypesut, saunottaminen jne. Kaikki puhdistettiin ihan vain varmuuden vuoksi: lelut, kupit makuualustat, matot, kaikki kodin tekstiilit joko vaihdettiin, pestiin 60-asteessa tai saunotettiin.

– Vaihdoin ja vaihdan edelleen vesikupin päivittäin ja pesen kiehuvalle vedelle ruokakupin. Hävitin, vaihdoin, putsasin, pesin, saunotin, höyrytin, muistelee Marja urakkaansa.

Koirapihasta on Joenpenkan kennelissä totuttu keräämään kakat heti pois, joten siinä ei enää parantamisen varaa ole. Marja kerää myös omien koirien jätökset pyörätieltä ja neuvoo myös muita niin tekemään.

– Silti valitettavan usein osuu silmiin koiran kakkoja, joita omistajat eivät viitsi kerätä, harmittelee Marja ja toivoo, että tuleva talvi olisi kuiva pakkastalvi.

Vaikka giardian saisikin häädettyä ihan todistetusti koirasta, ongelmana ovat uusintatartunnat, jos kotipihaista, ulkotarhoista, kulkupaikoilta löytyy koiran kakkaa ja suotuisat, kosteat, lämpimät olosuhteet giardiakystille. Pahimmissa tapauksissa suositellaan giardian saattamisissa paikoissa jopa maakerroksen vaihtamista!

Yksittäisen koiran terveyden kannalta oireeton tai lievä, ajoittaista mahan löysyyttä aiheuttava loinen ei tunnu kovin isolta asialta, mutta varsinkin kennelo-

losuhteissa, missä on paljon koiria tarhoissa, aikuisia ja pentuja, hävittäminen on tosi hankalaa ja työlästä. Ihan syystä giardia huolettaa koirien kasvattajia.

"Nuorilla yksilöillä giardiaasi on yleensä oireellinen. Tyypillisiä oireita ovat oksentelu, vaalea rasvainen ripuli ja laihduminen. Kasvavien yksilöiden kasvu voi hidastua. Myöhemmin vastustuskyvyn kehittyessä oireet saattavat hävitä, mutta eläin levittää yhä kystia ulosteiden mukana ympäristöönsä. Kenneleissä ja kissaloissa giardia-infektiot voivat lisätä pentukuolleisuutta ja heikentää pentujen kasvua." **Sulonen, Annukka**, Giardia- ja Cryptosporidium-alkueläinten esiintymisen suuressa koiratarhassa, Helsingin Yliopisto, 2009.

"Giardia on valitettavasti yleisempi kuin oletetaan, eikä se ole vain tuontikoirien, rescuekoirien tai paljon reissaavien ongelma. Lämpimät talvet ovat osaltaan lisänneet esiintyvyyttä ja tartuntoja. Sitä esiintyy maailmanlaajuisesti ja tartunta koirilla on yleinen. Aikuisilla koirilla oireettomat tartunnat ovat yleisiä, mutta pennut oireilevat herkemmin ja tartunnat ovat yleisempiä. Giardia esiintyy ohutsuolen suolinukan pinnalla ja aiheuttaa ongelmia ruuansulatukselle ja ravinto-

aineiden imeytymiselle. Ja valitettavasti myös oireettomat levittävät kystia." **Saari Seppo, Näreaho Anu, Nikander Sven**, Elinympäristönä koira. Koiran loiset ja loissairaudet. Fennonet, Oy, Helsinki 2016.

Siimallisen alkueläimen giardian aktiiviset muodot trofotsoiitit lisääntyvät suvuttomasti ohutsuolen limakalvolla. Jaksoittain ulosteeseen tuotetaan ympäristöoloja hyvin kestäviä kystamuotoja. Aika ennen alkueläimen kypsymistä kystia tuottavaksi on lyhyt, 4-16 vrk. Kystat ovat tartuttavia uusille isäntäeläimille heti ja muutama kysta riittää giardian siirtymiseen koirasta toiseen.

MITÄPÄ Joenpenkan kenneliin kuuluu näin vuoden 2021 alussa?

- Olen jo vuosia kampanjoinut siistimmän lenkkeily-ympäristön puolesta ja vaatinut edes yhtä kilometriä oman kotikylän pyörätiestä meidän koirien kulkureitillä kakkavapaaksi. Omien koirien ja muidenkin kakat on kerätty, keväisin tehty tehosiivous ja myös muille koiranomistajille on ollut postilaatikolla muistutus kakkajien keräämisestä ja jaossa kakkapusseja. Onneksi tuon meidän kotikujamme, joka on patkä pyörätietä, sen

paskottaminen on viimeinkin riittävän monen huomautuskerran jälkeen vähentynyt. Olen neuvonut myös kasvattien omistajia hyvien koiratapojen ja lakipykälien noudattamisesta, koiranomistajan vastuista ja velvollisuuksista. Muistuttanut kakkajien keruun tärkeydestä ja pentupaketin ohjeitten lisäksi mukaan lähtee tietysti myös kakkapusseja, summailee Marja "kakkaprojektiaan".

Entäpä Roihu, mitä sille kuuluu? Huojentuneena Marja toteaa

- Tällä hetkellä Roihussa ei ole todistetusti giardiaa. Toivottavasti ei jatkossakaan, eikä kystia pihassa eikä yhteisillä kulkupaikoilla. Voi olla, että ylireagoi, mutta onpahan tullut tutkittua tätäkin asiaa ja siivottua kerrankin kunnolla!

Joenpenkan Kennelin Pinkki paskanvastustamisprojekti jatkuu edelleen ja koiranomistajan vastuu yhteisten kulkupaikkojen siisteydestä on todella tärkeää. Vaikka koira olisikin giardian suhteen oireeton, se voi silti levittää tätä tosi hankalasti hävitettävää ja varsinkin pentujen elämän alkuun vaikuttavaa alkueläintä.

Jos giardia pääsee pahasti koiran suolistossa jylläämään voivat ruuansulatus- ja imeytymisongelmat kiusata koiraa koko sen loppuelämän. 🐾

PROUDLY PRESENTS,
BULLBUGBEAR'S
 &
KAKSOISASTUTUS
 DOUBLE MATING

isä/sire

isä/sire

ISÄ/SIRE	EMÄ/DAM	ISÄ/SIRE
BULLBUGBEAR'S CUP OF JOE	CIB & POHJ/NORD & LV MVA/CH BULLBUGBEAR'S COSMOPOLITAN	CIB & POHJ/NORD MVA/CH TEAM COZCO BEPPE GULLIVER
<small>PLL & LAD & LP TERVE/CLEAR SILMÄT/EYES OK SYDÄN/HEART OK POLVET/PATELLA 0/0 BAER +/- UPC 0,08</small>	<small>PLL & LAD & LP TERVE/CLEAR SILMÄT/EYES OK SYDÄN/HEART OK POLVET/PATELLA 0/0 BAER +/- UPC 0,1</small>	<small>PLL & LAD & LP TERVE/CLEAR SILMÄT/EYES OK SYDÄN/HEART OK POLVET/PATELLA 0/0 BAER +/- UPC 0,2</small>

NINA@BULLBUGBEAR.COM

PENTUEET

BÄBIES GARDEN C- pentue
 Synt 18.12.2020 kaksi urospentua
 Milky Splash Bongobulls – Skybar Kalahari

MUISTATTEHAN että julkaisemme ilmaiseksi jäsenten *tuonnit, syntyneet pentueet, valioituneet* ja *muistoissamme* -olevien kuvat. Eli jos haluat, lähetä kuva/kuvat teksteineen

minibulletin@gmail.com

TULEVIA pentueita voit myös mainostaa pientä korvausta vastaan, 1/2-sivun ilmo esim. 10 € jäsenille.

SEURAAVAN LEHDEN DEADLINE ON 17.5.

SOPIMUSKASVATTAJAT

Sopimuskasvattajan ehdot löytyvät kotisivuilta
[www.suomenkaapiobullterrieriyhdistys.seura.info/
jalostus/kasvattajat/](http://www.suomenkaapiobullterrieriyhdistys.seura.info/jalostus/kasvattajat/)

Bullbugbear's

Nina Paakkari
Kukkulanraitti 100
90910 Kontio
email: nina@bullbugbear.com
kotisivut: Bullbugbear
+358 40 515 7542

PENTUJA SUUNNITTEILLA 2021

Careliabull's

Susanna Lappeteläinen
Metsäpellontie 3
80710 Lehmo
email: careliabulls@gmail.com
+358 45 6307616

PENTUJA SUUNNITTEILLA 2021

Diabolicstafs

Heidi Nousiainen
Riukukuja 2 C 14
00390 Helsinki
email: heidi.nousiainen@kolumbus.fi
kotisivut: Diabolicstafs
+358 453 126494

PENTUJA SUUNNITTEILLA 2021

Eggnogg's

Anu Kalliola
Viestikatu 3
11310 Riihimäki
kotisivut: Eggnogg's
+358 45 8831744

Escartos'

Riikka Kivimäki
Moisiontie 108
20360 Turku
email: kennel.escartos@gmail.com
kotisivut: escartosmbt.webs.com
+358 456 788067

PENTUJA SUUNNITTEILLA 2021

Good Mushing

Kati Sironen
Sääjärventie 302
13330 Harviala
email: kati.sironen@gmail.com
+358 40 9624448

Suomen Kääpiöbullterrierit ry.

Misunderstood

Lisa Sandsund
Poikkikatu 4 37830 Akaa
email: lisa.sandsund@gmail.com
kotisivut: Misunderstood
+358 40 9666155

PENTUJA SUUNNITTEILLA 2021

Pepita Bull's

Heli Kurkinen
Nahkurinkatu 15
94100 Kemi
email: helli.kurkinen@gmail.com
+358 40 5401413

PENTUJA SUUNNITTEILLA 2021

MUUT KASVATTAJAT

Bäbie´s Garden

Marina Kärkkäinen
Boxintie 642
01190, Sipoo
email: marina.karkkainen@gmail.com
+358 45 6922912
kotisivut: <https://villababiesgarden.blogspot.com>
www.facebook.com/babies.gardenkennel/

MIKA VÄÄNÄNEN

